1. Základní údaje

1.1. Důvody zadání a základní cíle

Jedním z nejdůležitějších cílů územně plánovací dokumentace je účinné zabezpečování účelného využívání území, stanovení zásad jeho organizace a vytváření předpokladů pro soulad všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území. Územní plán obce stanovuje urbanistickou koncepci, řeší přípustné, nepřípustné, případně podmíněné funkční využití ploch, jejich uspořádání, určuje základní regulaci území a vymezuje hranici zastavitelného území obce. Zpracovává se pro celé území obce, po dohodě schvalujících orgánů případně i pro více obcí.

Územně plánovací dokumentace je nezbytným podkladem pro činnost obce (města), protože ve smyslu zákona ČNR o obcích z 5.10.1990 je obec územní celek tvořený vlastním sídlem a územím obce. Obec sama potom jako právnická osoba vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Spravuje své záležitosti samostatně a při výkonu samostatné působnosti zabezpečuje hospodářský, sociální a kulturní rozvoj svého území (územního obvodu), ochranu a tvorbu zdravého životního prostředí a uspokojování potřeb občanů.

V roce 1974 byl zpracován *Směrný územní plán* sídelního útvaru Polešovice s návrhovým obdobím do r. 1990. V roce 1989 objednal OkÚ Uherské Hradiště u Stavoprojektu Gottwaldov zpracování *Průzkumů a rozborů sídelního útvaru Polešovice* a *Územních hospodářských zásad* pro vypracování nového územního plánu sídelního útvaru Polešovice, které byly schváleny v dubnu 1990.

Na základě smlouvy o dílo č. 01/94 zpracoval ing. arch. Josef Hajduch v r. 1995 koncept územního plánu sídelního útvaru Polešovice (dále jen ÚPN SÚ). Od 6.2.1995 do 6.3.1995 byl koncept ÚPN SÚ vystaven k veřejnému nahlédnutí na obecním úřadě v Polešovicích, kde také proběhlo 25.2.1995 veřejné projednání ÚPN SÚ. Dne 7.3.1995 proběhlo na Okresním úřadě v Uherském Hradišti závěrečné projednání konceptu ÚPN SÚ Polešovice s dotčenými orgány státní správy a správci sítí. Zástupci dotčených orgánů měli možnost vyjádřit se na místě nebo písemně do 15 dnů ode dne konání závěrečného projednání. Na základě tohoto projednání vypracoval pořizovatel (RRR OkÚ UH) Souborné stanovisko ke konceptu ÚPN SÚ Polešovice, které bylo schváleno obecním zastupitelstvem Polešovice v dubnu 1995. Zpracovatel konceptu ÚPN SÚ Polešovice však ani přes opakované výzvy nezpracoval návrh územního plánu.

Od 1.7.1998 navíc vstoupila v platnost novela stavebního zákona, takže řešení konceptu z r. 1995 neodpovídalo některým novým ustanovením této novely (zejména po obsahové stránce). Zásadní změna výše uvedené novely je obsažena v § 12, kdy se orgánem územního plánování staly i obce.

Vzhledem k potřebě pořízení a schválení nového územního plánu, jako základního územně plánovacího dokumentu, a s ohledem k výše uvedeným skutečnostem, objednala Obec Polešovice vypracování nového (aktualizovaného) konceptu územního plánu obce Polešovice.

Hlavní důvody nutnosti pořízení nového územního plánu:

- koncepce konceptu územního plánu z roku 1995 nevyhovuje dnešním podmínkám a zároveň obec postrádá dokument, který by určoval základní směry jeho rozvoje.
- koncept územního plánu neřešil celé správní území obce
- nový územní plán bude obsahovat mnohem podrobnější regulativy přípustných činností v území; regulativy navržené v konceptu řešení byly jen velmi hrubé a neumožňovaly by drobnější rozlišení jednotlivých druhů činností
- do územního plánu bude zapracován *Okresní generel ÚSES okresu Uherské Hradiště*

1.2. Zhodnocení předcházejících (známých) dokumentací

1. Směrný územní plán sídelního útvaru Polešovice z r. 1974

(Stavoprojekt Gottwaldov, 1974)

Tento územní plán měl určující význam pro další stavební vývoj Polešovic v následujících přibližně 20 letech. Navrhoval zásadní úpravy dopravní kostry, nové plochy pro bytovou výstavbu a menší plochy pro rozvoj zemědělské výroby. Koncepce příliš nerespektovala původní urbanistickou stopu a navrhovala značné množství asanací a asanačních ploch. Nové plochy bydlení byly navrženy na západním a východním okraji obce.

2. Koncept územního plánu sídelního útvaru Polešovice z r. 1995

(Ing. arch. Hajduch; Uherské Hradiště, 1995)

Koncept řešil pouze zastavěné území obce s přesahem do drobné držby a viničních tratí. Značná pozornost byla kladena na zachování a obnovu krajinného kontextu a panoramatu obce. Celkové vyznění konceptu je spíše konzervativní se snahou intenzivnějšího využití stávajících ploch v současně zastavěném území. Ve 4 lokalitách bylo navrženo 52 rodinných domů, v prolukách dalších 15 RD – tj. 67 RD, v přestavbových lokalitách dalších 30 RD; ve střešních nástavbách 15 bj.; na plochách dožitých RD dalších 80 RD. Celkem bylo navrženo 192 RD, ve výhledu dalších 45 RD. Jižně od obce byla navržena větší plocha pro průmyslovou výrobu a několik lokalit určených pro těžbu nerostných surovin. V řešení je dle VÚC Zlínské SRA zapracována i výhledová trasa silnice R55, vedená jižně od obce.

1.3. Předmět řešení, průběh a způsob zpracování zakázky

Předmětem řešení je zpracování **Územního plánu obce Polešovice.** Rozsah řešeného území je dán hranicí správního území obce. Základní použité měřítko řešení je 1:5000. Zvlášť je adjustováno v měřítku 1:2000 zastavěné a zastavitelné území obce s nezbytnými přesahy pro rozvoj bytové, občanské a technické vybavenosti a zemědělské výroby. Zájmové území obce (Širší územní vztahy) je zobrazeno do Základní mapy ČR v měřítku l:25 000 s vyznačením nezbytných přesahů pro vyjádření širších vazeb: technické infrastruktury, prvků územního systému ekologické stability, limitujících ochranných pásem, dopravně-komunikačních vazeb dalších územních a funkčních vazeb.

Koncept Územního plánu obce Polešovice byl zpracován na základě Smlouvy o dílo č. 13/99, uzavřené mezi Obcí Polešovice a ing. arch. Vladimírem Dujkou.

Koncept územního plánu obce Polešovice byl od 20. ledna do 31. března 2000 vystaven na obecním úřadu k nahlédnutí pro občany i dotčené orgány státní správy. ***Veřejné projednání*** konceptu proběhlo dne 29.2.2000 v kině Panorama v Polešovicích. Připomínky vzešlé z tohoto projednání a stanoviska a námitky sdělené a podané do 30 dnů ode dne veřejného jednání (§ 21 odst 2 zák.č. 50/1976 Sb. ve znění pozdějších předpisů) byly zaneseny do vyhodnocení připomínkového řízení. Ke stanoviskům, připomínkám a námitkám podaným po této lhůtě se nepřihlíželo. Vlastníkům, kteří podali včas námitky, sdělil pořizovatel do 30 dnů od schválení souborného stanoviska, že bylo námitkám vyhověno, nebo důvody, pro které námitkám vyhověno nebylo. (§ 21 odst 5 stav. zákona).

Stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování - Okresního úřadu Uherské Hradiště, referátu regionálního rozvoje, ke konceptu bylo dáno dne 1.11.2000 pod č.j. RRR/2000/Skl-836. Tím byly splněny všechny podmínky dané stavebním zákonem k tomu, aby souborné stanovisko bylo předloženo ke schválení. ***Souborné stanovisko*** bylo schváleno obecním zastupitelstvem Polešovice dne 8.11.2000.

Návrh Územního plánu obce Polešovice (dále jen ÚPN) byl zpracován na základě Smlouvy o dílo č. 18/2000, uzavřené mezi Obcí Polešovice a ing. arch. Vladimírem Dujkou. Připomínky vzešlé z projednávání konceptu ÚPN byly zapracovány dle pokynů obsažených v souborném stanovisku do řešení návrhu ÚPN.

Zakázka byla zpracována v souladu zejména s těmito právními předpisy:

- zákonem č. 50/1976 Sb. *o územním plánování a stavebním řádu*, ve znění pozdějších předpisů a v úplném znění zákona č. 197/1998 Sb.
- vyhláškou č. 131/1998 Sb. *o územně plánovacích podkladech a územním plánovací dokumentaci*
- vyhláškou č. 137/1998 Sb. *o obecných technických požadavcích na výstavbu*
- zákonem č. 334/1992 Sb. *o ochraně zemědělského půdního fondu*, ve znění zákona č. 98/1999 Sb., včetně souvisejících a prováděcích předpisů
- zákonem č. 114/1992 Sb. *o ochraně přírody a krajiny* ve znění pozdějších předpisů

Územní plán je zpracován v digitální formě, výkresová část ve formátu ***.dgn** (MicroStation v.5) - jednotlivé referenční výkresy řeší vždy celé území; textová část ve formátu ***.doc** (MS Word) a tabulková ve formátu ***.xls** (MS Excel).

1.4. Způsob řešení stanovisek a podnětů vzešlých z projednání konceptu ÚP

Tab. 1: Způsob řešení pokynů pořizovatele pro zpracování návrhu (úpravy a doplnění)

	obsah pokynu	způsob řešení
1	Návrh ÚPN obce bude vyhotoven dle novely stavebního zákona a přílohy č.2 k vyhlášce č.131/1998 Sb., ve třech paré formátu A_2 nebo A_3 a bude obsahovat tyto výkresy: 1. Širší územní vztahy (1:25 000), 2. Hlavní výkres + ÚSES - celé řešené území (1:5000), 3. Regulační výkres (1:5000), 4. Doprava, energetika, spoje (1:2000), 5. Vodní hospodářství (1:2000), 6. Veřejně prospěšné stavby (1:5000), 7. Vyhodnocení požadavků na zábor ZPF a PUPFL (1:5000), 8. Schéma hlavního výkresu (1:10 000)	*grafická i textová části dokumentace je řešena dle pokynu pořizovatele*
2	• Textová část návrhu územního plánu obce Polešovice musí obsahovat všechny náležitosti v souladu s Přílohou č. 2 k vyhlášce č. 131/1998 Sb. o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. • Dále bude obsahovat zápisy z výrobních výborů a zápisy z projednání návrhu se správci inženýrských sítí, komunikací a životního prostředí (ochrana krajiny, ochrana zemědělského půdního fondu). • Energetiku nutno před dokončením konzultovat s ing.Knotkovou na RRR OkÚ Uh.Hradiště a s pracovníky JME Uh.Hradiště (ing.Balák., ing.Požár) • zemědělskou přílohu (vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond) zpracovat dle zákona č. 334/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů (úplné znění zákona o ochraně zemědělského půdního fondu vyhlášeno pod č. 213/1999 Sb.) v rozsahu stanoveném v příloze č.3 k vyhlášce č.13/94 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu, při respektování metodického pokynu odboru lesa a půdy MŽP ČR ze dne 1.10.1996 č.j.OOLP/1067/96 k odnímání půdy ze ZPF. (Je nutno v plné míře respektovat vyjádření orgánu ochrany ZPF z vyhodnocení připomínkového řízení)	*grafická i textová části dokumentace je řešena dle pokynu pořizovatele*

Tab. 1: Způsob řešení pokynů pořizovatele pro zpracování návrhu (úpravy a doplnění)

	obsah pokynu	způsob řešení
3	Při zpracování návrhu je nutno respektovat schválený územní plán velkého územního celku Zlínské aglomerace (schválen usnesením vlády ČR č. 150 ze dne 23.3.1994 a jeho závazná část vyhlášena nařízením vlády ČR č. 87/94 Sb.) a jeho druhou změnu schválenou usnesením vlády ČR č. 891 ze dne 13.9.2000.	*Grafická i textová část plně respektuje schválený ÚPN VÚC ZA ve znění jeho 2. Změny*
4	Do řešení je rovněž je třeba zapracovat a respektovat rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru Polešovice – evidenční číslo 71141 ze dne 13.7.1999.	*DP je zapracován do grafické i textové části dokumentace*

Tab. 2: Způsob řešení stanovisek a připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP

dotčené orgány státní správy, organizace	obsah připomínky	způsob řešení
Obec Polešovice	• Navržený rybník bude vybudován jako prvek povodňové ochrany obce, nebude využíván pro intenzivní chov ryb a bude pouze splňovat a poskytovat podmínky přirozeného prostředí pro původní rostlinné a živočišné druhy. • Do ÚP obce požadujeme doplnit rybník o předřazenou sedimentační nádrž vč. litorární zónu. • Požadujeme zapracování do ÚP obce plochy pro výstavbu garáží na parc.st.12 a skladu fy p.Cilečka. • Plochu ozn. jako B22 změnit do výhledu po r.2015. • Plochu ozn. jako B26 změnit z výhledu do návrhu výstavby RD. • Plochu nad pekárnou ozn. jako ZV změnit na průjezdnou místní komunikaci.	*Všechny připomínky jsou opraveny a zapracovány do textové a grafické části dokumentace*
Stavební úřad Polešovice	• V ÚP obce Polešovice opravit hranici PHO 2.st. vnějšího kolem vodního zdroje Bzenec komplex. • Do ÚP obce Polešovice nutno zakreslit provozovnu „Sklad nápojů“ na parc.st.690 a parc.č.1771/18 pana Josefa Šuráně, Polešovice čp.10 a provozovnu „Zámečnická dílna“ na parc. č. 3179/1 a 3182/1 pana Františka Janíka, Polešovice čp.704.	*Všechny připomínky jsou opraveny a zapracovány do textové a grafické části dokumentace*
Obec Nedakonice	• Na územním plánu je vyznačeno chráněné ložiskové území obce Nedakonice. Dále dobývací prostor je zakreslen mezi chráněnou přírodní rezervací Kolébky a biologickým centrem Kučovánky. V případě těžby štěrkopísku dojde u obou lesů k odvodnění a zániku uvedených lokalit. • Není pevně stanovená dopravní cesty z dobývacího prostoru ke st.silnici. Komunikace vede přes železniční koridor za objektem družstva. Dopravou vytěženého materiálu dojde k neúměrnému zvýšení dopravního ruchu přes naši obec. V případě rozšíření těžby směrem k železnici může dojít k posunu tekutých písků a tím k ohrožení železniční dopravy. Dobývací prostor není vhodně vymezen. V případě záplav se může spojit voda z těžebního jezera a řeky Moravy a tím dojít ohrožení obce Nedakonice a Moravského Písku. Dále může dojít k ohrožení zdrojů pitné vody, které jsou v těchto místech uvedeny a to jak následkem těžby, tak vodou z jezera.	*VKP Kučovánky leží v CHLÚ Nedakonice a v prostoru, na který se rozšíření těžby projednává* *Příjezdová cesta bude součástí následné dokumentace (případná změna ÚPN SÚ Nedakonice - po k. ú. Nedakonice)* *Po stanovení CHLÚ je zpracováváno. Vyhodnocení vlivu stavby na ŽP, pro rozšíření CHLÚ bude rovněž zpracována potřebná dokumentace.*

Tab. 2: Způsob řešení stanovisek a připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP - pokračování

dotčené orgány státní správy, organizace	obsah připomínky	způsob řešení
Obec Moravský Písek	• V souvislosti s možností těžby štěrkopísku na k.ú. Polešovice požadujeme před započetím těžebních prací provedení takových opatření, aby při případném hydraulickém propojení řeky Moravy a nově vzniklého jezera nebyl ohrožován katastr obce Moravský Písek zvýšenou hladinou vody z nově vzniklého jezera, příp. z Polešovického potoka. • Dále žádáme zpracovatele ÚPD o řešení odvodu vod z k.ú. Polešovice Polešovickým potokem do Nové Moravy (je v povodňovém plánu obce Moravský Písek).	*Bude řešeno v souvislosti projektem těžby* *ÚPN navrhuje na Polešovickém potoce vybudování boční pravobřežní vodní nádrže, která bude sou-částí protipovodňové ochrany nejen obce Polešovice, ale také obce Moravský Písek, která je ohrožována Polešovickým potokem při průtoku větším Q_5 = 4 m^3/s)..*
OkÚ Uh. Hradiště referát reg. rozvoje odd. kultury	• V dokumentaci je v souladu s našimi požadavky zpracován samostatný oddíl zabývající se problematikou ochrany kulturních hodnot a problematikou státní památkové péče(kapitola 6). Pozornost projektant věnuje rovněž neevidovaným kult. památkám, byly vytipovány památky místního významu, které jsou v dokumentaci graficky vyznačeny. Problematika archeologie bude zapracována do ÚP formou dodatku po zpracování podkladu Památkovým ústavem. • V kap.6.Stavební kultura a požadavky památkové péče odd.6.1. Místní stavební kultura a zájmy památkové péče, odst.1/ Památkově chráněné objekty - chybí nemovitá kult památka – socha sv.Marka evid.pod.r.č.8467. - V odst 2/ téže kapitoly je nepřesně uvedeno, že objekty bývalé školy /parc.č.454/ a skupina vinných sklepů /parc.č.586 až 608/ jsou navrženy v zápisu do ústředního seznamu nemovitých kult. památek. Tyto objekty jsou vedeny jako objekty památkového zájmu a návrh na prohlášení doposud nebyl podán.	*Připomínky jsou opraveny a zapracovány do textové a grafické části dokumentace*
OkÚ Uh. Hradiště, referát ŽP odd. ochrany ZPF	Po posouzení situace a v souladu s ust.§5 zák.č. 5¨425/92 Sb., ve znění pozdějších předpisů a §15 písm.i) zák.č.334/92 Sb., o ochraně zem.půdního fondu ve znění pozdějších předpisů, v úplném znění zák.č.231/99 Sb., vydáváme následující stanovisko: • Předložený koncept ÚP obce Polešovice je vypracován v souladu s přílohou č.3 vyhl.č.13/94 Sb. a obsahuje vyhodnocení důsledků navrženého řešení na zemědělský půdní fond.	*Odůvodnění záboru je provedeno v části dokumentace B.1. Vyhodnocení záboru ZPF a PUPFL*

Tab. 2: Způsob řešení stanovisek a připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP - pokračování

dotčené orgány státní správy, organizace	obsah připomínky	způsob řešení
OkÚ Uh. Hradiště ref. ŽP odd. ochrany ZPF	• Návrhy nového využití ploch předpokládají v navrhovaném období rozsáhlé zábory - 147,474 ha, z toho zem.půdy – 122,994 ha (lokality B1 až B22 - bytová výstavba - 11,63 ha, lokality OV1 a 2 - občanská vybavenost – 0,335 ha, lokality VT1 až VT4 - těžba - 88,244 ha, V1 - výroba 9,459 ha, D1 - doprava-5,331 ha, TI1 až 3 - technická infrastruktura - 1,083 ha, W1 - vod. plocha 1,7ha , Z1 - zeleň - 1,1ha, VS1 a VS2 - vinné sklepy - 0,099ha, ÚSES 1 až 20 – založení územního systému ekologické stability - 28,493ha). • Nesouhlasíme se zařazením lokalit B23-V, B24-V, B25-V, B26-V, VT5, VT6 o celkovém rozsahu 19,694 ha, které jsou uvedeny jako výhled po roce 2015. ÚP se zpracován na určité návrhové období, dlouhodobé rezervy nad jeho rámec považujeme za nadbytečné. • Pokud byly všechny návrhové lokality posouzeny z hlediska jejich nezbytnosti v porovnání se současným stavem a jak je patrné počítá se i s dostatečnou rezervou, požadujeme vyloučení lokalit, které přesahují návrhové období ÚP - po roce 2015. • V mapovém podkladu č. 08 – Vyhodnocení požadavků na zábor ZPF je vyznačena hranice současně zastavěného území ke dni 30.11.1999.	*Výhledové lokality byly z řešení vypuštěny*
OkÚ Uh. Hradiště referát ŽP odd. vodního hospod.	Z vodohospodářského hlediska není k výše uvedenému konceptu námitek. Upozorňujeme, že extravilánové vody nesmí být zaústěny do veřejné kanalizace obce, která je zakončena čistírnou odpadních vod.	*Je uvedeno v textové části dokumentace*
OkÚ Uh. Hradiště referát ŽP odd. ochrany krajiny	• Návrh plánu ÚSES předloženého konceptu ÚPD byl v řešení některých odchylek od konceptu vymezení struktury ekologické stability podkladu Okresního generelu ÚSES (jako oborového dokumentu orgánu ochrany přírody) ústně projednán se zpracovatelem, ale tyto změny nejsou komentovány a odůvodněny v textové části. V případě změněného umístění LBC Na hradle (dle OG ÚSES se jedná o biocentrum č. 725251 navržené k realizaci, které leží v prostoru mezi tratí a areálem ZD) a na předloženém plánu ÚSES je situováno naproti farmy ZD pod názvem LBC Nivy – ÚSES 13. • S ohledem na jeho nové umístění, které navíc leží na ploše těžby nerostných surovin (nevýhradní ložisko těžby písku – Polešovice – Nivky), je potřebné zdůvodnění nového umístění tohoto prvku v území, které je rovněž zájmovou plochou těžby písku a dopracování nového popisu charakteristik prvku v tabulkové části.	*Řešení ÚPN umisťuje předmětná biocentra do území, která nejsou v kolizi s vedením rychlostní komunikace R49 – vyplývá ze 2. Změny ÚPN VÚC ZA (což Okresní generel ÚSES nezohledňoval)* *Zdůvodnění – viz výše, stávající plocha má kulturu orná půda*

Tab. 2: Způsob řešení stanovisek a připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP - pokračování

dotčené orgány státní správy, organizace	obsah připomínky	způsob řešení
OkÚ Uh. Hradiště referát ŽP odd. ochrany krajiny	• Se záměrem návrhu nových prvků ekologické stability – VKP lze souhlasit. Pokud se týká návrhu VKP Sedlcké, které je de facto pokračováním prvku LBC Sedlcké, je tato plocha z hlediska našich zájmů hodnotná, neboť se jedná o poměrně zachovanou část někdejších pastvinek s převahou společenstev xerotermního charakteru. Z těchto důvodů, ale nelze zároveň souhlasit s tím, aby tato plocha byla zahrnuta mezi plochy viničních tratí, které svým smyslem využití území jsou v rozporu s návrhem na VKP. Požadujeme vyčlenit tuto plochu z lokalit viničních tratí	*Bylo opraveno v grafické části dokumentace*
OkÚ Uh. Hradiště referát ŽP odd. odpad. hospod.	ÚP obce Polešovice požadujeme doplnit o způsob rekultivace skládky a příp. možnosti využití odpadů (kompostování, zpevňování cest apod.)	*Není předmětem řešení ÚPN (plocha je stabilizována), ale podrobné technické dokumentace*
OkÚ Uh. Hradiště, referát ŽP odd. ochrany ovzduší	RŽP nemá z hlediska ochrany ovzduší námitek	-
OkÚ Uh. Hradiště, referát ŽP úsek státní správy lesů	• K předloženému záměru nemám námitek, neboť navrhované řešení se nedotýká zájmů chráněných podle lesního zákona státní správou lesů RŽP OkÚ. • V této souvislosti připomínáme, že veškeré další investiční záměry (stavby), které se projektují do ochranného pásma lesa, to je ve vzdálenosti do 50m od jeho okraje je nutno ve smyslu ust.§14 odst.1) a 2) lesního zákona projednat též s dotčeným vlastníkem lesa. S ohledem na zákon č.114/1992 Sb. se lesem rozumí i jiné pozemky s lesními porosty, které nejsou součástí produkčních ploch lesa hospodářského (to je i veškerá nelesní zeleň) viz též znění §2 zákona o lesích.	*V ÚP nejsou navrhovány takové stavby. Pokud se vyskytnou budou projednány dle požadavku.*
OkÚ Uh. Hradiště ref. dopravy	• požadujeme zkreslit odstavné pruhy autobusových zastávek • tam, kde dochází ke kolizi hranice stanoveného dobývacího prostoru s ochranným pásmem budoucí rychlostní silnice R55, je nutné uvažovat s těžbou max. do doby zahájení přípravných prací na tuto silnici.	*Je vyznačeno v grafické část Není předmětem řešení ÚPN, ale správního orgánu, který vydává souhlas s těžbou*
OkÚ Uh. Hradiště Okresní hygienik	S návrhem konceptu ÚP obce Polešovice z hygienického hlediska souhlasí, ale stanovuje podmínku: • Lokalita B13 se nedoporučuje pro výstavbu RD (blízkost hřbitova a zámečnické dílny).	*Po konzultaci s hygienikem, byla lokalita do řešení návrhu zapracována*
OkÚ Uh. Hradiště ref. obrany a ochrany	• Požadujeme řešit v ÚP obce Polešovice únikové trasy pro případ vzniku mimořádné události, při plánované výstavbě větších objektů bytového , či průmyslového charakteru zabezpečení ukrytí obyvatelstva. • U plánovaných průmyslových zón požadujeme zajištění ochrany obyvatelstva a životního prostředí. U plánovaných činností, při nichž budou používány nebezpečné látky nebo může vzniknout bezprostřední ohrožení okolí, požadujeme zpracování příslušných havarijních plánů.	*Je uvedeno v textové části, zpracování únikových cest a havarijních plánů není předmětem řešení ÚPN, ale je povinností jednotlivých (výrobních) subjektů*

Tab. 2: Způsob řešení stanovisek a připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP - pokračování

dotčené orgány státní správy, organizace	obsah připomínky	způsob řešení
OkÚ Hodonín referát ŽP	Konstatujeme, že návrh konceptu ÚP pro obec Polešovice nám nebyl předložen, proto se nemůžeme k tomuto návrhu vyjádřit.	*Zástupci dotčených orgánů měli možnost zúčastnit se veřejného projednání*
OkÚ Hodonín Referát reg. rozvoje	K Vámi projednávanému konceptu ÚP obce Polešovice sdělujeme, že tato svým katastrálním územím sousedí s okresem Hodonín, s kat. územím obce Moravský Písek. Pro obec Moravský Písek je zpracována ÚP, jeho pořizovatelem je OkÚ Hodonín, ref.reg.rozvoje. V roce 1996 byl zpracován koncept ÚPO, na základě výsledků projednání byla zadána urbanisticko-dopravní studie silnice I/55 vč.křížení se silnicí I/54 v prostoru Bzenec-Moravský Písek (HBH projekt Brno) pro upřesnění vedení tras těchto komunikací. Z projednání vyplynula nejoptimálnější varianta, která bude zapracována do návrhu územních plánů Bzence a Moravského Písku. V příloze Vám zasíláme mapový výřez pro posouzení návaznosti tras komunikace R55 mezi kú Moravský Písek a Polešovice. Jinak zájmy obcí nebudou navzájem dotčeny. V případě potřeby je možno nahlédnout do uvedeného konceptu ÚPO Moravský Písek a urbanisticko - dopravní studie na OkÚ Hodonín, ref.reg.rozvoje.	*Do návrhu řešení byla zapracována trasa dle schválené 2. Změny ÚPN VÚC ZA (schváleno usnesením vlády ČR ze dne 13.9.00 č. 891)*
Český Telecom a.s. Oblast Morava, o.z. MPO Zlín	Nemáme námitek ke konceptu ÚP obce Polešovice za předpokladu respektování podzemních telekomunikačních vedení, jejichž výstavba byla ukončena podle schválené proj. dokumentace. Uvedené spočívá v zajištění, jejich snadné přístupnosti při opravách a zabezpečení proti poškození při stavebních akcích spojených s pracemi zemního charakteru.	*Navržené řešení ÚPN není v rozporu se zájmy Českého Telecomu*
Český Telecom, a.s. oblast Morava, o. z., střed. ochrany KS Zlín	Trasa našeho zařízení včetně ochranného pásma musí být plně respektována dle zák.č. 110/64 Sb. a zák.č. 150/92 Sb. Požadujeme, aby projektant zakreslil trasu našeho zařízení do situace ÚP. Jakákoliv zemní a stavební činnost v blízkosti této trasy musí být s námi předem projednána (ve všech stupních PD). Při těchto jednáních bude dohodnut způsob zabezpečení našeho zařízení.	*Trasa je plně respektována a navíc byla zakreslena již v konceptu řešení, což bylo zřejmě přehlédnuto*
Ministerstvo zemědělství ČR, územní odbor Uherské Hradiště	V textové části str. 107 obd. ve Vyhodnocení záboru ZPF str.20 navrhujeme rozšířit doporučení zpracování pasportizace erozní ohroženosti pozemků i na viniční tratě, navrhnout šetrnou agrotechniku, příp. zatravnění eventuelně střídavé zatravnění.	*Bylo zapracováno do textové části dokumentace*
Obvodní báňský úřad v Brně	Ke konceptu ÚP obce Polešovice sdělujeme : Podle evidence dobývacích prostorů vedené zdejším úřadem v souladu s ust.§29, odst.3 zák.č.44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), v platném znění, v k.ú. obce Polešovice, okres Uh.Hradiště není evidován žádný dobývací prostor. S ohledem na uvedenou skutečnost, zdejší úřad k Vašemu záměru v předmětném kat. území nemá připomínek.	*Do ÚPN bylo zapracováno rozhodnutí o povolení činnosti prováděné hornickým způsobem ze dne 19.5.2000 a rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru Polešovice ze dne 13.7.99 (doručeno oznámením ze dne 6.10.2000)*

Tab. 2: Způsob řešení stanovisek a připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP - pokračování

dotčené orgány státní správy, organizace	obsah připomínky	způsob řešení
Lesy ČR, s.p. obl. správa toků Brno	Ke konceptu ÚP obce Polešovice sdělujeme, že nemáme připomínky.	-
Úřad pro civilní letectví ČR Praha	Vzhledem k tomu, že ÚCL nepředpokládá střed se zájmy civilního letectví, nemáme k ÚP obce Polešovice připomínky. Toto kladné vyjádření se vztahuje na veškeré případné možné změny ÚP s výjimkou nově uvažovaných staveb vyšších jak 30m, které musí být s námi stejně zvlášť projednány. K nepodstatným změnám ÚP, které nemají dopad do problematiky civilního letectví se tak nebudeme s ohledem na neúměrný nárůst administrativy vyjadřovat.	-
Ministerstvo ŽP ČR, Územní odbor Olomouc	Za státní správu geologie sdělujeme : • Na části k.ú. Polešovice bylo geologickými pracemi ověřeno výhradní ložisko štěrkopísku Nedakonice (čís.lož.011 900), které je vedeno v Bilanci zásob výhradních ložisek nerostů České republiky jako ložisko ve vlastnictví ČR. Pro ložisko bylo stanoveno chráněné ložiskové území a probíhá řízení o stanovení dobývacího prostoru. Ochranou ložiska byla v souladu s ust.§§ 8 a 10 Horního zákona pověřena organizace Štěrkovna, spol. s r.o. Ostrožská Nová Ves. Při zpracovávání ÚPD je proto nutné respektovat existenci chráněného ložiskového území a zajistit územní ochranu výhradního ložiska nerostných surovin. • Na ostatních úsecích ŽP nejsme příslušným orgánem státní správy k vydání Vámi požadovaného stanoviska. Pro úplnost upozorňujeme, že na úseku ochrany zemědělského půd-ního fondu musí být záměr projednán ve smyslu ust.§ 5, odst.2 zák.č. 334/1992 Sb., (o ochraně ZPF).	*Je respektováno*
České radiokomunikace, a.s. Praha	Ke konceptu ÚP obce Polešovice sdělujeme, že v KÚ Polešovice, parc. č. 5300 / 1 provozován TVP „ Polešovice “ s kruhovým ochranným pásmem o poloměru r =30m pracujícím na 7.k. (NOVA).	*Je zakreslen i s OP*
Česká inspekce ŽP Olomouc	Po prostudování konceptu ÚP obce Polešovice nemá oddělení ochrany ovzduší ČIŽP OI Olomouc k danému materiálu připomínky a s předloženou dokumentací souhlasí.	-
Ředitelství silnic a dálnic ČR	1. Ve výkresu širších vztahů i vlastní obce je jihovýchodně obce v zásadě v souběhu s železniční tratí č.330 Přerov-Břeclav vyznačena reserva území pro předpokládanou realizaci výhledová trasy silnice I/55, R55 (dle studie „Silnice I/55 Ne-dakonice-St.Město-Dopravoprojekt Brno v r.1992) Trasy ostatních silnic v kú obce II/427 Uh.Hradiště Moravský Písek, III/4275 Boršice-Tučapy-Vážany a III/4276 Polešovice-Vážany-Těmice jsou v území stabilizovány a budou upravovány v dnešních trasách se zlepšením technických parametrů jejich tras. Úpravy projednejte i se zástupci ref.dopravy OkÚ UH a zástupci obce	*Je dodrženo. Návrh řešení je v souladu se schválenou 2. změnou ÚPN VÚC ZA*

Tab. 2: Způsob řešení stanovisek a připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP - pokračování

dotčené orgány státní správy, organizace	obsah připomínky	způsob řešení
Ředitelství silnic a dálnic ČR	2. K ostatním částem řešení připomínáme nutnost : a) projednání tras účelové zejména zemědělské dopravy, vedené mimo trasy silnic s provozovateli této dopravy a zástupci obce. b) Projednání eliminace negativních účinků dopravy – hluková hygienická pásma ve spolupráci s hygienikem. S výsledkem připomínkového řízení nás seznamte a k dalšímu jednání přizvěte našeho zástupce. Toto vyjádření nenahrazuje resortní vyjádření ke všem druhům dopravy	*Je respektováno v návrhu řešení*
České dráhy, s.o. divize Dopravní cesty o.z. Olomouc	Koncept ÚPD respektuje naše záměry a daném katastrálním území a proto k danému stupni nemáme připomínek.	-
Státní plavební Správa Přerov	K oznámení obce Polešovice k výše uvedené akci sděluje Státní plavební správa následující : • V rámci širších územních vztahů zasahuje území obce Polešovice průplav Dunaj - Odra - Labe, jehož trasa je chráněna ve smyslu usnesení Vlády České rep. č.635 z 11.12.1996 v rámci směrné části ÚP Velkého územního ceku.	*Je respektováno v návrhu řešení*
Vodovody a kanalizace, a.s. Hodonín	Do konceptu ÚP, který zahrnuje i území, spadající do pásma hygienické ochrany vodních zdrojů okr. Hodonín (PHO 2.st. - vnější) v naší správě, dáváme toto vyjádření : 1. Zdroj pitné vody pro Polešovice leží mimo naše ochranné pásmo a není v přímé souvislosti s našimi zdroji na území sousedního k.ú. Moravský Písek 2. Odpadní vody z obce jsou sváděny na místní ČOV, která se nachází též mimo naše ochranné pásmo. Recipient vyčištěných odpadních vod však protéká chráněným územím. Proto požadu-jeme řádný provoz ČOV. Případné havarijní sta-vy požadujeme oznámit na VaK Hodonín,a.s. 3. Koncept ÚP předpokládá realizaci těžby štěrkopísku v PHO 2.st.vnější, a to jak na k. ú. Polešovice, tak i na k.ú.Nedakonice. Oblast těžařského zájmu se nachází nejen v pásmu hygienické ochrany vodních zdrojů, ale i v pásmu CHOPAV - Kvarter řeky Moravy, kde je podmínkou následné využívání prostoru ložiska pro vodohospodářské účely. K tomuto sdělujeme, že Vak Hodonín,a.s. neuvažuje s následným využíváním štěrkoviště.	*Není součástí ÚPD*
Slovácké vodárny a kanalizace a.s. Uh. Hradiště	SVK a. s. Uh.Hradiště nemá námitek ke konceptu ÚP obce Polešovice. Sdělujeme Vám, že v k. ú. Polešovice není vodovod a kanalizace v majetku a provozování naší a.s. Doplnění vyjádření: • Navržená těžba se dotýká bezprostředně vrtu HV2, který byl součástí akce Nedakonice – předběžný hydrogeologický průzkum IGP Žilina v roce 1967 a to pro ředitelství Vodních toků Praha, pracoviště Brno. V blízkosti zájmového území těžby se nachází další vrty a to P8 a P9. Jedná se o pozorovací vrty vzbudované v rámci HGP Polešovice.	*HG vrty jsou vyznačeny a popsány v dokumentaci ÚPN*

Tab. 2: Způsob řešení stanovisek a připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP - pokračování

dotčené orgány státní správy, organizace	obsah připomínky	způsob řešení
Slovácké vodárny a kanalizace a.s. Uh. Hradiště	• V případě, že by záměrem těžby došlo k ovlivňování funkčnosti těchto vrtů, bude naše a.s. požadovat nové hydrogeologické posudky a na jejich základě pak i vybudování náhradních vrtů. Podklady od vrtů jsou k dispozici na SVK a. s. Uh.Hradiště u ing. Sobkové a musí být do ÚP zakresleny.	*HG vrty jsou vyznačeny a popsány v dokumentaci ÚPN.* *ÚPN neřeší vlastní organizaci těžby*
Centrum dopravního výzkumu Brno	K jednotlivým druhům dopravy sdělujeme : V rámci vodní dopravy protéká východně od Polešovic řeka Morava, která je smyslu zák.č.114/95 Sb. o vnitrozemské plavbě sledovanou vodní cestou se všemi z toho vyplývajícími důsledky pro její ochranu a rozvoj. • Dále je ve výhledu východně zastavěné části obce směrováno průplavní propojení Dunaj-Odra-Labe, které je hájeno usnesením vlády ČR č.635/11.12.1996. S jeho realizací lze uvažovat v dlouhodobém výhledu, patrně po návrhovém období ÚPD. • V rámci širších územních vztahů probíhá východně obce trasa plánovaného průplavu Otrokovice - Rohatec. Tímto upozorňujeme, že uvedené sledované vodní cesty je potřeba zaznačit kromě textové i v grafické části ÚPD, ve výkresu širších územních vztahů. **Zájmy železniční dopravy** jsou dotčeny vedením železniční tratě ČD č.330 Přerov-Břeclav, která je ve smyslu §3 zák.č. 266/1994 Sb. o drahách a v souladu s Usnesením vlády ČR č.766 ze dne 20.12.1995 ponechána jako součást dráhy celostátní a je součástí tzv. II. tranzitního koridoru, u kterého se plánuje modernizace. Jedná se o zvýšení traťové rychlosti až do výše 160 km/h, odstranění závažných trvalých omezení traťové rychlosti, modernizaci zabezpečovacího zařízení a zařízení pro cestující, zajištění prostorové průchodnosti UIC GC a přechodnosti vozidel UIC D 4. Zájmy tohoto oboru dopravy jsou předloženou ÚPD v zásadě respektovány. **V silniční dopravě** je dotčena silnice II.tř.č.427 a silnice III.tř. Výhledově je východně Polešovic vedena výhledová trasa silnice R 55, která je v ÚPN zaznamenána dle požadavku Ředitelství silnic a dálnic ČR, závod Brno. Tímto zároveň potvrzujeme stanovisko této organizace. **V Letecké dopravě** je nejbližším letištěm veřejné mezinárodní letiště Kunovice, u nějž předpokládáme, že jeho zájmy nebudou dotčeny.	*Všechny uvedené požadavky jsou respektovány v návrhu řešení* *je dodrženo, v plné míře je respektována. i schválená 2. změna ÚPN VÚC ZA.*

Tab. 3: Způsob řešení připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP

občané a občanská sdružení	obsah připomínky	Způsob řešení
Občanské sdružení obce Nedakonice	Dovolujeme si tímto vyslovit připomínku k Vašemu konceptu ÚP Vaší obce, ve kterém máte zahrnutu i těžbu štěrkopísku v prostorách Klučovánky, jenž se nachází na hranicích kat.území. Jak jistě víte, proti této akci štěrkoven s.r.o.Ostrožská Nová Ves máme nemalé výhrady. Apelujeme na naše doposud dobré sousedské vztahy, aby jste tuto akci zastavili.	*Připomínka nebyla zohledněna.*
Miroslav Buček Polešovice 525	Žádám o zapracování do konceptu ÚP obce Polešovice plochu parc.č.20,21 pro výstavbu garáže a kanceláře pro provozovnu „Pekárna u Bučků“. Na tuto stavbu máme již vypracovanou proj.dokumentaci	*Bylo zapracováno do návrhu řešení*
VINOP, a.s. Polešovice 446	Naše firma hodlá v roce 2000 vystavět přístavbu na p.č.126 a 461. Tyto parcely jsou prozatím vedeny v návrhu ÚP jako plochy BC – bydlení čisté. Prosíme tedy o změnu ÚP, aby vyjmenované parcely bylo možno využít k výstavbě výrobních objektů - VS.	*Bylo zapracováno do návrhu řešení*
Vít Soják – vinařství Polešovice 464	Žádám o změnu konceptu ÚP v obci Polešovice z uvažovaného bydlení individuálního čistého na parc.č. 491, 492 na vinařské hospodářství. Stávající, zrekonstruovaný sklep a budoucí provozovna bude sloužit ke zpracování vinných hroznů a k výrobě révového vína.	*Bylo zapracováno do návrhu řešení*
Manž. Josef a Marie Lukůvkovi Polešovice 179	• Žádáme o rozšíření plochy určené k zastavění, a to o čísti parcel, které jsou v našem vlastnictví. Jedná se o parc.č. 4646/1 a 4645/2. • Dále uvádíme, že st.parc.č.121 a 122 byly sloučeny do parc.č.122 a stojí na ní RD čp. 179.	*Bylo zapracováno do návrhu řešení*
Daniel Trubač Polešovice 116	Požadujeme tímto zahrnutí parc.č. 4756/2 (dle evidenční mapy, dle pův.pozem.katastru se jedná o parc.č. 4762) do intravilánu obce a její využití na provozovnu. Hodlám tuto parcelu odkoupit a vystavět zde sochařskou provozovnu a ateliér.	*Bylo zapracováno do návrhu řešení*
Rudolf Hlaváč Polešovice 362	Požaduji tímto zahrnutí par.č.310/178 a 310/85 (dle evidenční mapy, dle pův.pozemkového katastru se jedná o parc.č. 187) do intravilánu obce z důvodu přístavby RD na těchto pozemcích.	*Bylo zapracováno do návrhu řešení*
ELEKTROSERVIS Bohumil Kunc Stará škola 115 Polešovice	Požaduji zahrnutí přiložené objemové studie stavby prodejny elektro na části par.č. 5457/34 v obci Polešovice ÚP obce.	*Bylo projednáno v zastupitelstvu, požadavek byl zamítnut, plocha je určena pro veřejnou zeleň.*
Ludmila Prachařová Polešovice 497	Podávám námitku k návrhu ÚP v Polešovicích a žádám o nápravu. Námitka se týká stavebního pozemku mezi domem č.p. 496 a č.p.497, kde došlo k neoprávněnému přisvojení.	*ÚPN neřeší majetkoprávní vztahy*
Manž. Zdeněk a Helena Bartošíkovi Polešovice 231	Podáváme tímto námitku k návrhu ÚP pro obec Polešovice. Dnešní návrh, který je zveřejněn vyvěšením v prostorách Jednoty, neodpovídá skutečnosti, neodpovídá hranice pozemků (p.č.231, st. 459, 120, výměra 9,28 dle Geodézie Brno). Pokud dojde ke schválení nového ÚP, žádáme o opravu vypořádání našich oprávněných nároků, tj. finanční náhradu za odňatou výměru našeho pozemku u domu 231 . + Přílohy 6 ks.	*ÚPN neřeší majetkoprávní vztahy, předmětem zpracování rovněž není ani oprava mapových podkladů*

Tab. 3: Způsob řešení připomínek vzešlých z projednání konceptu ÚP - pokračování

občané a občanská sdružení	obsah připomínky	Způsob řešení
Manž. Jaroslav a Dagmar Jordánovi, Polešovice 585	Podáváme tímto připomínku k návrhu ÚP pro obec Polešovice. Podle tohoto návrhu, který je zveřejněn neodpovídají hranice pozemku p.č. 585, parc.č. 119/1 a 119/2. Žádáme o opravu a vypořádání.	*ÚPN neřeší majetko-právní vztahy, předmě-tem zpracování rovněž není ani oprava mapo-vých podkladů*

1.4. Seznam podkladů a literatury

Pro zpracování průzkumů a rozborů byly použity tyto podklady:

1. Digitální mapový podklad
2. Státní mapa 1:5 000 - odvozená
3. Základní mapa ČR, 1:10 000, listy 24-44-25, 25-33-21, 34-22-05, 35-11-01
4. Základní mapa 1:25 000, listy 24-444, 25-333, 34-222, 35-111
5. Silniční mapa ČR , 1:50 000, listy 24-44, 25-33, 34-22, 35-11
6. Vodohospodářská mapa ČR, 1:50 000, listy 24-44, 25-33, 34-22, 35-11
7. Mapa okresů ČR, Okres Uherské Hradiště, 1:100 000
8. Mapa ložisek nerostných surovin;1:50 000, listy 24-44, 25-33, 34-22, 35-11 a Registr ložisek nerostných surovin (Geofond Praha, 09/1997)
9. Přehledná geologická mapa ČSSR 1:200 000 - list M-33-XXX Gottwaldov (Buday T., ČSAV Praha, 1963
10. Vysvětlivky k Přehledné geologické mapě ČSSR 1:200000 - list M-33-XXX Gottwaldov (Buday T., ČSAV Praha, 1963)
11. Zeměpisný lexikon ČSR - Hory a nížiny (Demek J. a kol., Academia, Praha 1987)
12. Zeměpisný lexikon ČSR - Vodní toky a nádrže (Vlček V. a kol. Academia, Praha 1984)
13. Hydrogeologická mapa SVP (Český úřad geodetický a kartografický Praha 1971)
14. Vlastivěda moravská - Neživá příroda, (Demek J., Novák V. a kol. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 1992)
15. Vlastivěda moravská - Živá příroda, (Novák V., Hudec K. a kol. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 1997)
16. Klima Jihomoravského kraje (Quitt E., SPÚ Brno, 1984)
17. Geologie Moravy a Slezska,(Přichystal A., Obstová V., Suk M. Moravské zemské muzeum a sekce geologických věd PřF, Brno 1993)
18. Biogeografické členění České republiky (Culek M. a kol., Enigma, Praha 1996)
19. Bonitace čs. zemědělských půd a směry jejich dalšího využití - 5. díl, (Kolektiv, MZe ČR 1990)
20. Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky, (Neuhauslová Z. a kol.; Academia,1998)
21. Vlastivěda moravská, Uherskohradišťsko (Muzejní vlastivědná společnost v Brně, 1992)
22. Místní jména na Moravě a ve Slezsku, (Hosák L., Šrámek R., Academia Praha, 1970)
23. Statistický lexikon obcí České republiky (SEVT, 1992)
24. Obce v číslech , okres Uherské Hradiště (Okresní oddělení ČSÚ Uherské Hradiště, 1992)
25. Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848 - 1960, Úvodní svazek a svazek č. 7 (Hosák L., Profil Ostrava, 1980)
26. Základní problematika urbanistické struktury vesnice v Čechách a na Moravě (Máčel O., VÚVA Brno, 1954)
27. Polešovice 1595 – 1995, 400 let od povýšení na městečko (Čoupek J., Habartová R., Pojsl J., Snášil R.; Historická společnost Starý Velehrad se sídlem ve Velehradě, Velehrad 1995)
28. Chráněná území okresu Uherské Hradiště (Hrabec J., Šnajdara P. a kol., ZO ČSOP 61/13 „Uherskohradišťsko“ 1999)

29. Mokřady Hradišťského příkopu IV - Lesní komplex Kolébky - Předměstský les (Hrabec J., in Veronica 1/1998, Brno 1998)
30. Turistická mapa v měřítku 1:50 000 č. 90 - Slovácko - Chřiby a Jižní Haná (Klub českých turistů Praha, 1995)
31. Zlínská sídelní regionální aglomerace návrh ÚPN VÚC (Terplan Praha 1993)
32. Generel regionálního ÚSES jihomoravské oblasti, okr. Uh. Hradiště (Löw a spol., Brno 1992)
33. ÚTP Nadregionální a regionální ÚSES ČR (Společnost pro životní prostředí, spol. s r.o., Brno, 1996)
34. Generel místního územního systému ekologické stability v k.ú. Ořechov, Polešovice, Tučapy, Vážany, Zlechov, Staré Město u Uh. Hradiště (Löw a spol., Brno, 12/1993)
35. Okresní generel ÚSES okresu Uherské Hradiště (TERRAprojekt, Uh. Hradiště, 1998)
36. Územní plán sídelního útvaru Polešovice - koncept (Hajduch Josef, 1995)
37. Stanovení pásma hygienické ochrany farmy ŽV (Alfaprojekt Olomouc, 12/1999)
38. Zákres archeologických registovaných lokalit do mapového podkladu v měř. 1:10000 (Slovácké muzeum Uh. Hradiště, 11/1999)
39. Digitální ortofotomapy v měř. 1:10 000 - listy 24-44-25, 25-33-21, 34-22-05, 35-11-01 (Geodis Brno pro OkÚ Uh. Hradiště, 1997)
40. Letecké snímky v měř. 1:2 000 - r. 1992 (Vondra J., Brno, 1992)
41. Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.
42. Hodnocení krajinného rázu a jeho uplatňování ve veřejné správě - návrh metodického doporučení (Míchal I., AOPK ČR, Praha 01/1999)
43. Krajinná ekologie (Forman R.T.T., Gordon M.; Academia Praha, 1993)
44. jedné z metod estetického hodnocení krajiny, *in* Ochrana přírody, roč. 52, č. 1 (Kocourková J.)
45. Krajina v doteku s městem (kolektiv, sborník SZKT+ Luhačovice, 1998)
46. Krajinotvorné programy; sborník příspěvků z konference (kolektiv, Příbram, 1997)
47. Plánování a projektování krajinných úprav; sborník (kolektiv, VÚMOP Praha, ČSKI Praha, ÚPÚ MzeČR, Praha 1999)
48. Zásady a pravidla územního plánování – svazek 3. Koncepce funkčních složek (kolektiv VÚVA Brno, 1983)
49. Limity využití území - 1. vydání (Přikryl Z. a kol., Ústav územního rozvoje Brno, 1995)
50. Limity využití území - Dodatky č. 1 - 10 (Ústav územního rozvoje Brno, 1996 - 1998)
51. Územní plán obce Polešovice - koncept (Dujka V., Zlín, 12/1999)
52. Schválené Souborné stanovisko ke konceptu ÚP obce Polešovice (Obec Polešovice, 11/2000)

2. Širší vztahy, problematika řešeného území

- Polešovice leží na severozápadním okraji uherskohradišťského okresu, západně od okresního města Uherské Hradiště ve vzdálenosti cca 10 km, na spojnici Starého Města s Kyjovem. Ve východozápadním směru prochází jižně od řešeného území hlavní urbanizační osa - Pomoraví (..., Kroměříž, Zlín, Uh. Hradiště, Hodonín, ...). V okrese Uherské Hradiště je tvořena zejména souměstím Staré Město, Uh. Hradiště a Kunovice. Severněji, paralelně s osou Pomoraví probíhá další urbanizovaný pás: Staré město, Nedakonice, Moravský Písek, Bzenec, Vracov, Kyjov.
- Polešovice jsou součástí Zlínské sídelní regionální aglomerace s jádrovým městem Zlínem. Střediskem osídlení obvodního významu je pro Polešovice Uherské Hradiště.
- Z hlediska dopravy je obec napojena na hlavní silniční síť zastoupenou zde silnicí I/50 Holubice - Uherské Hradiště - hranice Slovenské republiky, prostřednictvím silnice II/427. Železniční spojení je umožněno přes železniční stanici Nedakonice ležící na železniční trati č. 330 Přerov - Břeclav, ve vzdálenosti 2 km. Dálniční, letecká, železniční ani vodní doprava zde své zájmy nemají.
- Katastrální území má rozlohu 1308 ha, přičemž orná půda zaujímá 64 % výměry. Na severu sousedí Polešovice s katastrálním územím obcí Stříbrnice, Tučapy a Boršice u Buchlovic, na východě s k.ú. Nedakonice, na jihu s Uherským Ostrohem, na jihozápadě s k.ú. Moravský Písek (tato hranice je současně i hranicí okresů Uherské Hradiště a Hodonín) na západě a severozápadě s k.ú. Ořechov a Vážany.
- Polešovice leží na průjezdné silnici II/4276 a po jejím jižním okraji prochází silnice II/427 Podle uspořádání lze obec charakterizovat jako svahovou dvouřadovou (potočně) návesní ulicovku s traťovou plužinou. Původní zástavba byla soustředěna podél silnice do Ořechova a vytvářela širokou ulicovku s náměstíčkem, s dominantním objektem farního kostela. Později došlo k rozšiřování obce formou domkářské zástavby bezzemků, podél dvou paralelních ulic na jihozápadním a severním okraji tehdejší zástavby. V průběhu 19. a první poloviny 20. století byla zástavba postupně doplňována a přestavvována. Ve 2. polovině 20. století byla část Městečka propojena na jižní straně s hlavní silnicí (Staré Město - Kyjov), nová zástavba vznikla na jihozápadním okraji obce, byl rozšířen areál bývalého dvora, v trati Nivy, jihozápadně od obce, byl založen nový areál zemědělské výroby, který byl postupně rozšiřován až do dnešní podoby. V 90. letech. 20. století dochází k dalšímu propojování jižního okraje obce s tímto areálem (výstavba nové čerpací stanice PHM, areál stavebnin). V Polešovicích se nezachovalo příliš mnoho objektů nesoucích rysy původní zástavby. Charakteristickými stavbami pro Polešovice jsou skupiny vinných sklepů. Obec si dosud, až na výjimky uchovává původní urbanistickou stopu, částečně i měřítko zástavby, tj. měřítko objektů odpovídá původní parcelaci
- V obci se nachází mateřská a základní škola, víceúčelový objekt obecního úřadu, nákupní středisko, objekt služeb, několik prodejen smíšeného zboží, pohostinství a další občanská vybavenost.
- Územní plán řeší celé katastrální území, zabývá se rozvojem bytové výstavby, občanské a technické vybavenosti, rekreace a sportu, zemědělské a průmyslové výroby a služeb.
- Širší územní vztahy vycházejí z: technické infrastruktury, dopravně-komunikačních vazeb, územních a funkčních vazeb, prvků územního systému ekologické stability.
- V územním plánu je zakreslena hranice současně zastavěného území k 30.11.1999, která zahrnuje jednak celé území bývalého intravilánu (hranice zastavěného území k 1.9.1966), jednak území v bývalém extravilánu, které je v současnosti již zastavěné, včetně pozemků, na něž bylo vydáno stavební povolení případně rozhodnutí o umístění stavby. Kromě této hranice je vyznačena i hranice zastavitelného území k r. 2015.

3. Přírodní podmínky

3.1. Klimatické poměry

Klimaticky leží řešené území převážně v teplé oblasti, a to v jejích variantách T2 a T4. Severozápadní okraj řešeného území už patří jednotce MT11 (členění podle Quitta, 1984).

Řešené území je charakteristické převážně dlouhým létem, velmi teplým a velmi suchým. Přechodné období je velmi krátké s teplým jarem a podzimem. Zima je krátká, mírně teplá a suchá až velmi suchá, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky. Západní a severní části řešeného území mají již poněkud kratší, chladnější a vlhčí léto a severozápadní okraj navíc delší trvání sněhové pokrývky v zimě.

Tab. 1: Vybrané charakteristiky jednotlivých klimatických oblastí

	MT 11	**T2**	**T4**
počet letních dnů	40 - 50	50 - 60	60 – 70
počet dnů s průměrnou teplotou 10°c a více	140 - 160	160 - 170	170 – 180
počet mrazových dnů	110 – 130	100 - 110	100 – 110
počet ledových dnů	30 - 40	30 – 40	30 – 40
průměrná teplota ledna	-2 - -3	-2 - -3	-2 - -3
průměrná teplota července	17 - 18	18 – 19	19 – 20
průměrná teplota dubna	7 – 8	8 - 9	9 – 10
průměrná teplota října	7 - 8	7 - 9	9 – 10
průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90 - 100	90 - 100	80 – 90
srážkový úhrn za vegetační období	350 – 400	350 - 400	300 – 350
srážkový úhrn v zimním období	200 - 250	200 - 300	200 – 300
počet dnů se sněhovou pokrývkou	50 – 60	40 - 50	40 – 50
počet dnů zamračených	120 - 150	120 - 140	110 – 120
počet dnů jasných	40 – 50	40 - 50	40 – 60

Tab. č. 2: Vysvětlivky k tab. č. 1

letní den	$t_{max} \geq 25°C$	**zimní období**	měsíce X - III
mrazový den	$t_{min} \leq -0,1°C$	**jasný den**	$N_d \leq 2/10$
ledový den	$t_{max} \geq -0,1°C$	**zamračený den**	$N_d \leq 8/10$
vegetační období	měsíce IV - IX	$\mathbf{N_d}$: průměrná oblačnost (v desetinách pokrytí oblohy	

Sluneční záření a oblačnost

Průměrné roční úhrny globálního záření se pohybují kolem 3900 $MJ.m^{-2}$. Průměrná roční oblačnost (v desetinách pokrytí oblohy) se pohybuje mezi 6,0 - 6,5, přičemž nejvyšší oblačnost pozorujeme v prosinci, nejnižší srpnu.

Teplota vzduchu

Průměrná roční teplota vzduchu se pohybuje mezi 8,5 - 9,0°C, přičemž nejchladnějším měsícem je leden, nejteplejším červenec.

Průměrná denní maxima teploty vzduchu v létě se pohybují nad hodnotou 24°C. Průměrná denní minima teploty vzduchu jsou zejména v zimních měsících výrazně závislá na typu reliéfu a klesají na -5°C. V létě se průměrná denní minima pohybují kolem 12°C.

Charakteristické průměrné denní teploty vzduchu

- Průměrná denní teplota vzduchu ≤ 0°C charakterizuje nástup a ≥ 0°C konec zimy. V průměru zde začíná zima na přelomu druhé a třetí dekády prosince a končí začátkem druhé dekády února.
- Velké vegetační období, v němž začínají jednoduché projevy života rostlin, znamená nástup jara a konec podzimu. Je charakterizováno průměrnou denní teplotou 5°C a vyšší. V řešeném území začíná začátkem poslední dekády března, podzim zde končí v druhé dekádě listopadu.
- Malé vegetační období s průměrnou denní teplotou 10°C a více začíná v řešeném území na přelomu druhé a třetí dekády dubna a končí v druhé dekádě října.
- Průměrnou denní teplotou 15°C a více je určeno letní období. To zde začíná na přelomu druhé a třetí dekády května a končí v druhé dekádě září.

Vlhkost vzduchu

Průměrná roční relativní vlhkost vzduchu se pohybuje kolem 76%, přičemž nejvyšších hodnot dosahuje v prosinci, nejnižších v dubnu.

Atmosférické srážky

Průměrné roční úhrny srážek se pohybují mezi 550 - 600 mm, přičemž nejvíce srážek spadne v červenci, nejméně v únoru. Roční srážkové úhrny překročené s pravděpodobností 1% se pohybují mezi 850 - 900 mm.

Mezoklimatické poměry

Řešené území většinou nepatří mezi oblasti s četným výskytem místních inverzí teploty vzduchu.

3.2. Geologické poměry

Geologický podklad území je budován sedimenty neogenními a třetihorními paleogenními sedimenty flyšového pásma Západních Karpat.

Neogenní sedimenty:

Panon s.s.

Nejspodnější stupeň pliocénu leží transgresívně a diskordantně nad sarmatem. Vývoj panonu Vídeňské pánve je litofaciálně jak vertikálně, tak i horizontálně velmi proměnlivý. Hlavními horninami jsou pelity různé barvy, písčitosti i vápnitosti s převahou písčitých (prachových) vápnitých pelitů nad jíly a písky převážně jemného zrna (prachové písky - prašnice). Mocnost panonu s.s. je závislá na tektonické pozici. Syntektonické vlivy jsou ještě menší než v sarmatu. Celková mocnost obnáší kolem 500 m. Vrstvy tohoto typu nacházíme v jihozápadní části katastrálního území.

Pont (pestrý panon)

K pontu zařazujeme poměrně monotónní souvrství pestrých jílů a místy štěrků, které leží nad panonem s.s., z něhož se v centrálních částech pánve pozvolna vyvíjí; na okrajích zřetelně transgreduje. Ve Vídeňské pánvi jsou pontské vrstvy tvořeny převážně pestrými jíly. Jsou to světle šedé, zelenavě až zelenošedé nebo žlutošedé, většinou silně žlutohnědě, rezavě a vzácněji rudě skvrnité, nevrstevnaté, většinou nepísčité plastické jíly, vzácněji vápnité jíly, jen občas s polohami a čočkami písčitými. Hojné jsou drobné vápnité i manganové konkrece. Kromě pestrých pelitů jsou vzácněji vyvinuty i jíly modré, hnědavé a nafialovělé, popřip. i zelené. Na bázi i uvnitř souvrství jsou poměrně hojné polohy převážně křemenných štěrků drobného zrna. Jsou dobře opracovány, uloženy většinou v jemném až středně zrnitém křemenném písku. Směrem k severu do oblasti hradišťského

příkopu nabývají štěrky převahy. Jsou zejména v okrajových částech příkopu tvořeny opět křemenem, avšak již s větším podílem paleogenních pískovců. Jsou opět uloženy v pískové základní hmotě, místy s polohami pestrých jílů. Kromě štěrků se v této oblasti častěji vyskytují středně zrnité až hrubozrnné křemenné písky. Tento pískovo-štěrkový vývoj pontu je spjat pozvolnými přechody s pelitickým vývojem uprostřed pánve. Mocnost pontu na území pánve dosahuje 100 - 150 m. Vrstvy tohoto typu nacházíme v úzkém pásu na okraji nivy Moravy (u farmy).

Svrchní pliocén (levant)

Leží diskordantně a transgresívně na pontu, místy i na starších předneogenních vrstvách. Jsou to středně zrnité až hrubozrnné štěrky s valouny téměř výhradně z flyšových pískovců, podřadně z křemene nebo medlovických porcelanitů. Občas byly zjištěny i závalky pontských pestrých jílů. Základní hmota je tvořena rezavě hnědým, netříděným jílovitým, místy až hlinitým pískem. Zařazení těchto vrstev do vyššího pliocénu umožňuje jednak jejich poloha mezi pontem a kvartérními sedimenty, jednak nálezy fauny. Mocnost vrstev obnáší zpravidla několik desítek metrů. Vrstvy tohoto typu nacházíme východně od komunikace Nedakonice - Mor. Písek.

Paleogenní sedimenty (magurský flyš)

jsou zastoupeny v řešeném území jednotkou račanskou. Račanská jednotka se zde vyznačuje vrstvami:

zlínskými (a svrchními zlínskými)

Jedná se o flyšové střídání jílovců zčásti vápnitých a pískovců převážně glaukonitických s převahou složky pelitické. *Slínovce a vápnité jílovce* převládají nad jílovci, vystupují ve vrstvách několik málo decimetrů až 90 cm silných. Jsou šedé, zelenošedé, šedozelené, olivově zelené, světle šedozelené, hnědošedé, šedohnědavé až čokoládově hnědé. Občas jsou žlutohnědé, okrově žluté jílovce vápnité tmavošedě proužkované. Hnědé jílovce vápnité i nevápnité vystupují porůznu ve vrstvách 5 až 350 cm silných. Jsou většinou proměnlivě jemně písčité a drobně slídnaté, místy až silně jemně písčité, přecházejí v jílovité břidličnaté pískovce (5 až 15 cm). Odlučnost mají někdy lavičkovitou (3 až 4 cm) nebo ploše lasturnatou, nedokonale břidličnatou nebo kusovitou. Jílovce a slínovce různých barev se střídají buď ve vrstvách až 1 až 2 cm silných, nebo proužkovitě ve vrstvách nejčastěji 2 až 20 cm silných. Nejvíce rozšířené *pískovce* jsou *glaukonitické* jemnozrnné až středně zrnité, vzácně i hrubě zrnité, nejčastěji v lavicích 0,1 až 700 cm, ojediněle až 10 m, nejčastěji 50 až 400 cm silných. Jsou světle šedé, zelenošedé i šedozelené, nevápnité, křemitovápnité i vápnité. Některé lavice bývají naspodu hrubozrnné, arkózovité. Jsou masivní nebo s lavicovitou dělitelností (10 až 30 cm), při navětrání deskovitě odlučné, v nejvyšší poloze lavic někdy křivolupenné. Silné lavice glaukonitických pískovců nebo plochy s jejich nahloučenými lavicemi se dají někdy směrně sledovat na vzdálenosti až několika kilometrů a místy tvoří v terénu morfologicky nápadné drobné hřbítky. Pískovce zlínských vrstev jsou jednoduše nebo vícenásobně zvrstvené, gradačně nebo i laminovaně, někdy s laminací konvulutní. Mocnost zlínských vrstev je silně proměnlivá, ovlivněná poeocenní denudací (odhaduje se na 1700 až 2300 m). Vrstvy tohoto typu vyplňují severozápadní část řešeného území.

Pleistocenní uloženiny řešeného území náleží jednak typu fluviálnímu (náplavy vodních toků) a dále jsou to sedimenty eolické a svahové.

K **holocenním sedimentům** zde patří uloženiny údolních niv, svahových sutí a hlín, které vznikly na sedimentech pleistocenních.

3.3. Geomorfologické poměry

Podle geomorfologického členění ČSR (Demek J. a kol., 1987) leží řešené území v provincii Západní Karpaty. Regionální členění reliéfu ukazuje následující přehled:

Tab. 3: Geomorfologické regionální členění reliéfu

Provincie	Subprovincie	Oblast	Celek	Podcelek	Okrsek
Západní Karpaty	Vnější Západní Karpaty	Středomoravské Karpaty	Kyjovská pahorkatina	Vážanská vrchovina	----
				Mutěnická pahorkatina	Žádovická pahorkatina
	Západopanonská pánev	Vídeňská pánev	Dolno-moravský úval	Dyjsko-moravská niva	----
				Dyjsko-moravská pahorkatina	Huštěnovická pahorkatina

Reliéf přechází od jihovýchodu k severozápadu od nivy Moravy přes nížinnou pahorkatinu (terasy nivy Moravy) Huštěnovickou, přes členitější pahorkatinu Žádovickou (její východní okraj) do ploché vrchoviny Vážanské v nejvyšších polohách se stopami zarovnaného povrchu. Nejvyšším bodem řešeného území je kóta 360,8 (u vodojemu).

3.4. Půdní poměry

Podkladem pro určení pedologických poměrů se staly mapy bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ) a komplexní průzkum půd z roku 1962. V následujícím textu jsou uvedeny základní pojmy klasifikační soustavy bonitace.

HPKJ - Hlavní půdně klimatická jednotka

Je nejvyšší taxonomická jednotka soustavy, která je charakterizována kombinací ekologicky podobných typů a subtypů, půdních substrátů, zrnitostí, vláhového režimu a klimatu. Vzniká kombinací klimatického regionu a hlavní půdní jednotky. Faktory sklonitosti, expozice, skeletovitosti a hloubky půdy rozčleňují HPKJ a BPEJ.

BPEJ - Bonitovaná půdně ekologická jednotka

Je základní oceňovací a mapovací jednotkou bonitační soustavy. Vlastnosti BPEJ jsou určeny hlavní půdně klimatickou jednotkou rozšířenou o charakteristiky sklonitosti, skeletovitosti, hloubky půdního profilu a expozice podle dohodnutých kritérií. BPEJ zahrnuje plochy s přibližně shodnou kvalitou půdy.

Vedle těchto bonitačních kategorií existují další, které sice nemají samostatný význam v bonitační soustavě, ale jsou však potřebné pro vytváření samostatných bonitačních kategorií. Jsou to:

KR - Klimatický region

zahrnuje území s obdobnými klimatickými podmínkami pro růst a vývoj zemědělských plodin. Klimatické regiony byly zpracovány výhradně pro účely bonitace zemědělského půdního fondu.

HPJ - Hlavní půdní jednotka

je syntetická agronomizovaná jednotka, charakterizovaná genetickým půdním typem, subtypem, geologickým substrátem a zrnitostí. Hlavní půdní jednotka vyjadřuje tedy základní vlastnosti půdy včetně určitého charakteru skeletovitosti, hloubky půdního profilu a vláhového režimu v půdě.

V řešeném území se na vývoji půd podílely následující substráty:

Nivní uloženiny

Jsou to aluviální, povodňové sedimenty. Složení sedimentů je závislé na petrografickém složení a stavbě celého povodí nad daným místem. Nivní uloženiny v řešeném území jsou většinou nevápnité.

Karpatský flyš

Povaha karpatského flyše je rozmanitá, většinou se jedná o typické střídání jílovců a pískovců, většinou slabě vápnitých. Půdy vyvinuté na karpatském flyši mají v závislosti na procesu zvětrávání různě hloubkově omezený půdní profil. Povaha flyšových zvětralin je rovněž rozmanitá - písčitá až jílovitá. Všeobecně jsou v půdách rozšířeny pískovcové úlomky, neboť vložky pískovců se vyskytují i v břidlicových souvrstvích. Půdy vzniklé na takovémto podkladu mají horší fyzikální i chemické vlastnosti, písčitou až písčito - hlinitou zrnitost s nejrůznější příměsí skeletu. Jedná se o půdy vysychavé se slabě kyselou reakcí. Obsah skeletu v ornici je 0 - 10 %.

Spraše a sprašové hlíny

Spraš je nezpevněný pórovitý sediment, slabě propustný, zpravidla bez vrstevnatosti. Tvoří ho prachové částice, vyskytuje se však i hrubší písčitá a jemnější jílovitá frakce. Spraš je světle žluté až hnědavé barvy, časté jsou vápnité konkrece (cicváry) a svislé vápencové rourky na místech kořenových systémů rostlin. Spraše se většinou vyskytují v sériích mocných několik metrů, mezi nimi jsou obvykle fosilní půdy. Vyluhováním $CaCO_3$ ze spraše působením srážkové vody vzniká obvykle sediment velmi podobný spraši - sprašová hlína. Na takovýchto podkladech se vyvinuly půdy s dobrými chemickými a fyzikálními vlastnostmi. Obecně jsou spraše a sprašové hlíny matečným materiálem pro černozemě a hnědozemě. Spraše pokrývají prakticky celé zájmové území.

Půdní typy

Největší plochu řešeného území zaujímají hnědozemě (většinou degradované) místy s přechodem do degradovaných černozemí a nivní půdy (glejové). Menší zastoupení mají na svahovinách i hnědé půdy (nasycené).

Tab. 4: Přehled půdních typů a podtypů v ha (k prosinci roku 1981)

Typ	ha
Hnědozem	565
Nivní půda glejová	139
Černozem degradovaná	139
Lužní půda glejová	69
Drnoglejová půda	27
Rendzina	27
Celkem	**1008**

1. ***Hnědozem*** se vyskytuje na většině pahorkatinného okrsku Polešovicka. Matečním substrátem je spraš, případně spraš překrývající karpatský flyš. Jedná se o půdy písčitohlinité, hlinité až jílovitohlinité.
2. ***Nivní půda glejová*** pokrývá většinu přilehlé údolní nivy řeky Moravy. Při jejím vývoji se uplatňoval drnový proces. Glejový proces probíhá pomalu pouze v matečním substrátu. Je patrný už v hloubce 60 cm. Nivní glejové půdy jsou hluboké a velmi hluboké. Většinou již byly odvodněny.
3. ***Černozem degradovaná*** (paračernozem) se vyskytuje jihozápadně od Polešovic („Nivy“, „Torštot“, „Zmolky“). Vývoj černozemí zde probíhal pod lesostepními porosty. Jsou to půdy hluboké. Matečním substrátem jsou nevápnité váté písky würmského stáří.

4. ***Lužní půda glejová*** je vytvořena v nivní poloze Moravy jižně od Polešovic. jsou v polohách s vysokou hladinou podzemní vody. Půdní pokryv tvořila travní vegetace. Docházelo k jejich humufikaci, v podloží probíhal glejový proces. Jsou to půdy hluboké a velmi hluboké. Mateční substrát tvoří nevápnité nivní uloženiny.
5. ***Drnoglejová půda*** vyskytuje se na rozhraní hnědozemí a nivních půd. Vznikla drnovým procesem většinou na písčitém matečním substrátu při ovlivnění podzemní vodou. Je to půda hluboká. Jeden větší okrsek je vytvořen jv. od Polešovic kolem železniční trati. Vysoká hladina spodní vody je zde vytvořena korytem Polešovického potoka, jehož dno, jak bylo výše řečeno, je v těchto místech v úrovni okolního terénu.
6. ***Rendzina*** je plošně poměrně málo zastoupena. Tvoří pouze dva ostrůvky uvnitř hnědozemí v okolí intravilánu Polešovic. Jsou to půdy velmi hluboké, vznikly pod původními listnatými lesy drnovým procesem. Půdy jsou na svahu a jsou velmi znehodnoceny smyvem. Podložím je karpatský vápnitý flyš už od 40 cm hloubky.

Tab. 5: Přehled půd podle zrnitosti v ha (k prosinci roku 1981)

Zrnitost v ornici	Ve spodině (podloží)	ha
Písčitohlinitá	Písčitohlinitá	423
Hlinitá	Hlinitá	314
Jílovitohlinitá	Jílovitohlinitá	88
Hlinitá	Písčitohlinitá	63
Jílovitohlinitá	Jílovitá	39
Hlinitopísčitá	Hlinitopísčitá	24
Hlinitopísčitá	Písčitá	20
Hlinitá	Jílovitá	19
Hlinitá	Jílovitohlinitá	15
Písčitá	Písčitá	3
Celkem		**1008**

Zastoupení jednotlivých BPEJ v k.ú. Polešovice:

0.04.01 (**IV**), 0.05.01 (**III**), 0.08.10 (**III**), 0.21.10 (**IV**), 0. 21.12 (**III**), 0. 22.10 (**IV**), 0. 58.00 (**II**), 0. 59.00 (**III**), 0. 62.00 (**II**), 3.08.10 (**III**), 3.08.50 (**IV**), 3.10.00 (**I**), 3.10.10 (**II**), 3.13.00 (**III**), 3.14.10 (**III**), 3.20.01 (**IV**), 3.20.51 (**IV**), 3.58.00 (**II**)

Pozn. V závorce za kódem BPEJ je vždy uvedena i třída ochrany ZPF dle Metodického pokynu MŽP čj. OOLP/1067/96

Tab..6: Charakteristika zastoupených hlavních půdních jednotek:

HPJ	Charakteristika
04	Černozemě nebo drnové půdy černozemní na píscích, mělké (do 0,3m) překryvy spraše na píscích, lehké, velmi výsušné půdy
05	Černozemě vytvořené na středně mocné (0,3-0,7 m) vrstvě spraší uložené na píscích, popř. i nivní půdy na nivní uloženině s podložím písku, lehčí, středně výsušné půdy
08	Černozemě, hnědozemě i slabě oglejené, vždy však erodované, převážně na spraších, zpravidla ve vyšší svažitosti, středně těžké
10	Hnědozemě (typické, černozemní), včetně slabě oglejených forem na spraši, středně těžké s těžší spodinou, s příznivým vodním režimem
13	Hnědozemě a illimerizované půdy maximálně se slabým oglejením na spraších, sprašových a svahových hlínách o mocnosti 0,4-0,5 m, uložených na velmi lehké spodině, závislé na dešťových srážkách
14	Illimerizované půdy a hnědozemě illimerizované, včetně slabě oglejených forem na sprašových hlínách a svahovinách, středně těžké s těžkou spodinou, vláhové poměry jsou příznivé
20	Rendziny, rendziny hnědé a hnědé půdy na slínech, jílech a na usazeninách karpatského flyše, těžké až velmi těžké, málo vodopropustné

Tab. 6: Charakteristika zastoupených hlavních půdních jednotek - pokračování

HPJ	Charakteristika
21	Hnědé půdy a drnové půdy (regosoly), rendziny a ojediněle i nivní půdy na píscích, velmi lehké a silně výsušné
22	Hnědé půdy a rendziny na zahliněných písčitých substrátech, většinou lehčí nebo středně těžké, s vodním režimem poněkud příznivějším než předchozí
58	Nivní půdy glejové na nivních uloženinách, středně těžké, vláhové poměry méně příznivé, po odvodnění příznivé
59	Nivní půdy glejové na nivních uloženinách, těžké až velmi těžké, vláhové poměry nepříznivé, po odvodnění příznivější
62	Lužní půdy glejové na nivních uloženinách a spraši, středně těžké, obvykle dočasně zamokřené podzemní vodou v hloubce 0,5 - 1,0 m

3.5. Hydrologické poměry

Podzemní vody

V řešeném území se nachází velmi významné zdroje podzemních vod. Jsou jimi údolní niva a nízké terasy řeky Moravy, jejichž štěrkopísčité usazeniny jsou vhodných prostředím pro vytváření zvodnělých horizontů. Štěrkopísčité vrstvy jsou překryty souvrstvím povodňových hlín, takže se místy vytváří napjatá hladina podzemních vod podobná hladině artézských vod. Typ vod je převážně kalcium-bikarbonátový. Zásoby podzemních vod jsou doplňovány celoročně. Nejvyšších úrovní hladiny dosahují v březnu a dubnu, nejnižších v září až listopadu.

V oblasti karpatského flyše jsou prosté podzemní vody chudé a jsou vázané na málo mocné vrstvy rozpukaných pískovců flyšových souvrství. Prameny toků jsou v oblasti puklinových podzemních vod s malou vydatností. Zásoby podzemních vod jsou doplňovány sezónně, nejvyšších úrovní hladiny dosahují v květnu až červenci, nejnižších v říjnu až listopadu.

Minerální vody jsou v řešeném území méně významné.

Povrchové vody

Východně od řešeného území protéká vodohospodářsky významný tok Morava. Toky ve vlastním katastru (pravostranný přítok Medlovického potoka, v nivě Moravy Polešovický potok, Morávka, Shnilý potok, jejich větve a ramena) jsou méně významné, většinou s rozkolísaným průtokem.

Celé zájmové území patří mezi oblasti se středně velkým vodohospodářským potenciálem. Specifický odtok se pohybuje mezi 2 až 4 $l.s^{-1}.km^{-2}$. V hydrologické bilanci převažuje výpar nad odtokem (poměr přibližně 4 až 5 : 1).

3.6. Biogeografické poměry

Biogeograficky patří řešené území do provincie středoevropských listnatých lesů, do podprovincie západokarpatské a leží na styku biogeografických regionů hodonínského (4.4) a žďánicko-litenčického (3.1). Z jihu zde zasahuje (v nivě řeky Moravy) Dyjsko-moravský bioregion (4.5)

Obr. 1 Vinohrady v severovýchodní části katastru

Obraz původního rostlinného krytu je dán především jeho geografickou polohou. V rekonstruovaném vegetačním krytu převládá druhý vegetační stupeň s přechodem do stupně prvního.

Člověk svou činností původní porosty z převážné míry rozrušil a nahradil je polními a lesními kulturami. Dnešní společenstva jsou tedy jen odrazem geobiocenóz původního přirozeného lesa.

3.7. Geobiocenologická typizace

Hlavními potenciálními společenstvy v řešeném území jsou:

- **1 BC (3) - 4** : Ulmi-fraxineta carpini inf. (habrojilmové jaseniny n.st.)
- **1 B 3** : Querceta petraeae typica (typické doubravy)
- **2 B 3** : Fagi-querceta typica (typické bukové doubravy)
- **2 BC (3) - 4** : Ulmi-fraxineta carpini sup. (habrojilmové jaseniny v.st.)

Z trofických řad převládá řada B (většinou normální hydrická řada), v nivě Moravy BC (zamokřená až mokrá hydrická řada).

4. Historický vývoj

Podkladem pro zpracování této kapitoly byla kniha Vlastivěda Moravská - Uherskohradišťsko (Muzejní vlastivědná společnost v Brně, 1992)

Pojmenování obce původně označovalo ves lidí Polešových. Polešovice se rozprostírají na jihovýchodním úpatí maršovského pohoří v nadmořské výšce 240 m, 9 km severovýchodně od Bzence. Železniční zastávka je umístěna v Nedakonicích, v místě je římskokatolická fara, pošta, matriční a zdravotní obvod.

Názvy obce: Polissowiz 1220, Polisowizh 1228, Polshwicz 1320, Polishwicz 1320, Polessowycz 1378, Polleschowitz 1718, Polleschowitz, Polešovice 1846, Polešovice 1924, 1939 Polschitz.

Názvy tratí: Bočky, Čtvrtky, Díly, Divoký, Dolní les, Dráhy, Kálavice, Klínky, Kučovánky, Míšky, Mladé Novosady, Na drahách, Nadloučí, Nivky, Nivy, Novosady, Nové hory, Oujezdy, Pekla, Pláňovy, Přední louky, Předžlebí, Roviny, Růženy, Sedláčky, Sislové, Slínky, Slunečný, Staré hory, Studené, Staré Novosady, Torštot, Zádivočí, Zadní louky, Zážlebí, Zábraní, Zelnice, Zmolky.

Jihovýchodně od obce v Trati Torštot je eneolitické sídliště, kostrové hroby kultury zvoncovitých pohárů a halštatské sídliště i pohřebiště. Byly tam odkryty i velmi rozsáhlé kulturní vrstvy a nálezy z doby slovanské; na lokalitě byly nalezeny kromě střepů a kostěných hřebenů i železné nástroje a zbytky železné strusky dokládající zpracovávání železa.

Polešovice jsou starobylá obec, která od r. 1220 patřila velehradskému klášteru. Od počátku byly známy svými vinohrady, které se rozprostíraly na svazích; staly se tak typicky svahovou vinařskou obcí s viničnými tratěmi různé bonity; k proslulosti polešovických vín napomohli konvrši velehradského kláštera zaváděním nových a lepších druhů vinné révy. Styky, které měl klášter s proslulou vinařskou oblastí u Klosterneuburku, kde mu od druhé čtvrtiny 13. století patřily vinice, nebyly jistě bez vlivu na jeho vinařství; byl-li položen dobrý základ k pozdějšímu proslulému polešovickému vinařství již v předhusitské době, bylo starého data i tamní sadařství, proslulé v 16. stol. svými meruňkami a v 18. století svými hruškami. Jako vinné trati byly známy Mniška, připomínaná v r. 1465, v r. 1592 Stará hora, Nový sad, Bočky, Slinky, Krajina nad Mniškami; polešovická vína již v době předhusitské byl držitel Traplic Jan, řeč. Čech z Naprotova, povinen dopravovat do kláštera. V hospodářské tísni v r. 1422 zapsal klášter Polešovice Zbyňku z Moravan, který pak tuto ves užíval až do své smrti; potom držba přešla na jeho syna. Poddaní v té době měli právo pastvy vepřového dobytka v polešovickém lese. V r. 1463 klášter vyplatil Polešovice obnosem 1 000 zl. Mléčkovi ze Zástřizl; znovu se tak stalo v následujících letech, kdy je vyplatil v hodnotě 2 300 zl. Mikuláši Bystřici z Ojnic a jeho manželce Elišce ze Zvole. Po Mikulášovi držel je v letech 1484-1492 zástavou Jan Záružský z Ojnic. Ještě v polovině 15. století měli polešovičtí usedlí německá jména. Klášter znovu vyplatil v r. 1507 Polešovice ze zástavby od Tasa z Ojnic a téhož roku dal velehradský opat Cyriak Polešovickým Kamennou a Starou horu, aby na obou místech vysázeli vinohrady a vyplatili pustou čtvrt v Nové hoře, kvůli cestě k zmíněným horám. V r. 1517 prodal klášter biskupu Stanislavovi za 2 514 zl. desátky a zemní v Polešovicích a vyhradil si jen vinohrad na Mniší hoře a drejlink desátkového vína. Opat Daniel pustil v r. 1545 obci právo odúmrtí za roční plat 12 zl. moravských splatných při Hromnicích. Na počátku 16. století držel Polešovice v zástavě Václav z Ludanic, Pavel ze Žerotína držel po smrti Stanislava i desátky (z obce vycházelo průměrně 600 věder desátkového vína). Klášter prodal v r. 1555 desátky za 7 800 zl. moravských králi a ten je ihned postoupil olomouckému biskupství. Horu Bočky postoupil v r. 1592 biskup velehradskému klášteru.

Velehradský opat Ekhart ze Schwoben potvrdil v r. 1590 Polešovicím privilegia a rozšířil je: osvobodil Polešovické od předvádění sirotků a dal jim správu sirotčího majetku, osvobodil je od robot, daroval jim les Divok a právo držet louky; zůstaly jen roboty několika osedlých, které se konaly polešovickému faráři. Za tyto svobody měli odvádět ročně 130 zl. moravských, polovinu o Bartoloměji (24. VIII.) a polovinu o hromnicích (2. II.). Nejdůležitější však bylo, že v r. 1595 král Rudolf II. povýšil Polešovice na městečko s právem jednoho výročního a týdenního trhu.

Někdy v druhé polovině 16. století si Polešovičtí vystavěli radnici na místě bývalého biskupova domu. V r. 1590 držel svobodný dvůr v městečku Jetřich Obešlík z Lipeltovic. Klášter osvobodil v r. 1599 grunt v Polešovicích svému bývalému úředníku Václavu Vaculovi z Erhartic, který tu držel svobodný dvůr ještě v roce 1613. Tento dvůr v r. 1628 náležel brněnskému měšťanu Gabrielu Schramovi z Deblína, který jej v r. 1629 odprodal klášteru.

V důsledku okolnosti, že byli v r. 1590 osvobozeni od robot při dvorech, rybnících a vinohradech u kláštera a jejich obec byla jediným městečkem mezi klášterními osadami, nabyli Polešovičtí značné sebevědomí. Kromě toho největší část tamních vinných hor byla majetkem olomouckého biskupství, takže Polešovičtí byli v jistém smyslu poddanými dvou vrchností. Protože byli nespokojeni s klášterem, obrátili se ke kardinálu Dietrichsteinovi a žádali zastání při jejich stížnosti, že klášter jim ukládá nové roboty, zabírá poddanská pole. Kardinál 28. února 1630 ostře vyhrožoval opatu, že se na něho obrátí se žalobou na zemský soud, zpustnou-li následkem toho některé vinice. Opat neustoupil, ale při scelovacím procesu a při rozšiřování klášterního dvora v městečku uzavíral poddaným cesty, jichž používání by škodilo vrchnostenským polím; tím nespokojenost jen vzrůstala. Když žádal, aby ze dřeva vykáceného v obecním lesíku Divok připadl jistý podíl panskému dvoru a když obnovil po mnoho let pustý rybníček nad Polešovicemi, a vsadil jej mezi hospodářský podnik kláštera, vyvrcholila vzpoura městečka, vůdcové vzpoury byli uvězněni a propuštěni teprve až se obec v r. 1634 zavázala zaplatit pokutu ve výši 40 zl. moravských ve prospěch kostela. Odboj byl však úplně potlačen teprve r. 1640 a Polešovičtí byli odsouzeni zaplatit 1 000 zl. moravských jako náhradu za odpírané roboty. Přitom klášter zhoršil jejich roboty a jako výstrahu jim uložil povinnost trhat a dovážet do kláštera konopí k předení připravené a zpracované, a to v takovém množství, v jakém se u polešovického dvora zaseje a urodí.

Městečko značně trpělo v 17. století vpády z Uher. Zejména v r. 1663 byla obec zčásti zničena a několik obyvatel odvlečeno do zajetí. Podle lánového rejstříku bylo ve vsi 70 domů osídlených, 17 nově osídlených, 20 pustých a 1 nově pustý. To ukazuje, že předešlý vpád Švédů byl strašný, neboť v r. 1656 tu bylo ještě 38 pustých domů. Celkem tu bylo 17 lánů 16/64 polí, 119 měřic I. třídy nově obdělaných polí, 46 měřic II. třídy, 48 měřic I. třídy a 24 měřic II. třídy starých pustých. Vinic tu bylo 801 měřic, z nichž zůstávalo 63 měřic pustých. Podle sociální struktury bylo 5 půlláníků, 10 čtvrtláníků a 55 podruhů.

Klášterní vrchnost nebyla vůči městečku příznivě nakloněná; mělo povinnost vyhazovat příkopy kolem luk, dodávat jednoho hlídače do dvora, sklízet konopí na 30 staromoravských měřicích a dopravovat je do purkrabského úřadu na Velehradě. Jejich čtvrtláníci měli vypravovat tři třípřežné vozy a podsedníci 12 pěších k stavbám klášterních objektů. Klášter vystavěl v městečku sýpku o pěti patrech, která mohla pojmout až 50 000 měřic za 70 000 zl. Podle horenské knihy, založené v r. 1693 pro biskupské vinice v Polešovicích, bylo 618 achtelů podrobeno desátku a zemnímu poplatku, přičemž 22 achtelů bylo podrobeno jen desátku a 20 a půl achtelu peněžnímu platu. Polešovičtí si i nadále stěžovali na velké roboty. Opat Malý dal v r. 1739 několik nepoddajných osadníků uvěznit na Špilberku. V městečku byla v provozu klášterní hospoda a z první poloviny 18. století cihelna. Obec patřila k velkým obcím na Slovácku, neboť v 17. století se řadila na 18. místo se 110 domy.

Podle tereziánského katastru měly Polešovice v polovině 18. století 1 150 měřic orné půdy, 20,3 měřice zahrad, 38,4 měřice pustin, 10 měřic pastvin, 797 měřic vinohradů, 273 fůr z luk, 85 měřic lesa. V obci bylo 80 domů, 163 předměstských domů a 36 chalup, tj. celkem 279 usedlostí. Výčet dokládá postup domkářské revoluce a prohlubování třídních rozdílů.

V městečku zůstával vrchnostenský dvůr o rozloze 632 měřic, 5 měřic zahrad, 13,5 měřice vinohradů (v 2. bonitní třídě) a 27 měřic v 3. bonitní třídě; poskytoval 279 fůr sena a 70 fůr otavy. Obec měla vyměřenou robotu, třemi koňmi se robotovalo 248 dní. O Jiřím se z obce odvádělo 33 zl. 9 kr., o Václavu 43 zl. 40 kr., za dříví 75 zl. 50 kr., dále se dávalo 319 slepic a 900 vajec.

Podle olomoucké matriky v druhé polovině 18. století žilo v obci 268 osob dospělých a 118 dětí česky mluvících, počet domů se do poloviny 19. století zvýšil na 322 a počet obyvatel na 1976. Městečko velmi citelně utrpělo průchody pruských vojsk v r. 1866 a následující cholerou, na kterou

v obci zemřelo téměř 40 osob. Téhož roku vypukl ohromný požár, jemuž padlo za oběť celé Zábraní (110 domů).

Vinařství převažovalo nad zemědělstvím. Obec měla viniční tratě různé bonity; ještě v r. 1900 zde bylo 118 ha vinic; produkovala se vína většinou bílá, v příznivých letech i význačné jakosti.

V městečku v r. 1880 pracovali 3 kováři (se 7 dělníky a 2 učni), 2 koláři (s 1 dělníkem a 1 učněm), 2 bednáři, 6 krejčích (se 4 dělníky a 1 učněm), 12 obuvníků (s 13 dělníky a 5 učni), 3 pekaři (s 2 dělníky). V provozu byla výrobna cementového zboží. V r. 1910 byla v obci vybudována cihelna, která byla v r. 1923 přebudována a v r. 1928 přeměněna ve strojovou výrobu – náležela Fab. Švanigovi z Buchlovic. Výroba byla zastavena v r. 1953. Rolnická parní mlékárna byla postavena v r. 1907 pro rolníky z Polešovic, Vážan, Ořechova a Tučap, po dvou letech patřila vídeňskému spolku Mölkerei, po válce patřila mlékařskému družstvu, v roce 1928 měla 15 zaměstnanců a zpracovávala 5 970 hl mléka. V r. 1964 byla zrušena. Její budovy a sklepy převzala Zelenina, n.p., a zřídila v nich závod na výrobu vína. Vinařské družstvo po r. 1948 převzaly Vinařské závody Bzenec, dnes patřící pod Moravské vinařské závody Mikulov. Katastr měřil v roce 1900 1 311 ha; z nich připadalo 759 ha na pole, 152 ha na luka, 19 ha na zahrady, 119 ha na vinice, 79 ha na pastviny, 122 ha na lesy. V obci se chovalo 130 koní, 569 kusů dobytka a 624 vepřů.

V obci hospodařil dvůr Polešovice, patřící velkostatku Velehrad, o rozloze 237,37 ha, který byl do pozemkové reformy v nájmu cukrovaru Uherský Ostroh. Za parcelace v r. 1927 dostalo z něho 120 drobných nabyvatelů 66 ha, z části pozemků vznikla v r. 1933 Státní révová školka pod správou Moravsko-slezské země – nyní Šlechtitelská stanice. Je zaměřena na selekci a pěstování vinné révy a má 22 ha. Na zbytkovém statku o rozloze 141,36 ha hospodařil Spolek katolický podporovací na Velehradě až do r. 1948, poté přešel majetek do JZD. Na tamější vinnou révu napsali verše Josef Krasoslav Chmelenský a Svatopluk Čech. Do katastru obce také zasahoval dvůr Moravský Písek Galliova statku o celkové rozloze 262,50 ha. Při jeho parcelaci v roce 1925 bylo z něho přiděleno 32 polešovickým občanům 16,50. Vinařská tradice znovu oživla v r. 1909 zřízením menší vzorové vinice a ustavením státní révové školky – byl to počátek nového rozvoje vinařství. Singulární lesy při Moravě v rozloze 83 ha přebralo v r. 1959 JZD a obecní les ve směru ke Stříbrnicím přešel po r. 1948 ke státním lesům. V r. 1870 byla založena Občanská záložna, která dobře prosperovala i za první republiky.

Železniční stanice u Nedakonic byla zřízena v r. 1880, nádražní budova byla rozšířena a nově postavena v r. 1908, do r. 1926 měla název Polešovice, poté byla přejmenována na Polešovice-Nedakonice, nyní jen Nedakonice.

Četnická stanice začala působit v městečku 1. června 1880. Poštovní úřad byl zřízen původně v Nedakonicích v r. 1874, odtud byl v r. 1877 přeložen do Polešovic, telegrafní úřad byl otevřen v r. 1896. Elektrifikace obce byla provedena na podzim v r. 1927, místní rozhlas zřízen r. 1946. Soukromá autobusová doprava byla zavedena v r. 1926.

V městečku pracoval obvodní lékař, do jehož obvodu náležely Polešovice, Nedakonice, Kostelany, Tučapy, Ořechov a Vážany. Poradna pro matky a kojence byla v obci v činnosti od r. 1933.

Charakter obce zůstával až do socializace převážně zemědělský, i když neustále přibývalo dělnictva a chudiny. V r. 1922 tvořili zemědělci 67 % a dělníci 25 % z celkového počtu, ostatní byli řemeslníci a obchodníci. V devadesátých letech odjelo za zaměstnáním do Ameriky přes 13 rodin; dělnictvo odjíždělo za prací do Uherského Hradiště, Vídně a pracovalo také na železnici.

Již v roce 1320 se tu připomíná farní kostel a farář Stanislav. Fara byla v r. 1454 přivtělena k velehradskému klášteru, takže za faráře byli dosazováni řeholníci kláštera (až do r. 1782). V r. 1421 byl tamní kostel pobořen husity a farář Mikuláš, který tu působil již v r. 1417, byl v Ostroze upálen. Také jeho nástupce kněz Zikmund byl někdy po 21. dubnu 1427 husity zabit.

V r. 1508 byl farářem v Polešovicích kněz Václav, jemuž Václav z Ludanic pobral desátek u Polešovic; byl později opatem vypuzen z fary. Začátkem 16. století nebyla fara obsazena a byla pustá. Jeho nástupce kněz Gabriel byl již r. 1513 farářem v Ostroze. Dále byli tu faráři řeholníci z Velehradu; tak kolem r. 1590 Martin Alanda. Na konci 16. století byl v městečku i bratrský sbor, v r. 1601 král

Rudolf II. nařídil, aby sbor byl zbořen a pikarti z klášterního území vypovězeni. K farnosti náležely obce Ořechov, Nedakonice a Vážany.

Farní kostel sv. Petra a Pavla, původně sv. Petra, se připomíná v r. 1320. V r. 1421 byl zbořen husity, znovu zbudován, dnešní pochází z let 1725 až 1735, vnitřní výzdoba se datuje z roku 1875, v r. 1927 byl renovován; varhany z r. 1928 pocházejí od firmy Rieger. Má hodnotnou architekturu se soudobým zařízením, barokní výzdobu oltářů z okruhu B. Fontany. Obrazy jsou dílem Ignáce Raaba z třetí čtvrtiny 18. století. V katastru obce je barokní socha sv. Floriána, kříž na Salajce (1791) a smírčí kříž (asi z 16. století).

Obr. 2 Pohled na kostel sv. Petra a Pavla od západu ze záhumení

Také škola tu existovala již v době předhusitské, znovu se připomíná v r. 1706, v r. 1791 byla triviální; původní školní budova stávala na č. 236; do r. 1805 se vyučovalo na č. 115, v letech 1860-1861 byla jednotřídní škola rozšířena na dvoutřídní, nová budova byla vybudována v r. 1861, stavba další školní budovy je z r. 1889; v roce 1921 byla zřízena smíšená škola měšťanská, v r. 1922 živnostenská škola.

Spolkový život v městečku byl velmi čilý. Čtenářský spolek Polešov se ustavil 26. května 1870 v místnostech Občanské záložny, 2. února 1874 se přeměnil v katolicko-politickou jednotu Polešov; v r. 1893 byl opět ustaven čtenářskozábavný spolek se sídlem v Občanské záložně. Sbor dobrovolných hasičů vznikl v r. 1893, včelařský spolek v r. 1910, Sokol v r. 1919, sokolovna v r. 1931, rozšířena v r. 1958, Orel v r. 1920, Lidový dům v r. 1927, v něm je dnes kino (na širokoúhlé změněno v r. 1958), Sportovní klub zahájil činnost v r. 1932, hřiště z r. 1935, koupaliště z r. 1948. Ovocnářský spolek od r. 1929, s ním splynula Vinařská besídka z r. 1946.

Za okupace pomáhali četní občané partyzánům ukrytým v buchlovských lesích. První dělostřelecké granáty dopadly do obce 24. dubna a způsobily ztráty na životech občanů i poškození 5 stavení a budovy školy. Dne 27. dubna prošly Polešovicemi frontové jednotky fašistické pěchoty. Ráno 28. dubna 1945 zahájili osvoboditelé v rojnicích postup a brzy vyšla skupina místních občanů vstříc rumunským a sovětským vojákům. Boj však v okolí Polešovic pokračoval a několikrát musela být odrážena nepřátelská protizteč. Při bojích v okolí obce padli 4 rumunští vojáci. Dne 30. dubna se v obci ubytoval štáb rumunské 2. horské divize.

V obci hospodařilo v roce 1949 na 697 zemědělských závodů, z nichž 303 bylo do 0,5 ha, 159 do 1 ha, 93 do 2 ha, 97 do 5 ha, 43 do 10 ha, 1 do 20 ha a 1 nad 50 ha. JZD I. typu bylo schváleno 20. února 1951, většinovým se stalo v roce 1959. V roce 1960 mělo 354 členů a hospodařilo na 982 ha zemědělské půdy, z toho připadalo 589 ha na půdu ornou.

V roce 1976 se místní družstvo sloučilo s JZD Slovácko Vážany, JZD Kostelany a JZD Nedakonice a vzniklo tak JZD Slovácko Polešovice, které hospodaří na 2 801 ha zemědělské půdy, z čehož je 2 307 ha orné půdy. Družstvo se věnuje výrobě osiva obilovin a luskovin, pěstování vinné révy a ovoce a výrobě mléka.

Zdejší lesy patří pod polesí Buchlov, lesní závod Buchlovice. V Polešovicích je také stanice Šlechtitelského a semenářského podniku Brno.

V roce 1956 byl založen Kovoděl, provozovna na výrobu kotlů pro ústřední topení, a v roce 1961 byly zřízeny Služby městečka Polešovic, které byly v roce 1973 integrovány v OKP Hluk.

Z 2 355 obyvatel patřilo v roce 1961 k dělnictvu 1 358 osob, 526 k ostatním zaměstnancům, 389 k zemědělským družstevníkům a 82 osob k jednotlivě hospodařícím rolníkům.

Již v roce 1948 byl v obci postaven „Dům zdraví“, který byl rekonstruován v roce 1974. Od roku 1949 byla po etapách budována kanalizace a prováděna údržba komunikací. Náročná byla adaptace kina na širokoúhlou projekci a úprava interiéru, úprava prodejny Pramen a výstavba nákupního střediska Jednota, nové obřadní síně a zasedací místnosti MNV. V roce 1978 byl rekonstruován místní vodovod.

Nedostatek učeben u ZDŠ byl vyřešen v roce 1956 postavením nové budovy se 17 učebnami. Tuto školu navštěvují také žáci 5. – 8. tříd z Nedakonic, Ořechova, Tučap a Vážan. Mateřská škola je v obci od roku 1946. Zdravotní středisko bylo zřízeno v roce 1950, od roku 1965 je zde zubní ambulatorium a dětské oddělení.

Vedle poštovního a matričního obvodu se staly Polešovice v letech 1980-1990 sídlem společného národního výboru pro Polešovice, Ořechov, Tučapy a Vážany. V roce 1982 se staly střediskovou obcí a od roku 1985 sídlem stavebního úřadu.

Rodáci: Jaromír Běhúnek (1898-1965), cimbalista, upravovatel a propagátor slováckých písní; Jaroslav Dvořáček (1883-1933), klasický filolog a překladel: František Jordán (1921-1979), historik.

Obecní pečeť: užíván znak městečka, tj. štít s městskou hradbou se čtyřmi stínkami, na zdi vinný hrozen s dvěma listy, za ní vyčnívají dvě palmové ratolesti; opis SIGILVM OPIDVILI POLESSOVIENSIS 1602.

Matriky: 1663. Pozemkové knihy: 1781.

5. Vývoj osídlení a charakter zástavby

Řešené území obce Polešovice leží v severní části Slovácka, které je výraznou etnografickou oblastí Jihovýchodní Moravy.

1. Vymezení a stručný popis oblasti Slovácka

Celý kraj Slovácka je z velké části vymezen přirozenými hranicemi, které přibližně tvoří toky řek Moravy a Dyje, hřebeny Malých Karpat, Javorníků, výběžky Jablunkovských Karpat a Chřiby. Zbývající úseky hranic byly vymezeny jako etnické hranice na základě studia nářečí, krojů atd. Téměř celé území Slovácka lze charakterizovat jako mírně zvlněnou pahorkatinu, která pouze v okrajových částech na moravsko-slovenských hranicích, na hranicích s Valašsku a ve Chřibech dosahuje horského charakteru. Naproti tomu pouze poměrně úzké pásy území podél Moravy a Dyje lze označit jako roviny. Dosahují však šířky jen několika kilometrů. Povrch půdy je příznivě utvářen, poněvadž větší část kraje je otevřena širokým ústím do slovenské nížiny podél Moravy a tak je přístupna teplým větrům z Podunají, zatím co na severu a na východě ji chrání hory před chladnými větry. Zemědělství se proto orientovalo mimo běžné plodiny na teplomilné rostliny (víno, cukrovku, kukuřici, tabák, papriku atd.). Co do kvality půdy nemůže se převážná část území Slovácka rovnat sousední Hané, i když zejména sprašové půdy, kterých je dostatek, dávají dobré výnosy.

Území Slovácka se rozpadá na několik kulturních částí. Z těchto regionů uvádíme aspoň nejznámější, s nimiž se v dalším textu setkáváme. Jsou to: Podluží na jih od Hodonína, Horňácko, Dolňácko v oblouku od nížiny při řece Moravě přes Kyjovsko na Podivín až k Břeclavi, Záhoří při řece Olšavě okolo Uherského Brodu (se Zálesím okolo Luhačovic), Kopanice na Lopeníku a v okolí Starého Hrozenkova. Každá tato oblast vykazuje ještě další, podružnější rozdíly kulturních forem, omezené na menší okrsky a dokonce i na jednotlivé obce. Při této příležitosti je třeba upozornit na to, že naznačené hranice, oddělující Slovácko od okolních regionů, jako například od Valašska a Hané, není možno brát jako přesné rozmezí vzhledem k tomu, že jádra jednotlivých oblastí jsou navzájem spojena rozlehlými přechodnými oblastmi. Tak na Valašsko přechází slovácké území Luhačovickým Zálesím a podobný přechod na Hanou tvoří Dolňácko, rozkládající se přes Napajedelsko, Kyjovsko a Podivínsko.

Pro svou polohu na hranicích Moravy mělo Slovácko nesmírně pohnutou historii plnou utrpení, válek a přepadů. Jen málokteré kraje Čech a Moravy, vyjma pohraniční oblasti, které byly z jiné strany vystaveny podobným náporům, byly v takové situaci. Zvláště kruté byly nájezdy Tatarů a Turků. Neminulo téměř roku, aby nebyl proveden loupežný a vražedný přepad velkého rozsahu ze strany "uherského" Slovenska. Nejhůře bylo za válek s Matyášem Uherským r.1468 - 1471 a za třicetileté války. Svědectví o těchto poměrech podává seznam pustých osad, jichž po každé válce přibylo. Na Slovácku je dnes celkem asi 255 obcí a z nich většina, i když zrovna přechodně nezpustla, byla aspoň silně postižena ztrátami na životech obyvatel i na jejich hmotném majetku.

2. Obytné stavení a jeho vývoj

Vesnické stavení bylo životním prostředím rodiny vesničana. Její organizace podléhala změnám, které se svým způsobem musely projevit v uspořádání, velikosti a vybavení obytných prostorů i usedlosti. Rovněž vztahy spojující příslušníky jednotlivých rodin ve vesnický celek ovlivnily vlastnosti vesnického domu, na něž měla vliv i etnická příslušnost obyvatel vesnice. Ze společenské skladby obyvatelstva obce je do jisté míry třeba odvozovat i způsob vazby vesnických stavení v organický celek - vesnici. K tomu se přiřazují i faktory, které vyplývají ze vzájemného styku příslušníku obyvatelstva vesnice a města, ač jejich význam pro stavební vývoj vesnice byl v minulosti zpravidla přeceňován. Rovněž širší organizace společnosti se projevuje ve výstavbě vesnice a ve formách stavebnictví, do nichž v dobách feudalismu zasahovala vrchnost, a počínajíc tereziánsko-

josefínskou dobou i stát, nařizováním některých opatření stavebními předpisy. Do struktury vesnického stavitelství a do uspořádání a úpravy obce zasahuje menší nebo větší měrou i celková civilizační a kulturní úroveň vesnického obyvatelstva.

Vesnické stavení bylo rovněž hospodářskou provozovnou, neboť sloužilo potřebám chovu dobytka a produkce plodin. Obě tato výrobní odvětví prodělávala vývoj od extenzivních forem k intenzivním a uplatnila se příslušným podílem na organizaci jednotlivých částí hospodářství, na jejich vzájemné skladbě, velikosti a počtu. Stav výrobních podmínek se v jistém smyslu projevuje rovněž v uspořádání obce. Další přímý vliv, zvláště na konstrukci vesnického stavení, měl stav výrobních poměrů ve stavebnictví. Vesnický stavitel mohl uspokojit stále se vyvíjející požadavky na obytné a hospodářské prostory jen takovým způsobem, který mu dovolily prostředky, jež měl po ruce. Významnou roli v utváření charakteru staveb na vesnici hraje i hospodářská situace vesnického lidu.

Zároveň je třeba věnovat pozornost i podmínkám, které pro jeho vývoj dávalo geografické prostředí. Nepříznivé geografické podmínky mohly do jisté míry brzdit vývoj předcházejících faktorů a tím negativně, i když nepřímo, ovlivnit vývoj některých forem i celkového utváření vesnické stavby. Na druhé straně si klimatické poměry mnohdy vynutily některá zvláštní řešení dispozice a konstrukce a někdy i zvláštním způsobem ovlivní sám tvar stavby, který se jim podřizuje. Povaha geografického prostředí se projevovala i ve volbě materiálu. Zpravidla se vliv přírodních podmínek uplatnil při formování stavebního typu tehdy, jestliže šlo o větší území. Malé místní rozdíly nezasahovaly hluboko do struktury stavebnictví.

Ve větší části území našeho státu bylo obydlí budováno převážně ze dřeva roubenou konstrukcí. Naproti tomu velká část Slovácka byla oblastí hliněných staveb. Ve vesnických poměrech se takový rozdíl projevoval rozdílným pojetím konstrukce a řešením některých architektonických prvků. Na hranici sousedních krajů s rozdílnými podmínkami proto vznikaly různé přechodné stavební formy. Například území podél řeky Olšavy s Luhačovickým Zálesím vykazuje vývojem stavebnictví určité vztahy k okolí na Hané, Valašskoklobouckuu a odtud až na Slovensko.

První fáze vývoje vesnického domu

Až na malé výjimky v horských polohách bylo celé území Slovácka již před počátekm historie osídleno zemědělským lidem, který žil ve stálých sídlech - vesnicích. Tvořily je jednoduché, jednoprostorové příbytky. Obytný prostor byl opatřen otopným zařízením, pecí primitivní konstrukce. Stavení, jehož vstup byl podle všeho opatřen přístřeškem, podsíní, více či méně uzavřenou, bylo z části budováno v zemi. Stěny byly stavěny z kůlů zaražených do země, opletených proutím, které bylo omazáno hlínou. Není vyloučeno, že se již v té době vyskytovaly roubené stavby. V obytné místnosti se zdržovali nejen lidé, ale i drobná domácí zvířata. Dobytek se zdržoval pod přístřešky u stavení, popřípadě v podsíni nebo předsíni. Zásoby úrody, získané obděláváním polí, byly ukládány v zásobárnách zbudovaných při stavení. Jejich první formy byly hliněné nádoby zásobnice. Časem se vyvinuly prostory, v nichž byly ukládány všechny plodiny i šatstvo atd. V podstatě se tento systém obytných a hospodářských prostorů, to je jizby s předsíní, zásobní prostory - komory, stodoly a nepříliš důkladně zbudovaných chlévů, udržel i ve středověku. Všechny budovy byly na pozemcích postaveny volně, bez pevné vazby. Dohromady tvořily vesnici, která, i když snad měla jakési veřejné prostory typu návsí nebo ulic, přece vyvolávala shlukem obytných a hospodářských staveb dojem hromadné obce. Středověk k tomuto stavebnímu systému přispěl v několika směrech. V prvé řadě to byla konstrukce, která se postupně ustalovala v systému roubení. Novými kolonizačními vlnami, které do jižních částí Moravy přiváděly po každém válečném nájezdu kolonisty ze slovenského Podunají, se vžíval další způsob konstrukce stavení, *nabíjanice*, která postupně více a více vytlačovala systém roubení.

Druhá fáze vývoje vesnického domu

Slovácko není po stavební stránce jednotná oblast, ale rozpadá se nejméně na tři charakteristické části, které se navzájem odlišují skladbou obytných a hospodářských prostorů: Kopanice, severní a východní Slovácko a konečně západní část Slovácka. Podmínky, které utvářely vesnický dům v

krajině ležící v nižších polohách Slovácka, se do značné míry lišily od těch, které byly např. v moravských Kopanicích. Vyvinutější prostředí vyvolalo pokročilejší stavební formy.

Původní dispoziční schéma stavení vypadalo takto: jizba, síň s černou kuchyní a komora. Na rozdíl od kopaničářského stavení s ohništěm v jizbě nacházíme v těchto objektech otevřené ohniště v síni. Někdy byl prostor s ohništěm od ostatního prostoru síně oddělen zdí. Největší rozdíly ve formě dispozice stavení byly v tomto území způsobeny situací komory, jejím tvarem a některými konstrukčními detaily a architektonickými články. Hospodářská část usedlosti se zpravidla skládala z chlévů, stodoly a kůlny. Objemem prostorové dispozice tato stavení zjevně vyhovovala potřebám trojpolního systému zemědělství, jeho pozdnímu stupni vývoje.

V severní a severovýchodní části Slovácka byla do doby okolo počátku 19. století rozšířena a též nově budována stavení se dvěma prostorami, to je síní a jizbou. Území patřilo do oblasti, která se vyznačovala stavebním typem usedlostí s patrovými komorami, jež teprve dalším vývojem byly včleněny do dispozice obytného stavení. Patrovou, samostatně stojící zásobní komoru si nelze odmyslit od tohoto typu zemědělského stavení, jak je konečně vidět i na jejím obecném rozšíření po celém našem území. Jednotlivé oblasti sice vytvořily několik variant komor, které se navzájem formálně poněkud liší, ale v zásadě jde o stejný princip zásobního stavení a rozdíly jsou způsobeny jenom různým stupněm vývoje stavební techniky a poměru komory k obytné části, který je podložen různým stupněm vývoje příslušných výrobních i společenských činitelů.

Třetí fáze vývoje vesnického domu

Poslední stadium feudalismu, jehož význam pro život vesničanů je možno charakterizovat postupem výrobních poměrů v zemědělství k výnosnějšímu systému střídavého - čtyřpolního hospodářství a trvalým, i když pomalým uvolňováním feudálního tlaku na poddané, je počátkem nového údobí ve vesnickém stavebnictví. Časově toto údobí nekončí revolučním rokem 1848, ale trvá delší dobu. Možno říci, že na Slovácku některé jeho znaky přežívají do roku 1900, místy déle než do čtvrtiny 20. století.

Změny v zemědělské výrobě, které do našich zemí začaly hlavně v hospodářských metodách velkostatků pronikat již za Marie Terezie, nepostihly zprvu drobná vesnická hospodářství, jež dlouho pracovala po staru. Malí rolníci zápasili s nedostatkem krmiva, který je nutil, aby i nadále úhorovali část pole a zajistili dobytku dostatečné pastevní plochy. Z této situace se poddaný dostal teprve , když se zavedlo pěstování nových plodin, a tím odstranil nedostatek krmiv. Počínaje sedmdesátými lety 18. století se ve větší míře rozšiřovalo pěstování brambor, krmné řepy, jetele, vojtěšky, směsky, a jakmile se dostatečně vžilo, mohlo se přikročit k ustájení dobytka, který pak byl krmen zmíněnými plodinami a na pastvu vyháněn stále méně. Současně byl ve větší míře získáván hnůj, a to umožnilo intenzivněji využít polí, jež nadále nebyla úhorována. To znamenalo, že i tradiční plodiny dávaly větší výnosy než dosud. Brambory se staly významnou složkou lidové stravy, zvýšily její pestrost, množství i jakost a vydatně přispěly ke vzrůstu životní úrovně. Celkový rozmach produkce je nejlépe patrný na rozsahu osevní plochy, která se od roku 1788 do roku 1900 jako důsledek zvýšení ceny obilí v průměru zdvojnásobila. Pole vytlačila postupně nejen pastviny a louky, ale i vinohrady, které ve stejném časovém rozmezí ustoupily skoro o polovinu. Jakmile se zvýšily hektarové výnosy půdy, zvýšila se nejen rostlinná, ale i živočišná produkce. Ještě snad před sto lety se pěstovalo málo vepřů, a to jen tam, kdy byly dubové a bukové lesy, kdežto v posledních padesáti letech 19. století se zvýšil stav na trojnásobek a během 20. století dokonce desetinásobek. Větší množství a odlišný způsob chovu dobytka podstatně ovlivnil provoz v zemědělské usedlosti. Po první čtvrtině 19. století došlo k rozmachu průmyslu, který podpořil pěstování jedněch plodin na prodej (cukrovky) a omezil pěstování druhých (len, konopí), které byly vytlačeny cizí produkcí a které měly nadále význam pouze v užší produkci pro vlastní potřebu. Ze stejného důvodu došlo k úpadku chovu ovcí, který se postupně přenášel a soustřeďoval do vyšších poloh kraje, hlavně do horské oblasti Javorníků a Zálesí, až byl i odtud vytlačen.

Všechny změny, které nastaly na vesnici od konce 18. století znamenaly změnu organizace hospodářského dvora a rozšíření hospodářských prostorů. Nové poměry vtiskly venkovskému stavebnictví nový ráz v konstrukci a prostorové i architektonické skladbě. Průběh tohoto procesu byl

nesmírně složitý. Vzniklo mnoho variant řešení prostorové skladby, vyplývajících z různých okolností a závisících v nemalé míře i na individuálním zaměření stavebníka.

V prvním stadiu se tříprostorová dispozice konsolidovala přiřazením komory k obytné části domu a příslušnou změnou její funkce tam, kde komora dosud stála samostatně. Významná je snaha oddělit hospodářský provoz od obytné části domu. Současně vtiskly stavení svůj ráz vyšší požadavky na kvalitu obydlí. Komora se místy změnila ve světničku, z jizby se časem stala reprezentační místnost (tak zvaná parádní světnice) a obytné prostory se rozmnožily. Vývoj otopné soustavy venkovského domu pokračoval přemisťováním otevřeného ohniště z jizby do síně, které na začátku této vývojové etapy proběhlo asi značně rychle vlivem nařízení o stavbě komínů, jež bylo zahrnuto do ohňového patentu.

Nové stavební prostory vyžadovaly zvětšení stavební plochy. Vesnický dům se proto rozšiřoval nejen do délky, ale i do hlouky parcely. Zároveň s tímto rozšiřováním lze místy pozorovat postupné zvyšování stavby. Složitý vývoj rozrůstání staveb do tří směrů podle individuální potřeby stavebníka a terénních možností není možno sledovat do detailů. Vzhled slovácké vesnice nejvíce ovlivnil růst domu do délky, směřující až k souvislému zastavění. Z původní dispozice (komora - síň - jizba) se vyvinuly nové varianty, nejčastěji: komůrka (světnička) - síň - jizba (nebo světnice), kuchyně - síň - jizba. V obou případech byla dispozice doplněna návratím. Jakmile byly zavedeny komíny, bylo možno využít půdního prostoru, v němž byly uskladňovány pícniny. Jejich produkce i spotřeba stále rostla a skladovací prostory bylo nutno zvětšovat. To se dálo rozšiřováním dispozice stavení a záměnou valbové střechy za sedlovou. Půdní prostor se zvětšoval zvýšením půdní nadezdívky.

Souběžně s rozvojem dobytkářství ke stájovému chovu dobytka byla věnována úměrně zvětšená pozornost stavbě chlévů. Začasté to byly právě chlévy, které byly první z celého hospodářství přestavovány. Místo lehkých, téměř provizorních staveb nastoupily řádné budovy, jejichž vnitřní prostor byl organizován podle potřeb nového způsobu chovu dobytka. Tradiční došková krytina byla nahrazována tvrdou krytinou taškovou. Zároveň se častěji objevuje sedlová střecha se štíty místo obvyklé střechy valbové. Nějakou dobu se udržovaly ještě *šopy*, ve starých formách, ale později se stavěly sloupkovou konstrukcí, obitou prkny, a začlenily se do řady ostatních budov ve dvoře. Stará *kolňa*, návratí se nadále stavěla vedle obytné části stavení do ulice. Její konstrukce, dosud dřevěná, byla rovněž změněna a návratí se stavělo z cihel. Od té doby bylo návratí úplně začleněno do předního traktu stavení jako stejné hodnotná součást, což se projevilo i ve fasádě stavení. Vinné búdy a sklepy mají nezměněný provoz a odtud i nezměněný tvar dispozice. Postupně se i při jejich stavbě více a více užívalo cihel. Štítem k cestě orientované sklepy i búdy tvoří uzavřené skupiny v samostatných kompozičních řadách, položených převážně mimo obec na úpatích vinohradů. Chalupnické domy se od selských stavení liší začleněním v dispozici vesnice a méně vybaveným hospodářským příslušenstvím. Těchto chalup přibývalo hlavně po třicetileté válce, takže začátkem 19. století jich bylo okolo poloviny všech stavení. Obydlí dělníků se lišila od ostatních stavení. Mimo trojdílné domy s návratím se objevily nové dispoziční skladby. Síň byla nahrazena návratím, ze kterého se vcházelo do dvorku i přímo do kuchyně, spojené se světnicí. Komora v těchto případech odpadla, lépe řečeno její funkci plnila komůrka začleněná do hospodářského dvorního traktu.

Důvodem odklonu od dřeva jako stavebního materiálu, který nastal v 18. století byl "Ohňový patent" z roku 1751, který do budoucna přímo zakazoval stavět ze dřeva. Další významný moment, který přispěl k přechodu ke stavbám z hlíny byl všeobecný úbytek zalesněných ploch. Samozřejmým východiskem byla hlína, nechť už zpracovaná ve formě nabíjenice nebo ve formě vepřovic, či jak se na Moravě říká *kotovic*. Stavební techniku nabíjenice vytlačovala technika zdění z vepřovic, které jsou první formou skutečné cihly. Vepřovic (kotovic) se na slováckém venkově užívalo nejméně od konce 18. století do let okolo 1900 téměř výhradně. V té době se z pálených cihel stavěly klenby a komíny. Celá stavení z pálených cihel stavěli pouze bohatí.

Čtvrtá fáze vývoje vesnického domu

Účast řemeslníka na stavbě venkovského stavení vyvrcholila na konci 19. století, jakmile byly připraveny všechny podmínky pro zednickou stavbu z pálených cihel, to znamená nejen podmínky výrobní, ale i hospodářské poměry stavebníka. Nakonec vývoj vyústil v novou formu organizace

venkovského stavebnictví, zcela v souhlase se všeobecným vývojem doby. Stavby venkovského stavení se ujal podnikatel, stavitel, který téměř vůbec nebral v úvahu rozdíl vesnických poměrů proti městským. Poněvadž sám svým postavením tíhl k městskému prostředí, přinášel na venkov současně městské, lépe řečeno maloměstské stavební formy, které ostatně vesnické obyvatelstvo ochotně přijímalo, nejen proto, že vesnice, zvláště po první světové válce, kdy zemědělci konečně zlepšili své postavení, se snažila mílovými kroky odstranit největší rozdíly, kterými se lišila od města. Důležité bylo rovněž, že se změnilo složení vesnického obyvatelstva, mezi nímž přibylo množství dělníků všeho druhu. Tak rostly celé čtvrti nebo aspoň ulice, obydlené lidmi zaměstnanými na dráze a v průmyslu. Provozovali sice doplňkově zemědělství, ale to nekladlo velké požadavky na rozsah hospodářských prostorů. Vědomí příslušnosti k těm vrstvám obyvatel ve městech, k nimž tito noví vesničané měli jistě užší vztahy než k zemědělským sousedům ve vesnici, přispělo k tomu, že rádi přijímali maloměstské stavební formy podnikatelského stavebnictví.

Zatímco zedník většinou šetřil starší stavební strukturu, zasáhl do ní podnikatel beze všech ohledů. Důsledně užíval dvojtraktového řešení staveb, přičemž síň, která již tak jako tak pozbyla svého starého účelu, se změnila v chodbu, průběžnou z průčelí do dvora. Tato chodba rozdělovala stavení na dvě části. V jedné, zpravidla u návratí, byla světnice a do dvora kuchyně. Ve druhé části byla do ulice světnička a vedle ní do dvora komora. Toto schéma, známé již ze zednického stavebnictví, se na venkově osvědčilo, poněvadž nevyžadovalo rozlehlého stavebního místa, bylo po stavební stránce úsporné a poskytovalo dostatek obytného prostoru. Požadavky na množství prostorů byly tedy již značné, ač zpravidla (jako dříve) jich nebylo zcela využito. Ale v jistém smyslu se změnil názor na objem obytných místností. Zvyšovala se jejich světlá výška a zvětšovaly se okenní otvory. Tím byly uspokojovány požadavky.

Formy vesnického stavebnictví se tedy v poslední fázi značně odchýlily od tradičního pojetí, i když se stavitelé , vedeni různými "folkloristickými" snahami, čas od času k němu vraceli. Tyto snahy velmi utrpěly představami lidí neznalých vesnické kultury, která ostatně byla v rozkladu, neznalých formálních a skladebných zákonitostí vesnické tvorby, i přežívajícími secesními vlivy, takže na jejich trvalé úspěšné zakotvení nebylo ani pomyšlení. Architektonická tvorba se tak vymkla z kontroly obyvatel vesnice. Jenom v ojedinělých případech se udržely některé architektonické prvky z předcházejícího období (na příklad členění stěn v barevné plochy, malovaný ornament), i když mnohdy dostaly nový ráz použitím nových technik nebo aplikací vzorů.

3. Příslušenství vesnického dvora

Zemědělec v níže položeném kraji mohl dříve než kopaničář zavádět pokročilejší způsoby obdělávání půdy a pěstování dobytka. Trojpolní systém zemědělství v těchto krajích znamenal značné využití možností, které lidem dával kus země, náležející ke statku. V době feudalismu se nedá mluvit o specializované zemědělské výrobě. Významem daleko převažovaly dva obory: pěstování obilí a chov dobytka. K nim se přidružovala další, v životě venkovana velmi důležitá odvětví zemědělské produkce. Zemědělství bylo rozvíjeno do šířky, jak to odpovídalo jeho extenzivní povaze. Příznačným znakem tohoto systému byl neustávající nedostatek krmiva. Dobytek se téměř po celý rok živil pasením a jenom v malé míře, hlavně v zimě, byl přikrmován senem a slámou. Hospodářská část selské usedlosti byla proto podstatně menší než v pozdějších dobách. Zemědělec nebyl nucen budovat mnoho nákladných prostorů na uskladnění krmiva, kterého měl málo. Seno a slámu ukládal ve stozích podobným způsobem jako na Kopanicích, nebo v seníkách, rozestavených po lukách nebo stojících ve skupinách někde blíže vesnice na obecním pozemku.

Důležitou součástí vesnického hospodářského dvora byla stodola, která měla zvlášť významnou úlohu, pokud zemědělec mlátil obilí cepy. Pokosené, vysušené a svázané obilí se ukládalo do stodoly a tam leželo, dokud nebylo vymláceno příležitostně mezi jinou prací, a to trvalo často celé měsíce. Uskladnění slámy nevyžadovalo velkých skladních prostorů, poněvadž jí bylo málo. Stodoly v severní a východní části Slovácka byly běžného typu, napříč průjezdné a roubené z částečně opracovaného dřeva. Ve stěnách byly početné a široké spáry, kterými se uskladněné obilí náležitě větralo. Střecha byla prostá, valbová, krytá došky. Prostor stodoly se zpravidla dělil na mlat*, párniky (párně)* a plevinec. Mlat se otevíral aspoň na jednu, ale zpravidla na obě strany vraty, otočně uloženými v

čepech jednoduché konstrukce. Stodoly jsou v dispozici i v obraze vesnice důležitým činitelem jak pro hospodářský význam a z hlediska komunikací, tak i pro značný hmotný objem, kterým ovlivňují měřítko prostorů, v nichž stojí. A nebývá to vždy jen dvůr, který uzavírají. Někdy jsou vestavěny do ulice podél jedné strany dvora. Pak jsou zpravidla vraty natočeny tak, aby se do nich dobře vjíždělo. Místy stály stodoly na konci humen a uzavíraly obec do polí. Pak měly vlastní komunikaci podél humen a k ní i do humna se směrem ke dvoru otevírala jejich vrata. Zatím co v této oblasti jsou roubené stodoly stavěny podélně s vjezdem v kratší ose, mají v nížině při řece Moravě vjezd ve štítě v delší ose stodoly. Konstrukce těchto stodol je trámová s výplní. Zpravidla je užito prken, ale v minulosti byla podle všeho rámová nosná konstrukce vyplňována osnovou dřevěných sloupků, propletených vrbovými pruty.

Na jižní a střední Moravě je již v této době nutno předpokládat ještě jeden zajímavý hospodářský prostor. I když to není samostatné stavení, přece bylo důležitou součástí selského dvora. Je to *návratí,* na Slovácku zvané *kolňa*. Stávala po straně jizby nebo síně v průčelí stavení. V obcích, kde tradice stavby ze dřeva nebyla zcela opuštěna, byla kolňa stavěna sloupovou konstrukcí ze silných dřev. V ostatních obcích byla tato část stavení prováděna z vepřovic. Nesla střechu, spojenou se střechou stavení. Střecha nebývala vždy po straně uzavřena valbou, ale pak nemívala ani štítu, byla prostě otevřená. Z ulice byla kolňa uzavřena vraty nebo (v této starší době) *přílazky*, několika prkny, která se překračovala a bránila drobnějším zvířatům vybíhat ze dvora do ulice. Návratí dalo slováckému stavení směr růstu podél uliční fronty. Bylo důležitou součástí slováckého stavení. Plnilo funkci pracovního prostoru i prostoru, v němž bylo uskladněno různé zařízení, potřebné v provozu zemědělského hospodářství (vůz, brány atd.). V menších hospodářstvích (chalupnických), která postrádala stodoly, převzala kolňa aspoň částečně i její funkci.

K vybavení vesnického hospodářství v této době patřilo několik dalších důležitých hospodářských budov. Větší množství ovoce se sušilo v sušírnách, postavených téměř na každém statku v *humně.* Vápenoslínová půda, teplé podnebí a poloha od severu chráněná horami před studenými větry byly od pradávna příznivé podmínky pro pěstování vinné révy. Uskladňování vína a jeho příprava vyžadovaly zvláštních prostorů. Vznikly vinné sklepy a *búdy*, které se staly nedílnou součástí vinařské krajiny. Do seznamu hospodářského příslušenství zemědělského dvora náležely obilné jámy na uskladnění obilí. Vesnice byla vybavena společně užívanými olejnami, pazdernami a konopnicemi, z nichž se žádná nezachovala. Podobný osud stihl i větrné mlýny, kterých na Slovácku stávalo značné množství. Dodnes se zachoval jeden dřevěný u Starého Poddvorova a jeden zděný u Kuželova na hranici mezi Moravou a Slovenskem. K dalšímu vybavení obce náležel hostinec, masné krámy, někdy i obecní lázeň, kovárna a dokonce pekárna.

4. Stavební materiál

Výběr stavebního materiálu se řídil přírodními podmínkami a konstrukčními možnostmi stavebníka. Jižní Morava je oblastí hliněných staveb. Dosáhly zde velkého rozvoje. Ten nebyl způsoben jenom činiteli negativní povahy, jako je nedostatek dřeva nebo nedostatečná znalost jeho zpracování, ale zvláště tím, že na celém území je dostatek sprašových hlín, které mají pro stavbu obytných stavení nedocenitelné vlastnosti klimatizační.

Oblast roubených staveb zasahuje částečně i na Slovácko. Dodnes se roubené budovy zachovaly ve větší míře na Luhačovickém Zálesí, kde dosud stojí řada obytných i hospodářských budov, roubených z těžkých kmenů listnatých stromů (dubů aj.). O ostatních částech severního a severovýchodního území Slovácka je třeba předpokládat, že v minulosti byly obytné a jiné budovy stavěny tímtéž způsobem. Tomu nasvědčuje skutečnost, že se celé toto území vyznačuje dispozičním typem stavení, vycházejícím z jednotného základu dvouprostorového domu a samostatně stojící patrové komory a že na celém zmíněném území se dosud hojně vyskytují roubené hospodářské budovy, jako stodoly, seníky, sušírny atd., postavené vyvinutou technikou. Názorně vysvitne rozdíl v konstrukci stodol, které nejen po této stránce, ale i řešením dispozičním ukazují na zásadní rozdíl stavebních systémů obou oblastí. Rovněž tvary žuder, vyskytující se v obou oblastech, svědčí o rozdílných osudech stavební techniky. Nasvědčují tomu, že na severním i severovýchodním Slovácku se v minulosti žudra nevyskytovala (není ani dobře možno si je představit v souvislosti s roubenými staveními). Tvary

žuder, které dnes nacházíme v této oblasti, jsou tvary pokročilé a podle všeho byly sem přeneseny zároveň s technikou staveb z vepřovic z jižnější části Slovácka v pozdější době. Technika roubeného stavitelství se v této době příliš nelišila od způsobů vžitých na Kopanicích. Jistý, nepříliš významný rozdíl byl ve výběru dřeva. Na Luhačovickém Zálesí je vidět, že stěny roubených staveb jsou budovány ze silnějších dřev nežli na Kopanicích. S tím snad souvisí i skutečnost, že střechy stavení v těchto nižších polohách nejsou tak převýšeny.

V nížinné oblasti podél řeky Moravy bylo jako hlavního stavebního materiálu odedávna užíváno hlíny. Hliněná stavbu ve spojení s takovým otopným zařízením, jako byla venkovská pec, poskytovala ideální bydlení, poněvadž hlína má výborné tepelně izolační schopnosti. Nebezpečí, které způsobovala vlhkost, vzlínající ve zdech, nebylo tak velké, poněvadž zdi nebyly zapuštěny do země, ba často naopak stály na vysokém náspu z kamení. Jistou výhodou proti dřevěné stavbě byly hospodářské důvody: hlíny bylo všude dostatek a byla zadarmo. Poněvadž je to materiál nesmírně tvárný a dobře pojivý (zeď se za několik let sesedne do kompaktní a tuhé hmoty), bylo dobře možno vázat části stavby, spojovat jednotlivé místnosti. To mělo vliv na uspořádání půdorysu, který se zde vyvíjel jinak než v krajích s roubenými stavbami. Všechny dobré vlastnosti, které měly hliněné stavby, a k tomu ještě skutečnost, že se již povahou a zpracováním materiálu navenek málo lišily od staveb cihelných, způsobily, že se místy udržely až do první čtvrtiny tohoto století, kdy teprve byly vytlačeny tvrdým materiálem.

Při stavbách menších chlévů, kůlen, seníků atd., se na celém Slovácku rozšířila rámová konstrukce. Stěny těchto staveb byly vyplňovány silnějšími sloupky, trámky, prkny, pletivem z proutí nebo i slaměnou výplní na způsob došků.

5. Architektura vesnického stavení a její vztah k veřejnému prostoru

Povaha trojpolního systému vyplývala nejen z určitého stupně znalostí zemědělské techniky, nástrojů atd., ale byla rovněž závislá na jakémsi cítění vesnické pospolitosti v tom smyslu, že počítala s jistými způsoby uspořádání práce, kterým se všichni obyvatelé obce podřizovali. V mysli a povaze venkovských lidí bylo vědomí úzké pospolitosti hluboko zakořeněno a na něm byly založeny vzájemné hospodářské a společenské vztahy obyvatelstva vesnice. Současně vznikaly i některé zajímavé jevy v organizaci výstavby obce. Tak bylo možno soustředit hospodářská zařízení, např. stodoly, seníky, sklepy, vinné búdy a jámy na uskladnění polních plodin na místa k tomu vyhrazená, zpravidla položená mimo obec na vhodné komunikaci. Takové uspořádání mělo asi v prvé řadě ochranný smysl, neboť objekty nebyly tak bezprostředně ohroženy ohněm, pokud vznikal z otevřených ohnišť neopatrným zacházením. Zároveň byl umožněn dobrý a hladký provoz zemědělské práce. Konala se v těchto objektech proto, že byly zpravidla umístěny poblíž vinohradů, polí a luk, z nichž se do nich svážely produkty. Při nedostatku výkonných potahů (menší rolníci, kteří byli na Slovácku v převaze, jezdili s kravami) to bylo uspořádání výhodné, neboť uskladněné a popřípadě částečné zpracované produkty se vozily do hospodářství ve vesnici pouze podle potřeby. Některé z hospodářských budov byly soustřeďovány do skupin mimo obec též proto, že nevelký dvůr statku již nemohl být zmenšen novým stavením. Takové uspořádání bylo možné, pokud se udrželo obecní vlastnictví půdy.

Společný život na vesnici se řídil jinými podmínkami, než kterým podléhá nyní. Hospodářské zájmy jednotlivých výrobních celků - statků nestály ostře proti sobě. Každý občan obce měl možnost volného přístupu na majetek a do obydlí svého souseda bez zvaní a složitých společenských ohledů. Soukromý majetek nebyl přísně uzavírán, protože bylo téměř vyloučeno, aby někdo mohl případnou nepoctivost zcela zatajit a skrýt. Hranice mezi veřejným a soukromým prostorem byla velmi často nezřetelná a neurčitá. Tento stav se musel projevit i v architektonickém pojetí staveb. Stěna byla zpracována téměř stejným způsobem.

6. Vývoj dispozic obcí

Dispozice obce je z velké části formována společenskými a hospodářskými potřebami obyvatel, které ji utvářejí v souladu s tvarem terénu. Změna společenské a hospodářské struktury se musí odrážet i v rozvržení vesnice. Způsob půdorysného uspořádání slováckých vesnic lze sledovat v jednotlivých vývojových etapách.

V nejstarším období - nenavazoval-li vesnický půdorys na předhistorické osídlení a nepřebíral-li jeho sídelní formu - byly slovácké obce pravděpodobně vytvořeny ve všech částech oblasti shodě. To znamená, že původně byly v nížinách Slovácka, stejně jako v polohách vyšších, obce s návsí, které odpovídají hospodářské a společenské struktuře předfeudální společnosti. Dá se předpokládat, že to byly malé vsi spíš okrouhlého, do hrazení uzavřeného tvaru. (Okrouhlice se v čisté formě nezachovaly nebo snad ani v této oblasti nebyly). Tvar návsi, jak jej můžeme sledovat z nejstarších map, si jen výjimečně zachoval původní podobu a rozsah až do 17. století. Větší a pravidelnější návsi vznikly až ve středověku. Na Slovácku se setkáváme většinou s trojúhelníkovým nebo čtvercovým jádrem, které se tak citlivě přizpůsobuje terénu, že nabývá někdy zcela neurčitého tvaru. Jasně okrouhlé návsi jsou ojedinělé (Jarošov, Břestek).

Návesní typ - zachoval se dnes jen v hornatějších částech Slovácka. Přechod k jiným dispozičním typům tvoří pás sídlišť, jejichž jádrem jsou návesní ulicovky. Tyto obce nevykazují čisté dispoziční formy a jen ojediněle nacházíme obce tak jasného půdorysu, jako má např. Vlkoš.

Nížiny se dnes vyznačují převážně ulicovkami. Původní tvar a rozsah těchto obcí lze určit jen s obtížemi, protože stav z konce 17. století vesměs ukazuje dispozice, porušené předcházejícími stoletími.

Sídelní útvary vzniklé v 15. a 16. století mají ulicovou dispozici. Teprve dvorcové vsi na moravskýc Kopanicích mají jinou půdorysnou skladbu. Podobně skupina lánových vsí v Chřibských lesích nezapadá do celkového rázu slováckých vesnic.

Nejmladší vsi spadají svým založením do konce 18. století. Tyto obce mají na Slovácku většinou tvar ulicovek. Jejich zakládáním vlastně končí osidlovací proces Slovácka, neboť 19. a 20. století se vyznačuje pouze rozrůstáním a zhušťováním obcí.

Kyjovsko a Hradišťsko

Odlišný tvar terénu severních částí Slovácka ovlivnil do značné míry i dispoziční schema obcí. Jejich síť je zde asi dvakrát tak hustá jako v úrodných nížinách. Obce, zvláště jejich jádra, jsou však mnohem menší. Převážně jsou návesního typu, jedině na Kyjovsku se návsi mísí s návesními ulicovkami. Ale i v těchto případech lze zjistit staré návesní jádro. Vývojem byly obce s malou návsí tvaru čtverce nebo obdélníka rozšiřovány dalším návesním prostorem nebo ulicovkou. Někdy bylo jádro obce deformováno. Dispozice obcí vznikly skladbou několika prostorů. Tyto nové ulicovky se netáhnou do větších délek a nemají také onu geometrickou lineárnost ulicovek z ostatních částí Slovácka. U některých obcí se tvoří shluky domů nebo řádky bez pevnějšího spojení s jádrem obce.

Obce v této oblasti se rozrůstají mimo návesní jádro v době před třicetiletou válkou podobně jako ulicovky, protože již v archívních záznamech z roku 1656 není velkých odchylek od půdorysů stabilního katastru z roku 1827.

Kompozice vesnických prostorů

Povaha vesnického veřejného prostoru je dána půdorysným schématem obce, jejím situováním přizpůsobeným terénu, členěním a typem usedlosti.Je ovlivněna umístěním vnitřních dominant, drobných i větších staveb i zeleně. V různých částech Slovácka se obraz vesnice mění tak, jak se vyvíjejí jednotlivé prostorotvorné složky. Oblast severozápadně od Moravy na úpatí Chřibů si pro odlišný ráz zasluhuje stručný samostatný popis. Prostory těchto obcí jsou vytvořeny obytným stavením bez svérázného členění a koloritu, situovaným na základě návesního schématu, spjatého s ulicovkami. Způsob, jakým jsou tyto prostory obestavěny, není jednotný. Štítové zastavění se střídá s

okapovým. Někdy jsou stavení situována úplně volně a vzhledem k jádru nepravidelně. Hlavní vesnický prostor nezapadá nejednotností a chudobou výtvarného zpracování stěn do rámce slováckých vesnic. Určité jednoty je dosaženo tam, kde se zachovává bíle olíčené průčelí s černou, sytě modrou nebo zelenou obrovnávkou. Naopak okrajové části obce a vedlejší prostory vytvářejí svérázné architektonické celky. Jsou to hlavně ty části, kde obytné stavby navazují na vinné sklepy, na nichž stavení často stojí, a vstup do těchto sklepů je přímo zakomponován do průčelí obytného domu. Tyto stavby, jinak pro Slovácko atypické, vytvářejí pro tuto jeho část téměř typ a také novější stavby v nepravidelně členěném terénu využívají tohoto řešení. Prudce stoupající terén s výmoly cest, vzrostlá zeleň a podsklepené budovy, opatřené většinou prkenným štítem, vytvářejí výtvarně účinné skupiny. Tam, kde se rozšiřovala obytná část i do vinohradů, jsou pohledy rytmizovány střídáním budov s vinnými sklepy. V rovnějším terénu, zvláště u nových výpadových cest, nacházíme stavení, která se dispozicí neliší od běžných domků, stavěných všude na venkově v uplynulých čtyřiceti letech.

7. Stavební vývoj Polešovic

Podle uspořádání lze obec charakterizovat jako svahovou dvouřadovou (potočně) návesní ulicovku s traťovou plužinou. Původní centrální umístění ve středu katastru v době slovanské kolonizace z 11. - 12. století bylo ve 13. století změněno v excentrické, a to v důsledku připojení území zaniklého sídliště Záblacany v jihovýchodní části katastru. Obec leží u hlavní spojnice mezi Starým Městem, Bzencem a a Kyjovem. Polešovice patřily již od r. 1220 velehradskému klášteru. Od počátku byly známy svými vinohrady, které se rozprostíraly na svazích; staly se tak typicky svahovou vinařskou obcí s viničnými tratěmi. V r. 1595 král Rudolf II. povýšil Polešovice na městečko s právem jednoho výročního a týdenního trhu.

V druhé polovině 16. století byla vystavěna radnice na místě bývalého biskupova domu. V městečku byl v 16. století také svobodný dvůr, který byl v r. 1629 odprodán klášteru. Městečko značně trpělo v 17. století vpády z Uher. Zejména v r. 1663 byla obec zčásti zničena Podle lánového rejstříku bylo ve vsi 70 domů osídlených, 17 nově osídlených, 20 pustých a 1 nově pustý. Klášter vystavěl v městečku sýpku o pěti patrech. V městečku byla v provozu klášterní hospoda a z první poloviny 18. století cihelna. Obec patřila k velkým obcím na Slovácku, neboť v 17. století se řadila na 18. místo se 110 domy. Podle tereziánského katastru bylo v Polešovicích v polovině 18. století 80 domů, 163 předměstských domů a 36 chalup, tj. celkem 279 usedlostí. V městečku zůstával vrchnostenský dvůr. Podle olomoucké matriky v druhé polovině 18. století žilo v obci 268 osob dospělých a 118 dětí česky mluvících, počet domů se do poloviny 19. století zvýšil na 322 a počet obyvatel na 1976. Městečko velmi citelně utrpělo průchody pruských vojsk v r. 1866 a následující cholerou, na kterou v obci zemřelo téměř 40 osob. Téhož roku vypukl ohromný požár, jemuž padlo za oběť celé Zábraní (110 domů).

V městečku v r. 1880 pracovali 3 kováři, 2 koláři , 2 bednáři, 6 krejčích, 12 obuvníků, 3 pekaři V provozu byla výrobna cementového zboží. V r. 1910 byla v obci vybudována cihelna, která byla v r. 1923 přebudována a v r. 1928 přeměněna ve strojovou výrobu. Výroba byla zastavena v r. 1953. Rolnická parní mlékárna byla postavena v r. 1907, v roce 1928 měla 15 zaměstnanců a zpracovávala 5 970 hl mléka. V r. 1964 byla zrušena. Její budovy a sklepy převzala Zelenina, n.p., a zřídila v nich závod na výrobu vína. Vinařské družstvo po r. 1948 převzaly Vinařské závody Bzenec. V obci hospodařil dvůr Polešovice, patřící velkostatku Velehrad, který byl do pozemkové reformy v nájmu cukrovaru Uherský Ostroh. Za parcelace v r. 1927 dostalo z něho 120 drobných nabyvatelů 66 ha, z části pozemků vznikla v r. 1933 Státní révová školka pod správou Moravsko-slezské země, později Šlechtitelská stanice. Železniční stanice u Nedakonic byla zřízena v r. 1880, nádražní budova byla rozšířena a nově postavena v r. 1908, do r. 1926 měla název Polešovice, poté byla přejmenována na Polešovice-Nedakonice, nyní jen Nedakonice. Charakter obce zůstával až do socializace převážně zemědělský, i když neustále přibývalo dělnictva a chudiny.

Dnešní podoba farního kostela sv. Petra a Pavla pochází z let 1725 až 1735. V letech 1860-1861 byla jednotřídní škola rozšířena na dvoutřídní, nová budova byla vybudována v r. 1861, stavba další školní budovy je z r. 1889; v roce 1921 byla zřízena smíšená škola měšťanská, v r. 1922 živnostenská škola. Nová 17 třídní škola byla otevřena v r. 1957 pod Sýpkami. Sokolovna byla vystavěna v r. 1931,

rozšířena v r. 1958, Orel v r. 1920, Lidový dům v r. 1927, v něm je dnes kino (na širokoúhlé změněno v r. 1958), Sportovní klub zahájil činnost v r. 1932, hřiště z r. 1935, koupaliště pocházelo z r. 1948. V roce 1956 byl založen výrobní podnik Kovoděl. Již v roce 1948 byl v obci postaven „Dům zdraví“, který byl rekonstruován v roce 1974. Od roku 1949 byla po etapách budována kanalizace a prováděna údržba komunikací. V r. 1978 byla zprovozněna nová mateřská škola pro 105 dětí, v r. 1985 byl otevřeno nové nákupní středisko Jednota a Dům služeb.

Původní zástavba byla soustředěna podél silnice do Ořechova a vytvářela širokou ulicovku s náměstíčkem, s dominantním objektem farního kostela. Později dochází k rozšiřování obce formou domkářské zástavby bezzemků, podél dvou paralelních ulic na jihozápadním a severním okraji tehdejší zástavby (stav podle stabilního katastru z r. 1823). V průběhu 19. a první poloviny 20. století dochází k postupnému doplňování a přestavbám obce. Ve 2. polovině 20. století byla část Městečka propojena na jižní straně s hlavní silnicí (Staré Město - Kyjov), nová zástavba vznikla na jihozápadním okraji obce, byl rozšířen areál bývalého dvora, v trati Nivy, jihozápadně od obce, byl založen nový areál zemědělské výroby, který byl postupně rozšiřován až do dnešní podoby. V 90. letech. 20. století dochází k dalšímu propojování jižního okraje obce s tímto areálem (výstavba nové čerpací stanice PHM, areál stavebnin).

V Polešovicích se nezachovalo příliš mnoho objektů nesoucích rysy původní zástavby. Zástavba je na mnoha místech poznamenaná pozdějšími úpravami. Částečný obraz o původním charakteru zástavby poskytují objekty v okolí kostela a v prostoru domkářské zástavby. Charakteristickými stavbami pro Polešovice jsou skupiny vinných sklepů. Obec si dosud, až na výjimky (např. objekty nákupního střediska, Domu služeb, výrobní areál ZEAS a.s. apod.) uchovává původní urbanistickou stopu, částečně i měřítko zástavby, tj. měřítko objektů odpovídá původní parcelaci.

Na okrajích původní zástavby byla postupně povolována výstavba nová, která již ne zcela navazovala na charakter původní zástavby. Jedná se především o výstavbu na jihozápadním, severním a východním okraji obce, kde byly realizovány i skupiny solitérních, řadových i bytových domů s rovnými střechami. Nová zástavba se na rozdíl od zástavby původní odlišuje svou výškovou hladinou - jedno a půl až dvě obytná podlaží. Společně se změnou výškové hladiny došlo i ke změnám půdorysu nově stavěných domů, který přešel z původně dvorově uspořádané zemědělské usedlosti na solitérní výstavbu, kdy jsou samostatné jak obytné objekty tak objekty hospodářské, většinou stavěné dodatečně, bez návaznosti na hlavní objekt bydlení. Další zásahy byly uskutečněny v průběhu 60. let, kdy docházelo k modernizacím a úpravám původních objektů, které již důsledně nerespektovaly původní charakter zástavby.

Stávající bytový fond je nutno rozdělit do 3 kategorií:

- objekty ve stáří do 30 let, které jsou vesměs ve velmi dobrém stavebně-technickém stavu,
- objekty stáří 30 až 50 let, které jsou ve velmi dobrém až dobrém stavebně-technickém stavu
- objekty starší 50-ti let, které jsou převážně v horším nebo špatném stavebně-technickém stavu. Některé z těchto objektů tvoří skupiny objektů původní lidové architektury a stavebnictví.

8. Nově navrhovaná výstavba

Nová výstavba je směřována jednak do proluk ve stávající zástavbě, jednak do nových lokalit. S ohledem na stávající venkovský typ zástavby, je navrhována pouze výstavba rodinných domů. Pouze v lokalitě B21 je uvažována možnost kombinované výstavby rodinných a bytových domů, Podrobně je problematika popsána v oddílu *9. Bytový fond.*

6. Stavební kultura a požadavky památkové péče

6.1. Místní stavební kultura a zájmy památkové péče

1) Památkově chráněné objekty

Do Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek jsou zapsány tyto objekty:

- ***Kostel sv. Petra a Pavla*** [parc. č. 449]; jednolodní orientovaná stavba s pravoúhlým kněžištěm, čtyřbokou věží při jižní straně lodi a obdélnou sakristií v prodloužené ose kněžiště (ev.č. 1733). Farní kostel sv. Petra a Pavla, původně sv. Petra, se připomíná již v r. 1320. V r. 1421 byl zbořen husity, znovu zbudován, dnešní pochází z let 1725 až 1735, vnitřní výzdoba se datuje z roku 1875, v r. 1927 byl renovován; varhany z r. 1928 pocházejí od firmy Rieger. Má hodnotnou architekturu se soudobým zařízením, barokní výzdobu oltářů z okruhu B. Fontany. Obrazy jsou dílem Ignáce Raaba z třetí čtvrtiny 18. století.
- ***Socha sv. Floriána*** [parc. č. 2422/81]; socha z počátku druhé poloviny 18. století u bývalého panského dvora
- ***Pamětní kříž na Salajce*** [parc. č. 5437/1]; kamenný kříž z roku 1791 (evid. č. 1791)
- ***Smírčí kříž*** [parc. č. 2823]; snad ze 16. století, u polní cesty v trati Grejty, kříž asi 150 cm vysoký, síla asi 30 cm, ramena kříže mírně zaoblena, na přední straně dvouřádkový nečitelný nápis, pata kříže značně rozšířena , kámen hrubě opracován.
- Socha sv. Marka [parc. č. 5437/1]; socha na severozápadním okraji obce na pravé straně silnice do Vážan (evid. č. 8467).

2) Objekty památkového zájmu

Jako objekty památkového zájmu jsou evidovány tyto objekty:

- **objekt bývalé školy** [parc. č. 454]; objekt leží v návaznosti na kostel sv. Petra a Pavla
- **skupina vinných sklepů** [parc. č. 586 až 608]; skupina historických vinných sklepů ve východní části obce

3) Památky místního významu

Do památek místního významu byly zařazeny následující objekty:

- Kříž [parc. č. 5437/1]; kamenný kříž z r. 1919 na severozápadním okraji obce na pravé straně silnice do Vážan
- Socha sv.Jana Nepomuckého [parc. č. 5457/1]; socha na severním okraji obce
- Socha Panny Marie [parc. č. 5457/48]; socha ve středu obce
- Kříž [parc. č. 5457/2]; kamenný kříž z r. 1888 v severní části obce (Zbořisko)
- Kříž [parc. č. 5457/1]; kamenný kříž z r. 1908 na jihozápadním okraji obce (Čtvrtky)
- Kříž [parc. č. 9051]; dřevěný kříž jihozápadně od obce v trati Mladé Novosady
- Kříž [parc. č. 2823]; kamenný kříž z r. 1910 u polní cesty v trati Grejty, vedle památkově chráněného smírčího kříže

6.2. Zájmy archeologické památkové péče

Katastr obce leží ve zvlněné krajině jihovýchodních výběžků Chřibů na pravobřeží středního toku řeky Moravy, v nadmořských výškách od 172 m n. m. (trať Zmolky) až po 358 m n. m. (Staré hory). Samotná obec se nalézá v průměrné výšce obec - 240 m n. m (183 až 262 m n. m.).

Blízkost řeky Moravy a významná obchodní cesta byly po geomorfologické stránce velmi příhodným terénem pro osídlení již v mladším paleolitu. Jihovýchodně od obce v trati Torštot bylo prozkoumáno eneolitické sídliště, kostrové hroby kultury zvoncovitých pohárů a halštatské sídliště i pohřebiště. Byly tam odkryty i velmi rozsáhlé kulturní vrstvy a nálezy z doby slovanské; na lokalitě byly nalezeny kromě střepů a kostěných hřebenů i železné nástroje a zbytky železné strusky dokládající zpracovávání železa.

Katastrální území Polešovic je možno klasifikovat jako území archeologického zájmu, na němž se nacházejí:

a) doložené archeologické lokality (Torštot, Nivy, Na drahách, Staré Hory, Syslová, Žleby, Zmolky, Zadní Růžené, Pod Salaškou, Chmelinec, Grejty, Míšky, Slinky, Městečko, Pod Kladichovem). Četnost nálezů jednotlivých míst je různá: pohybuje se v rozmezí od jednoho předmětu (Žleby) až po desetitisíce (Torštot a Nivy).
b) předpokládané archeologické lokality (zbývající část katastru). Rozsáhlejší výkopové práce by měly být předem ohlášeny a jejich realizace by měla probíhat pod případným archeologickým dohledem.

Z výše uvedených údajů vyplývá, že katastr Polešovic leží na území s archeologickými nálezy ve smyslu § 22 odst. 2 zák. č. 20/1987 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Je pravděpodobné, že při stavebních výkopových pracích na takém území může dojít k narušení archeologických nálezů.

Vzhledem k zájmům archeologické památkové péče je nezbytně nutné, aby zahájení všech stavebních zemních prací na doložených archeologických lokalitách bylo podmíněno - v souladu s § 22 odst. 2 zák. č. 20/1987 Sb. - uzavřením smlouvy o provedení záchranného archeologického výzkumu mezi investorem a organizací mající oprávnění k provádění těchto výzkumů (Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, Ústav archeologické památkové péče Brno ad.)

V případě terénních prací v ostatních částech polešovického katastru je nutno oznámit termín zahájení rozsáhlejších výkopových prací (včetně liniových) a hlášení případných archeologických nálezů - dle § 23 odst. 2 zák. č. 20/1987 Sb. a § 127 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb. *o územním plánování a stavebním řádu* (§ 37, 39, 127), ve znění pozdějších předpisů a v úplném znění zákona č. 197/1998 Sb. - Slováckému muzeu v Uherském Hradišti. Pokud by došlo k narušení objektů s archeologickými nálezy, je investor povinen umožnit záchranný archeologický výzkum (formou průzkumu, dokumentace terénní situace) ve smyslu výše uvedených zákonných ustanovení.

7. Hlavní zásady urbanistického řešení

7.1. Hlavní kritéria pro řešení územního plánu

Výchozím hlediskem a cílem řešení územního plánu bude zajištění optimálního životního prostředí obyvatelstva. Základní koncepce určí zásady uspořádání území a limity jeho využití.

a) Současně zastavěné území bude v návrhovém období rozšiřováno zejména:

- bydlení - západním a východním směrem od obce
- výroba - jihozápadně od obce
- plochy těžby - jihozápadně od obce a v jižní části katastru

b) Prostorový rozvoj řešeného území je limitován především ochrannými režimy:

- ochrana památek a kulturních hodnot
- pásma hygienické ochrany vodních zdrojů
- ložiska nerostných surovin
- chráněné dopravní koridory
- bezpečností a ochranná pásma hlavních tras inženýrských sítí
- ochranná pásma komunikací a železnice
- hygienická ochranná pásma
- ochrana přírodních hodnot

7.2. Strategie rozvoje obce

Pro objektivní stanovení potřeb a priorit rozvoje města byla definována základní rozvojová strategie, z níž vychází také základní koncepce urbanistického rozvoje, která určuje zásady uspořádání území.

a) Hlavní záměry rozvoje

- Polešovice se budou profilovat jako obec nabízející nové možnosti pro bydlení a výrobu
- výraznou roli zde bude hrát vinařská tradice
- obec by měla navázat na tradici a význam bývalého městečka

b) Hlavní cíle rozvoje

- v návaznosti na nutnost budování nové technické infrastruktury budou stanoveny hlavní rozvojové póly bydlení, výroby a těžby
- bude posilována nabídka vhodných strukturovaných pracovních příležitostí i pro menší podniky a živnostníky
- budou dostatečně dimenzována zařízení občanské vybavenosti se specifickým zaměřením na oblast sociální péče
- bude zajištěna dostatečná a diverzifikovaná nabídka vhodných stavebních pozemků pro individuální a sociální bydlení
- bude posilována centrální část obce s cílem vytvoření polyfunkčního integrovaného prostoru

7.3. Základní koncepce urbanistického a technického řešení

1. Hlavní zásady prostorového řešení

- rozvoj na nových plochách je řešen v souladu s potřebami obce a s ohledem na životní prostředí a ekologickou únosnost území
- ve volné krajině nejsou navrženy žádné samoty
- v centrální části sídla je navržena segregace jednotlivých urbanistických funkcí, u nichž je nebezpečí vzájemného obtěžování (výroba a bydlení, apod.)
- v návrhu řešení jsou plně respektovány památkově chráněné objekty
- V řešení byl uplatňován princip účelné arondace jednotlivých funkčních ploch (a funkcí), tak aby nedocházelo k dílčím kolizím mezi jednotlivými funkcemi

2. Bydlení

V současnosti mají Polešovice vyčerpány téměř veškeré možnosti pro výstavbu nových bytových jednotek; pro obec nebyla dosud zpracována žádná územně plánovací dokumentace ani technická příprava dílčích lokalit. Vzhledem k tomu, že stávající bytový fond není dostupný (nebo je jen obtížně dostupný) pro nové zájemce, bude stabilizace nového obyvatelstva závislá právě na nové výstavbě bytů, která je směřována jednak do proluk ve stávající zástavbě, jednak do nových rozvojových lokalit.

3. Občanské vybavení

Územní rozložení jednotlivých druhů občanské vybavenosti (OV) je v řešeném území značně nerovnoměrné. V historickém jádru je kumulována většina OV. Řešení nenavrhuje žádné větší plochy pro novou občanskou vybavenost. Cílem řešení je intenzifikace stávajících objektů nebo areálu OV.

V řešení nejsou, s výjimkou několika malých ploch pro maloobchod, navrženy žádné nové plochy pro občanskou vybavenost. Stávající disproporce v některých druzích OV je možno řešit transformací, restrukturalizací a intenzifikací stávajících zařízení, případně jejich konverzí.

4. Ekonomický potenciál území

V Polešovicích je relativní dostatek potenciálních pracovních sil využitelných pro rozvoj služeb. Obec má určitou průmyslovou tradici i podmínky pro další rozvoj. Největším a nejdůležitějším areálem průmyslové výroby je ZEAS Polešovice a.s. lokalizovaný na východním okraji obce v místě bývalého dvora. Vzhledem k okolní zástavbě zde dochází ke kolizi mezi výrobou a bydlením (a také občanskou vybaveností - hřbitov). S přihlédnutím k celkové zainvestovanosti tohoto areálu však není reálné uvažovat s jeho vymístěním. Nové plochy průmyslové výroby jsou navrhovány jihozápadně od obce směrem k stávajícímu areálu zemědělské výroby. Současně s touto plochou je navrženo i několik větších ploch určených pro těžbu kopaného písku a stěrkopísku.

Zemědělská výroba zůstává stabilizována ve stávajících areálech (areál živočišné výroby a bývalé vinařské šlechtitelské stanice. Stavy chovaných zvířat zřejmě nebudou zvyšovány, přestože se v areálu ŽV nacházejí některé volné stájové objekty. Pro areál živočišné výroby byla stanovena pásma hygienické ochrany.

5. Rekreace

V oblasti nejsou vhodné podmínky pro pobytovou rekreaci.

6. Doprava

Základním prvkem silniční dopravní kostry je v řešeném území silnice II/427 (Staré Město - Moravský Písek) procházející po jihovýchodním okraji zastavěného území obce, kde se na ni připojuje silnice III/4276 procházející celou obcí ve směru jih - sever - západ.

Ve schváleném návrhu VÚC Zlínské sídelní regionální aglomerace (z r. 1994) je vedena trasa rychlostní silnice R55, která prochází v souběhu s železniční tratí jihovýchodně od Polešovic; tato trasa je zapracována v řešení ÚPn včetně vyznačení chráněného koridoru této komunikace

V řešení je navržena dopravní obslužnost stávající i navrhované zástavby včetně dopravy v klidu

Železniční doprava (trať č. 330: Přerov-Břeclav) zůstává stabilizována ve stávající trase a plochách

7. Zásobování vodou

Objekty obytné zástavby, objekty občanské a technické vybavenosti i průmyslové areály budou i nadále zásobovány pitnou vodou z vlastního vodovodního systému, který je ve správě obce Polešovice. Část bytové zástaby, situované podél příjezdové komunikace ke Šlechtitelské stanici vinařské a.s. Polešovice, která je v současné době zásobována pitnou vodou z vodovodního systému firmy ZEAS Polešovice a.s., bude přepojena na veřejný vodovodní systém. Vodovodní systém bude i ve výhledu sloužit i k požárním účelům.

Areály firem ZEAS Polešovice a.s. a Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice zůstanou i ve výhledu zásobovány pitnou vodou z vlastních vodovodních systémů.

8. Odkanalizování

Územní plán navrhuje zachování současného jednotného systému odkanalizování obce Polešovice s čištěním odpadních vod v čistírně odpadních vod.

Stávající systémem záchytných příkopů tzv. *Vodonča*, kterým je chráněno zastavěné území proti extravilánovým přívalovým vodám, bude doplněn o navrhovaný záchytný příkop v jihozápadním okraji zastavěného území obce

Areály firem ZEAS Polešovice a.s. a Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice zůstanou i ve výhledu odkanalizovány do veřejné kanalizační sítě. Areál živočišné výroby firmy ZEAS Polešovice a.s., situovaný jihovýchodně pod zastavěným územím obce Polešovice zůstane i ve výhledu odkanalizován vlastním kanalizačním systémem s jímkami na vyvážení.Po vyčerpání kapacity ČOV, vybudované pro 2100 EO bude provedena intenzifikace ČOV.

9. Zásobování elektrickou energií

Jižní částí řešeného území města prochází vzdušné vedení VVN 2 x 110 kV (linky č. 545 a 547), vzdušné vedení VN 22 kV (linky č. 50 a 55) z nichž je zásobována obec Polešovice. Obec je napájena z venkovního vedení přes stožárové trafostanice. Trafostanice jsou vyhovující a jejich konstrukce většinou umožňuje přezbrojení na vyšší výkon. V případě průchodů VN zastavěným územím nebo v nově navrhovaných lokalitách je navržena kabelizace těchto venkovních vedení.

10. Zásobování plynem

Řešeným územím prochází dvě trasy VTL plynovodů, jižně od obce je umístěna regulační stanice VTL/STL. Zásobování obyvatelstva, občanské a technické vybavenosti i areálů průmyslové výroby zemním plynem bude i v návrhovém období řešeno středotlakými plynovodními rozvody.

11. Zásobování teplem

Individuální bytová výstavba, ale také hromadná bytová výstavba, zařízení občanské vybavenosti a výrobní jednotky jsou teplofikována formou lokálních topidel a k vytápění používá všechny druhy dostupných energií tj. pevná paliva, kapalná paliva, plyn a elektřinu. Novější IBV je orientována většinou na zemní plyn. Nejsou navrhovány žádné nové zdroje centrálního vytápění.

12. Zeleň a ÚSES

- v řešení bylo navrženo založení nové plochy zeleně v návaznosti na navrhovanou vodní plochu západně od sportovního hřiště
- v řešení jsou plně akceptovány prvky územního systému ekologické stability vymezené v Okresním generelu ÚSES
- je navrženo integrální provázání všech prvků zeleně v návaznosti na stávající části a segmenty zeleně, prvky ÚSES a s ohledem na řešení protierozních opatření a krajinný ráz

13. Těžba nerostných surovin

- v návrhu řešení jsou navrženy nové plochy pro těžbu kopaného písku a štěrkopísku, a to jednak v jihozápadní části katastru (SZ od železniční trati), jednak v návaznosti na CHLÚ Nedakonice na JV okraji katastru

7.4. Funkční členění území

Celé řešené území je podle svého charakteru rozděleno do dvou základních typů ploch: plochy urbanizované a neurbanizované. Toto základní rozdělení je dále rozčleněno podle jednotlivých urbanistických funkcí s upřesněním dalších možností jejich využití (podrobně vymezení je definováno v *Návrhu regulativů územního rozvoje*). Podle funkčního členění jsou v řešeném území rozlišovány:

A. Plochy urbanizované

(Zastavěné a zastavitelné plochy)

1. Bydlení

Bc	**bydlení individuální - čisté:** Plochy nízkopodlažní zástavby s dominující funkcí individuálního bydlení v rodinných domech, bez možnosti chovu drobného zvířectva, doplňované plochami služeb a drobných živnostenských provozoven v objektech RD nebo na pozemcích u RD.
Bv	**individuální bydlení venkovského typu**: Plochy nízkopodlažní zástavby s dominující funkcí individuálního bydlení v rodinných domech, s možností chovu drobného zvířectva, doplňované plochami služeb a drobných živnostenských provozoven v objektech RD nebo na pozemcích u RD.
Bs	**individuální bydlení venkovského typu - smíšené:** Plochy nízkopodlažní zástavby s převažující funkcí individuálního bydlení v rodinných domech, s možností chovu drobného zvířectva, doplňované plochami služeb a drobných živnostenských provozoven v objektech RD, na pozemcích u rodinných domů nebo v samostatných objektech a na samostatných pozemcích.
Bhn	**bydlení hromadné čisté - nízkopodlažní:** plochy nízkopodlažní hromadné zástavby v bytových domech max. do **3** NP s dominující funkcí bydlení, doplňované drobnými nevýrobními službami a stávající občanskou vybaveností v samostatných objektech, obslužnými vozidlovými a pěšími komunikacemi, dopravou v klidu a plochami veřej. zeleně

Br	**bydlení v nově navrhovaných (rozvojových) lokalitách :** plochy nízkopodlažní zástavby s převažující funkcí individuálního bydlení v rodinných domech, bez možnosti chovu drobného zvířectva, doplňované plochami služeb a maloobchodních zařízení na samostatných pozemcích, obslužnými vozidlovými a pěšími komunikacemi, dopravou v klidu a plochami veřejné zeleně.
Bx	**alternativní plochy bydlení :** plochy nízkopodlažní zástavby s převažující funkcí individuálního bydlení v rodinných domech, bez možnosti chovu drobného zvířectva **nebo** plochy hromadného nízkopodlažního bydlení v bytových domech max. do **3** NP s možností doplnění integrovanými plochami služeb a maloobchodních zařízení v bytových domech nebo umístění těchto zařízení na samostatných plochách; pěší komunikace a doprava v klidu; plochy veřejné zeleně.

2. Občanská vybavenost

Os	**školská zařízení** (mateřské a základní školy, …)
Ot	**tělovýchova a sport** (venkovní otevřené sportovní plochy: hřiště, stadióny, tenisové kurty, koupaliště, kynologické areály)
Op	**polyfunkční zařízení**: zařízení maloobchodu, stravování, ubytování, nevýrobní služby kulturní zařízení, zdravotnicví, úřady, pošta, správci sítí, požární ochrana, společenské organizace, domovy důchodců, penziony pro seniory, domy s pečovatelskou službou
Opb	**Smíšené plochy polyfunkčních zařízení + hromadné bydlení -** polyfunkční zařízení: zařízení maloobchodu, stravování, ubytování, nevýrobní služby kulturní zařízení, zdravotnictví, úřady, pošta, správci sítí, požární ochrana, společenské organizace, domovy důchodců, penziony pro seniory, domy s pečovatelskou službou **nebo** plochy hromadného nízkopodlažního bydlení v bytových domech max. do **3** NP s možností doplnění integrovanými plochami služeb a maloobchodních zařízení v bytových domech nebo umístění těchto zařízení na samostatných plochách; pěší komunikace a doprava v klidu; plochy veřejné zeleně.
Oc	**církevní zařízení** (kostely, kláštery, kazatelské stanice, synagógy, farní úřady)

3. Výroba

Vp	**průmyslová výroba a sklady**
Vz	**zemědělská výroba a zařízení**
Vl	**lesnická účelová zařízení** (myslivny, hájovny, bažantnice. ad.)
Vs	**smíšené plochy výroby, výrobních služeb a občanské vybavenosti** částečně obtěžujícího nebo neobtěžujícího charakteru
Vt	**plochy těžby nerostných surovin** (dobývací prostory)

4. Technická vybavenost

Tv	**zásobování vodou**
Tc	**odvádění a čištění odpadních vod**
Te	**zásobování elektrickou energií**
Tp	**zásobování plynem**
Ts	**telekomunikace a spoje**
To	**ukládání a likvidace odpadů**

5. Doprava

Dz	**železniční dopravní koridory a zařízení**
Ds	**silniční doprava a zařízení**
Dk	**doprava v klidu** (garážování, parkování, ostatní odstavné zpevněné plochy)
Do	**ostatní dopravní plochy a místní komunikace** (místní komunikace, chodníky, cyklistické a vycházkové stezky)
Du	**účelové komunikace – zpevněné** (zemědělské, lesní, vnitroareálové, zvláštní)

6. Urbanizovaná zeleň

Zv	**veřejná zeleň** (včetně parků a příměstských lesoparků)
Zi	**izolační zeleň** (zelené pásy podél komunikací, vodotečí, ochranná zeleň)
Zh	**hřbitovy** (plochy vlastního hřbitova včetně souvisejících zařízení: kaple, márnice, ad.)

7. Specifické plochy

Xs	**plochy vinných sklepů**

B. Plochy neurbanizované

(Nezastavěné a nezastavitelné plochy, volná krajina)

8. Plochy krajinné zeleně

L	**trvalé lesní porosty:** pozemky určené k plnění funkcí lesa (lesní porosty v souvislých celcích i izolovaných segmentech)
Zk	**krajinná zeleň:** mimolesní stromová a křovinná zeleň (remízky a náletová zeleň, mezní porosty, aleje, stromořadí, větrolamy, břehová a doprovodná zeleň podél toků, solitérní a rozptýlená zeleň apod.)

9. Plochy zemědělské výroby

NP	**plochy ZPF - velkovýrobně obhospodařované** zemědělského půdního fondu (orná půda, trvalé travní porosty, sady; včetně nezpevněných polních cest a ostatních zařízení, odvodňovacích kanálů apod.)
NPd	**plochy ZPF - malovýrobně obhospodařované** (drobná držba: zahrady, záhumenky, sady, včetně nezpevněných polních cest a ostatních nezpevněných přístupových komunikací ad.)

10. Vodní plochy

W	**vodní plochy:** otevřené vodní plochy (vodní toky, rybníky, vodní nádrže přírodní i umělé vyjma koupališť)

11. Územní systém ekologické stability

USES	**Plochy prvků územního systému ekologické stability** (biocentra a biokoridory)

7.5. Návrhy na asanace nebo asanační úpravy

Řešení nenavrhuje žádné bodové asanace, asanační úpravy, nebo přestavbové lokality. Jedinou lokalitou s navrženou funkční změnou je kovovýroba Starinský, kde je místo stávajícího využití tj. plochy průmyslové výroby (Vp) navržena plocha smíšené výroby, výrobních služeb a občanské vybavenosti (Vs)

7.6. Lokality s navrženým alternativním řešením

V konceptu nebyly navržena žádná alternativní řešení vyplývající buď ze stávající koncepční neujasněnosti, nebo z existence více protichůdných podnikatelských záměrů.

8. Obyvatelstvo

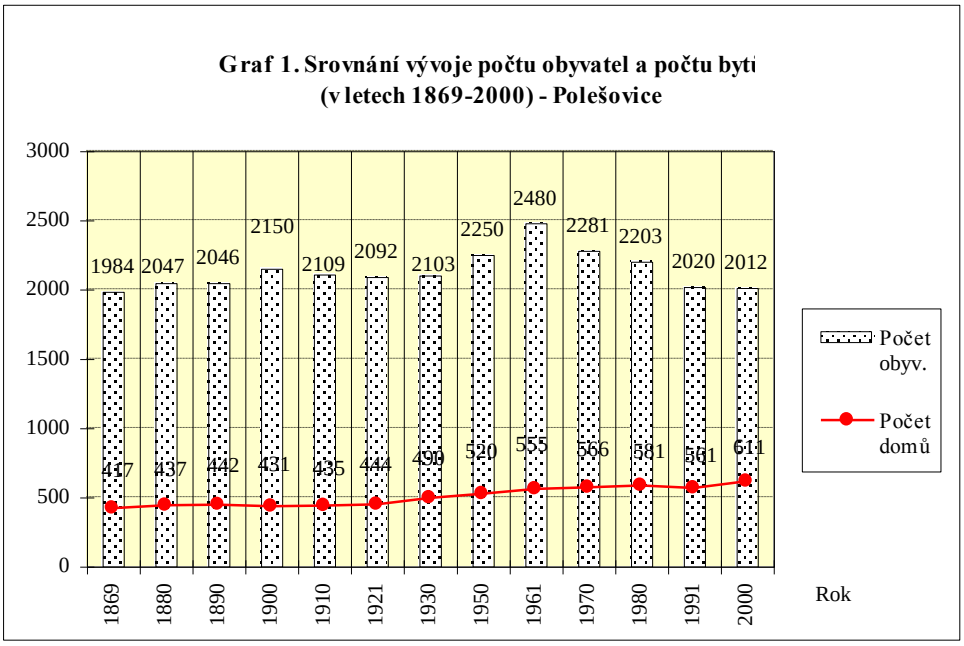
8.1. Vývoj obyvatelstva v minulosti

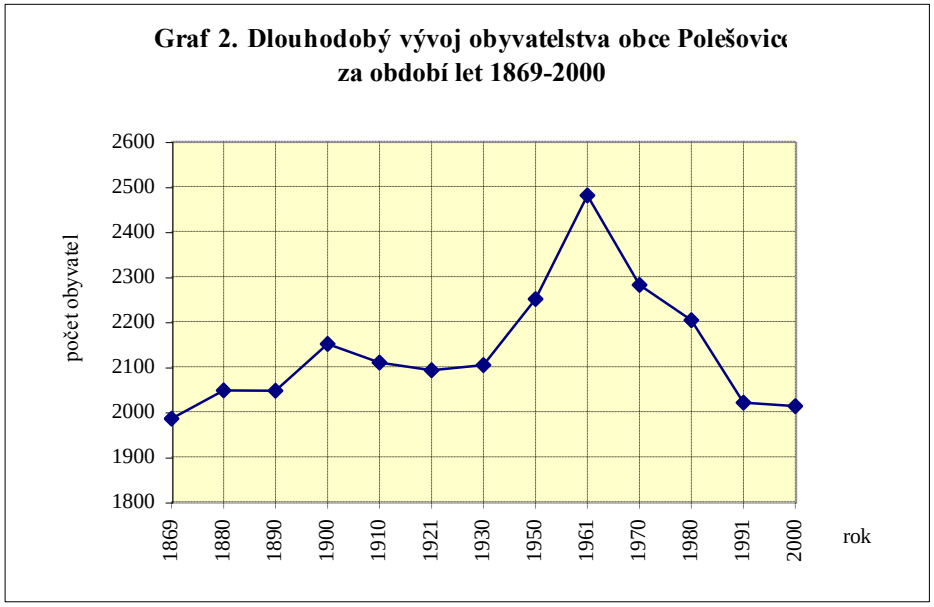
Polešovice vznikly v době slovanské kolonizace průběhu 11. - 12. století. a již od r. 1220 patřily velehradskému klášteru. V r. 1595 král Rudolf II. povýšil Polešovice na městečko. Přirozený počet obyvatel byl regulován četnými válkami i možností obživy. Podle olomoucké matriky v druhé polovině 18. století žilo v obci 268 osob dospělých a 118 dětí česky mluvících, počet domů se do poloviny 19. století zvýšil na 322 a počet obyvatel na 1976. Po zrušení nevolnictví dochází ke zvyšování migrace obyvatelstva. Křivka nárůstu počtu obyvatel měla kolísavý charakter s kulminačním bodem v roce 1961, kdy měly Polešovice 2480 obyvatel. Poté dochází k trvalému poklesu až na dnešních 1980 obyvatel.

Tab. 1: Vývoj počtu obyvatel za období let 1869 - 2000

Rok	Počet obyvatel	Počet domů
1869	1984	417
1880	2047	437
1890	2046	442
1900	2150	431
1910	2109	435
1921	2092	444
1930	2103	490
1950	2250	520
1961	2480	555
1970	2281	566
1980	2203	581
1991	2020	561
2000	2012	611

*/ pouze domy trvale obydlené

8.2. Prognózní východiska pro stanovení počtu obyvatel

Stanovit spolehlivou prognózu obyvatelstva za poměrně malý územní celek jako je obec nedosahující ani 2 tisíc obyvatel je velmi obtížné. Je ale také zřejmé, že odhad budoucí porodnosti či úmrtnosti obyvatelstva v řešeném území se musí opírat o i odhady demografického chování celé české a moravské populace i specifik obyvatel většího územního celku, jako je v případě Polešovice celý okres Uherské Hradiště. Institucí odpovědnou za zpracování projekcí je u nás Český statistický úřad, který v devadesátých letech zpracoval 2 projekce až do úrovní okresů ČR, a to v roce 1993 a 1998. Zpracování obou projekcí obsahuje tedy prognózu obyvatelstva pouze za naše největší města (Praha, Brno, Ostrava a Plzeň). Za ostatní města ČR statistický úřad již projekce nezpracovává.

V návaznosti na definitivní zpracování výsledků sčítání lidu, domů a bytů z roku 1991 připravil Odbor statistiky obyvatelstva Českého statistického úřadu v roce 1993 první populační prognózu České republiky do roku 2020, která byla zpracována do úrovně okresů. Základním vstupním údajem pro výpočet projekce byly počty obyvatel podle pohlaví a jednotek viku v jednotlivých okresech ČR vybilancované k 31.12.1991 (práh projekce). Koeficienty dožití a specifické plodnosti žen byly stanoveny na základì dlouhodobé analýzy populačního vývoje České republiky a v podstatě odpovídaly tehdejší, regionálně diferencované úrovni. Ve vstupních parametrech projekce se nepromítly hypotézy o prodloužení střední délky života populace ČR a rovněž v projekci uvažovaná úroveň úhrnné plodnosti (průměrný počet dětí, které se narodí jedné ženě za celé její reprodukční období) nepředpokládala její dramatické změny. Na počátku devadesátých let se její hodnota pohybovala nepatrně pod hranicí 1,9. Projekce ČSÚ z roku 1993 byla tedy prolongací tehdejší úrovně plodnosti a úmrtnosti do roku 2020 a odpovídala na otázku, jaké budou v budoucnu důsledky věkové struktury populace z počátku devadesátých let a kam směřuje další populační vývoj ČR. Projekce byla zpracována bez vlivu migrace. Tím, že tato projekce nepředpokládala radikální snížení úhrnné plodnosti v České republice, stala se de facto nepoužitelnou pro regionálnì plánovací praxi.

Společenské a ekonomické změny v České republice přinesly v posledních letech mimo jiné také výrazné změny reprodukčního chování obyvatelstva, které se dlouhodobě projevují ve změnách početního stavu a věkové struktury české populace. Pokles počtu živě narozených ze 130 564 v roce 1990 na 90 658 v roce 1997 nastal navíc v období zlepšujícího se věkového složení potenciálních matek, neboť do věku vysoké plodnosti vstoupily ženy z početně silných populačních ročníků první poloviny sedmdesátých let. Úhrnná plodnost klesla pod hranici 1,2. Rok 1995 byl historicky prvním rokem v celém dosavadním období sledování porodnosti u nás, kdy se na území České republiky

narodilo méně než sto tisíc dětí. Absolutního ročního minima bylo dosaženo v roce 1996 (90 445 dětí). Pokles úhrnné plodnosti projevující se ve výrazném snížení porodnosti obyvatelstva se projevil prakticky ve všech územích ČR včetně jednotlivých měst a obcí, Polešovice nevyjímaje.

Dále po dlouhých letech stagnace nebo jen mírného zvyšování střední délky života se po roce 1990 významně zlepšily v české populaci úmrtnostní poměry, a to především u mužů. Naděje na dožití v období let 1990 - 1997 vzrostla ze 67,5 na 70,4 roku u mužů a ze 76,0 na 77,3 roku u žen. Kromě poklesu úmrtnosti starších osob nastal určitý zlom v dosud nepříznivém vývoji úmrtnosti mužů středního věku.

Zahraniční migrací získala ČR v období let 1991 - 1997 více než 60 tisíc obyvatel (62 276 osob), přičemž aktivní migrační saldo v posledních letech se pohybuje kolem 10 tisíc osob. Výše salda ve skutečnosti bude asi o něco nižší, neboť lze vyslovit pochybnosti o věrohodnosti údajů týkajících se emigrace obyvatelstva z ČR do zahraničí. I když při budoucím odhadu migrace nelze vycházet z minulých trendů a její vývoj je v současnosti téměř nepředvídatelný, lze předpokládat, že Česká republika se ani v budoucnu nestane zemí emigrační. Statisticky vykazovaný migrační zisk ČR se promítá i do území okresů, takže jejich větší část má kladné migrační saldo. Radikální změny populačního vývoje se tak staly podnětem k přehodnocení představ o jeho budoucím průběhu.

Nepříznivé tendence ve vývoji obyvatelstva charakteristické pro devadesátá léta budou působit i v následujícím období. Nejvýraznějším očekávaným rysem dalšího vývoje obyvatelstva celé České republiky do roku 2020 bude podstatná změna jeho věkové struktury. Do poloviny příštího desetiletí zůstane poměr počtu osob v produktivním věku k počtu osob v poproduktivním věku vcelku příznivý. Po roce 2005 se však tento poměr bude výrazně měnit a nastane nová situace s dynamickým růstem počtu osob vyššího věku. Počet osob s nárokem na starobní důchod jednoznačně poroste. Až do roku 2000 bude jeho růst velmi pozvolný, důchodového věku se budou dožívat především příslušníci slabých ročníkù třicátých let. V první dekádě 21. století se však podstatně urychlí, a to nezávisle na tom, jaká věková hranice by byla v budoucnu pro nárok na důchod stanovena.

Enormní přírůstek starých lidí po roce 2005 vyvolá prudký růst nároků na jejich sociální a zdravotní zajištění. Vedle bezprostředních sociálních důsledků se přibývání starých lidí projeví i v další akceleraci růstu počtu a podílu domácností jednotlivců. Struktura bytového fondu ani z nejnovější bytové výstavby dosud neodpovídá potřebám bydlení osamělých starých lidí a v podmínkách rozvíjejícího se trhu s byty se situace může dále zkomplikovat. Lze očekávat, že podstatně vyšší náklady na bydlení vyvolají růst poptávky po malých bytech vyhovujících bydlení jednoho člověka. Kategorie relativně levných, přitom dobře vybavených bytů vhodných pro bydlení jednoho člověka se stává nejcitelnější mezerou v bytovém fondu řady měst.

Na druhé straně očekávaný pokles porodnosti a následný úbytek dětí přinese zeslábnutí kvantitativních nároků na kapacitu školských a předškolních zařízení a zejména na objem sociálních dávek určených dětem a rodinám s dětmi. Těžištěm ekonomicky aktivního obyvatelstva do roku 2020 se stanou především silné populační ročníky narozené v sedmdesátých letech.

Nejnovější projekce ČSÚ z roku 1998 byla zpracována pro celou Českou republiku ve třech variantách, lišících se scénáři očekávaného vývoje souhrnných ukazatelů reprodukce. Základním vstupním údajem byly počty obyvatel ČR podle pohlaví a věku, vybilancované k 31.12.1996. Horizontem projekce byl opět ve všech výpočtech rok 2020. Tato projekce byla poté východiskem pro vypracování „Projekce obyvatelstva za kraje a okresy České republiky (ČSÚ, 1998)“. Na rozdíl od republikové projekce byl výpočet za okresy proveden pouze v jedné variantě, odpovídající zhruba střední variantě výpočtu projekce ČR. Kromě toho nebyl do výpočtu zahrnut vliv migrace. Důvodem je skuteènost, že neexistují a ani v budoucnu nebudou existovat žádné spolehlivé podklady pro odhad jejího dalšího vývoje na okresní úrovni.

Pro výpočet okresních projekcí (77 okresů ČR) bylo použito 8 typů vstupních parametrů plodnosti a 6 typů koeficientů dožití. Scénář projekce počítá se stagnací úhrnné plodnosti v následujících dvou letech na úrovni 1,18 (v prùměru za ČR). Z předběžné analýzy porodnosti v roce 1997 usuzovali zpracovatelé prognózy na zastavení dramatického poklesu minulých let a na začínající naplňování rodičovské role páry, které narození dítěte dříve odkládaly. V období 2000 - 2005 je počítáno již s

rùstem úhrnné plodnosti na 1,31 (průměr okresù ČR) a poté - v období vstupu početně slabých populačních ročníků žen do věku nejvyšší plodnosti - s jejím dalším růstem na 1,42 - 1,44 v roce 2010. Rozpětí úhrnné plodnosti u jednotlivých typů vstupních parametrů se v horizontu projekce pohybuje mezi 1,38 až 1,55. Současně se ve vstupních parametrech plodnosti promítá očekávaný posun vrcholu plodnosti do věku 27 - 29 let (plynule do roku 2010).

Očekávané zvýšení střední délky života mužů v období do roku 2010 na 73,8 roku a poté další plynulý růst na 75,9 v roce 2020 znamená její zvýšení o 5,5 roku proti roku 1996. Podobně růst naděje dožití žen na 79,8 roku (2010) s dalším prodloužením na 81,3 roku koncem prognózovaného období představuje nárůst o 4 roky. Použitým typům koeficientů dožití odpovídají v horizontu projekce okresní hodnoty naděje dožití v rozpětí 72,6 až 77,1 roku pro muže a 78,5 až 82,2 roku pro ženy.

8.3. Doplňující údaje o obyvatelstvu

1. Trvale bydlící obyvatelstvo dle věku (podle výsledků sčítání obyvatel v roce 1991)

Počet trvale bydlících obyvatel 2020
z toho ve věku 0 - 14 let 423
Počet mužů celkem 786
Počet žen celkem 811
Muži 15 - 59 let 613
Ženy 15 - 54 let 520
Počet obyvatel v poproduktivním věku 464
Počet mužů v poproduktivním věku 173
Počet žen v poproduktivním věku 291
Procentuelní zastoupení skupiny 0 - 14 ..... 20,9 %
Procentuelní zastoupení produktivních obyvatel ..... 56,1 %
Procentuelní zastoupení poproduktivních obyvatel ..... 23,0 %
Průměrný věk obyvatel 37,0
Počet obyvatel ke 15.12.2000 2012

2. Obyvatelstvo podle národností a náboženského vyznání

Národnost:

česká.....808 obyvatel
moravská .....1196 obyvatel
slezská .....0 obyvatel
slovenská.....14 obyvatel
polská .....0 obyvatel
maďarská.....0 obyvatel
německá.....0 obyvatel
romská .....1 obyvatel

Náboženské vyznání:

římsko-katolické.....1743 obyvatel
čs.husitské .....0 obyvatel
evangelické církve *.....9 obyvatel
bez vyznání.....129 obyvatel
vyznání nezjištěno.....132 obyvatel

* Evangelické církve = českobratrská, slezská a.v., slovenská a.v., reformovaná křesťanská, metodistická, bratr. jednota baptistů, církev bratrská, jednota bratrská

8.4. Navrhovaný a výhledový počet obyvatel

Podle stávajícího demografického trendu a procentuálního zastoupení jednotlivých skupin obyvatelstva by měl počet obyvatel v Polešovicích i nadále klesat, takže by měl být pro návrhové období územního plánu (2000 - 2015) uvažován **počet obyvatel cca 1900 až 1950.** Jedná se však o pokles obyvatel přirozenou měnou. **Aktivní bilance stěhování obyvatelstva může tento vývoj dokonce zvrátit ve prospěch celkového přírůstku** obyvatelstva. Vzhledem k tomu, že Polešovice mají v současnosti téměř vyčerpány veškeré možnosti pro výstavbu nových bytových jednotek, a že stávající bytový fond není dostupný (nebo je jen obtížně dostupný) pro nové zájemce, **budou stabilizace, případně další nárůst nového obyvatelstva, závislá právě na nové výstavbě bytů.** Proto bylo nezbytně nutné navrhnout dostatečný počet územních rezerv pro výstavbu, protože možnost výstavby je jednou z nejlepších možností jak stabilizovat obyvatele v místě a tím zároveň i zamezit pokračujícímu poklesu počtu obyvatel. Demografická prognóza bude záviset na vývoji věkové struktury obyvatelstva a s ní spojené přirozené obměně a na migračních tendencích, tzn. emigraci obyvatel ze sídla do měst nebo imigraci do sídla. Velmi důležitým bude i faktor přirozeného pohybu obyvatelstva, z nichž k nejdůležitějším patří pracovní dojíždění nebo vyjíždění ze sídla, s tím spojené nároky na bydlení a možnosti nabídky občanské vybavenosti.

1. Zdůvodnění navrhovaných ploch bytovou výstavbu

Porovnáním výše uvedeného textu dospějeme k závěru, že přestože bude počet obyvatel přirozenou měnou v řešeném území klesat, územní plán navrhuje značný počet územních rezerv pro bytovou výstavbu, který překračuje momentální potřebu. Je tomu tak z několika důvodů:

- Navržené územní rezervy zcela jistě nebudou realizovány v návrhovém období ÚPN (do r. 2015), jedná se tedy o koncepční rozvoj města v horizontu cca 50 let. Obecně lze konstatovat, že ***výtěžnost navržených ploch*** v územních plánech se pohybuje cca okolo 20%. Územní plán tedy naznačuje hranice zastavitelnosti sídla v dlouhodobém horizontu.
- Z celkové koncepce řešení je patrné, že právě tyto navržené plochy jsou pro bydlení ***vhodné,*** a to jednak ve vztahu k okolní zástavbě, jednak proto, že jinde není možnost tyto plochy navrhnout (viz např. limity území apod.).
- V současnosti není možno určit (přestože je navržena ***etapizace*** výstavby), v jakém pořadí budou jednotlivé lokality realizovány. Většina lokalit je navržena na tzv. zelené louce, tzn. že tato území nejsou dosud zainvestována a bude teprve nutné provést jak projekční (urbanistické studie, regulační plány?), tak inženýrskou přípravu (sítě) daných území, která dosud nemohla být provedena, protože tyto plochy nebyly určeny k zastavění.
- Plochy navrhované k bytové zástavbě nejsou určeny pouze pro obyvatele z Polešovic, ale ***i pro zájemce z širšího okolí***
- Jako optimální cílová velikost Polešovic je uvažováno sídlo s celkový počtem **2500** obyvatel.

2. Urbanistická rezerva

Pro případ nepředvídaného rozvoje řešeného území je stanovena urbanistická rezerva ve výši 5 % z navrhovaného počtu obyvatel Z uvedené tabulky vyplývá, že v řešeném území je navržen dostatečný počet bytů i pro pokrytí urbanistické rezervy.

Tab. 2: Navrhovaný počet obyvatel včetně urbanistické rezervy

Rok	**2005**	**2015**
Navrhovaný počet obyvatel	2040	2100
Urbanistická rezerva 5%	102	105
Počet obyvatel včetně urbanistické rezervy	**2142**	**2205**

9. Bytový fond

Obytnou zástavbu v Polešovicích lze charakterizovat jako převážně nízkopodlažní (1-2 podlaží), tvořenou původními zemědělskými usedlostmi s hospodářským zázemím, novějšími rodinnými domky izolovanými, v případě starší zástavby i řadově řazenými domky. Hlavní funkcí je bydlení doplňované a chovem drobného hospodářského zvířectva a využíváním užitkových zahrad a záhumenků. Ve východní části obce se nachází několik vícepodlažních bytových domů.

1. Domovní a bytový fond

Počet domů celkem 639
z toho trvale obydlené 561
Počet rodinných domků (abs.) 552
Počet rodinných domků (v %) 98,4
Počet neobydlených domů 78
Z toho nevyčleněných chalup 14
Počet objektů individuální rekreace 14
Z toho rekreačních chalup vyjmutých z byt. fondu 14
Počet bytů celkem 731
Počet neobydlených bytů 78
Počet trvale obydlených bytů 653
Byty postavené do roku 1919 125
Byty postavené v letech 1920 - 1970 363
Byty postavené v letech 1971 - 1991 165

2. Velikost a vybavení trvale obydlených bytů a bytových domácností:

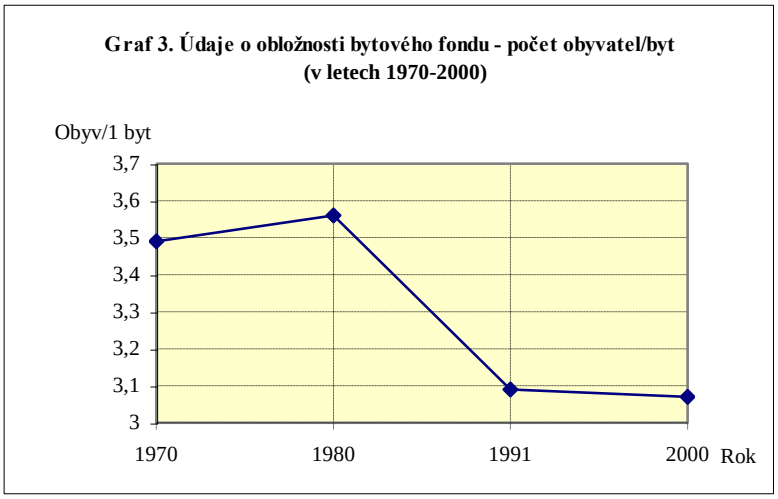
Obytná plocha v tis. m^2 3,5834
Počet obyt. místností nad 8 m^2 2166
Počet osob na 1 trvale obydlený. byt 3,09
Počet censových domácností v bytech 719
Počet trvale obydlených bytů s 1 bydlící osobou 121
Počet bytů vybavených vodovodem 593
Ústřední topení (etážové topení) 518
Počet bytů s vlastní koupelnou nebo sprchovým koutem 569
Počet bytů s vlastním splachovacím záchodem 524

3. Obložnost bytového fondu

Tab. 1: Údaje o obložnosti bytového fondu v letech 1970 - 2000

Rok	**1970**	**1980**	**1991**	**2000**
Počet obyvatel	2281	2203	2020	2012
Počet domů (trvale obydlených)	566	581	561	560
Počet bytů (trvale obydlených)	653	618	653	655
Průměrný počet obyvatel/byt	3,49	3,56	3,09	3,07

Přirozený pokles bytů v letech 1970 - 1980 ..... - 35
Přirozený nárůst bytů v letech 1980 - 1991 ..... + 35

4. Bilance potřeby bytového fondu

Tab. 2: Potřeba bytového fondu v letech 2000 - 2015

Rok	**2005**	**2015**
Navrhovaný počet obyvatel	2040	2100
Odhad průměrného počtu osob/byt	3,00	3,00
Potřeba bytů v návrhovém období	680	700
Přirozený úbytek bytového fondu	15	15
Celková potřeba bytového fondu	**705**	**715**

Z uvedeného rozboru je patrné, že v návrhovém období bude potřeba bytů vyšší, než je stávající stav ve výchozím roce (1991, resp. 1999), přestože je v řešeném území v současnosti evidováno přibližně 730 bytů. Z toho je však 78 neobydlených (z toho je 14 nevyčleněných chalup a 14 rekreačních chalup vyjmutých z bytového fondu). Podstatná část neobydlených bytů se nachází v původní domkářské zástavbě s minimálním obytným zázemím a hygienickými standardy. Výhledově bude docházet k jejich další asanaci. Požadavky na celkovou potřebu bytového fondu budou v návrhovém období zajištěny zejména navrženými plošnými rezervami pro individuální bytovou výstavbu rodinných domků, částečně také rezervami ve stávajícím bytovém fondu.

5. Navrhované plošné rezervy pro výstavbu rodinných domů

Tab. 3: Plošná rezerva pro návrhové období ÚPN (2000-2015)

lokalita	**označení**	**počet b.j. - RD**	**tvar střechy**	**počet NP**	**plocha**	**etapa**
Nové hory	B 1	1	Δ	1 + P	0,115	I.
Nové hory	B 2	4	Δ	1 + P	0,314	I.
Sever	B 3	1	Δ	1 + P	0,062	I.
Sever	B 4	2	Δ	1 + P	0,205	I.
Sever	B 5	4	Δ	1 + P	0,604	I.
Severovýchod	B 6	4	Δ	1 + P	0,327	II.
Východ	B 7	2	Δ	1 + P	0,092	I.
Východ	B 8	1	Δ	1 + P	0,040	I.
Východ	B 9	1	Δ	1 + P	0,042	I.
Východ	B 10	1	Δ	1 + P	0,146	I.
Východ	B 11	2	Δ	1 + P	0,301	I.

Tab. 3: Plošná rezerva pro návrhové období ÚPN (2000-2015) - pokračování

lokalita	označení	počet b.j. - RD	tvar střechy	počet NP	plocha	etapa
Újezdy	B 12	2	Δ	1 + P	0,222	I.
U hřbitova	*Lokalita byla po projednání z návrhu řešení vypuštěna*					
Pod sýpkou	B 14	7	Δ	1 + P	1,076	II.
Obec	B 15	7	Δ	1 - 2	0,815	I.
Čtvrtky	B 16	4	Δ	1 + P	0,377	II.
Čtvrtky	B 17	7	Δ	1 + P	0,624	II.
Čtvrtky	B 18	4	Δ	1 + P	0,311	II.
Pod školou	B 19	6	Δ	1 + P	0,584	I.
Salajka	B 20	1	Δ	1 + P	0,091	I.
Drahy	B 21	9	Δ	1 + P	1,000	I.
Nové hory	B 22	1	Δ	1 + P	0,108	I
Čtvrtky	B 23	6	Δ	1 + P	0,508	III
Čtvrtky	B 24	6	Δ	1 + P	0,628	III
Díly	B 25	18	Δ	1 + P	1,233	III
Celkem		**101**			**9,983**	

*Pozn.: Navrhované počty domů jsou pouze orientační (P = podkroví, Δ = šikmá střecha)

Nově navrhované rodinné domky mohou být izolované (solitérní). Charakter novostaveb, vestaveb a přístaveb musí být přizpůsoben okolní zástavbě. Zvláštní důraz je třeba klást na podlažnost zástavby, objem objektů, zastavění pozemků, tvar a krytinu střechy. Nově umisťovaná výstavba by měla být převážně jednopodlažní (1 až 2 nadzemní podlaží), s podsklepením nebo technickým podlažím, zastřešená sedlovou nebo valbovou střechou se sklonem 35 - 45º, krytá keramickými nebo betonovými taškami. V odůvodněných případech lze povolit i ploché nebo stanové případně i mansardové střechy.

Hlavní dominantní funkcí bude bydlení. Výstavba nebo zřizování objektů, nebo vestavby s jinou funkcí (občanské vybavení, služby apod.) nesmí narušovat hlavní funkci. V rámci výstavby nových objektů je nutno zabezpečit odstavování (garážování) osobních automobilů obyvatel minimálně pro stupeň motorizace 1:3,5, a to pokud možno v, anebo pod obytnými objekty.

6. Bilance navrhovaného bytového fondu do r. 2015

Počet domů celkem (1991).....639
Počet bytů celkem (1991) 731
Počet trvale obydlených domů (1991).....561
Počet trvale obydlených bytů (1991).....653
Předpokládaný úbytek byt. fondu 1991 - 2015 30
Kapacitní rezerva potenciálních stavenišť (RD) do r. 2015 101
Celkový počet bytů v území, včetně neobydlených do r. 2015 * 774
Průměrný počet osob/byt (r. 2015).....3,00
Maximální kapacita území k r. 2015 .....**2322** obyv.

* 731 bj. - 28 rekreačních objektů - 30 bj uvažovaných k asanaci + 101 navržených bj = 785 bj.

7. Závěr

Celková kapacita území v Polešovicích t.j. veškerý bytový fond včetně neobydlených domů a potenciálních stavenišť (plošných rezerv pro bytovou výstavbu) je při předpokládaném průměrném počtu 3,00 obyvatel na 1 byt v roce 2015, cca **2320** obyvatel. Z toho vyplývá, že navržené plošné rezervy dostatečně pokryjí potřebu řešeného území včetně urbanistické rezervy pro nepředvídatelný rozvoj.

10. Občanská vybavenost

Podle Zásad a pravidel územního plánování zpracovaných urbanistickým pracovištěm VÚVA Brno v r. 1983, je občanské vybavení představováno rozmanitými subjekty, stavbami a účelně upravenými plochami, jejichž provozem jsou bezprostředně uspokojovány služby obyvatelstva. Občanské vybavení (občanská vybavenost) je charakteristické velkou prostorovou mnohotvárností a provozní různorodostí (diverzitou).

Podle druhu činnosti jsou občanská zařízení členěna na obory a zařízení: školská a výchovná, kulturní a osvětová, tělovýchovná a sportovní, zdravotnická, sociální péče, maloobchodní sítě, velkoobchodní sítě, ubytovací, stravovací, nevýrobních služeb, výrobních a opravářských služeb, správy, řízení a poradenské činnosti, politické a zájmové činnosti, vědy a výzkumu.

Podle četnosti výskytu a používání zařízení, míry závislosti zařízení na bydlení a jiných činnostech, ekonomických podmínkách, demografické a sociální skladbě obyvatelstva se dále člení na: **základní vybavení** (jesle, mateřské školy, základní školy, prodejny základních potravin apod.), **vyšší vybavenost** (zdravotní střediska, polikliniky, specializované prodejny nepotravinářského zboží ad.), celoměstská (kina, kulturní domy, specializované služby, úřady, ad.) a nadměstská (sportovní stadiony, nemocnice, velká nákupní centra, …); **specifická OV** (např. lázně).

Územní rozložení jednotlivých druhů OV je v řešeném území značně nerovnoměrné. V historickém jádru obce je kumulována většina OV, naproti tomu v okrajových částech se až na výjimky (např. hostinec Salajka) občanská vybavenost nenachází. Vyšší občanská vybavenost se nachází v sousedních městech Staré Město a Uherské Hradiště.

Obr. 3 Centrální část obce zvaná Městečko - zde je soustředěna většina občanské vybavenosti

Následující přehled ukazuje zastoupení jednotlivých druhů občanského zařízení v řešeném území. Označení zařízení koresponduje s označením ve výkresové části. V následujícím výčtu nejsou podchycena veškerá zařízení (převážně služby), zejména z důvodů měnící se skladby zařízení, která je dána volným tržním prostředím. Celkově je možno konstatovat, že Polešovice mají dostatečně dimenzovanou občanskou vybavenost, přestože některá zařízení chybí.

Tab. 1: Zastoupení jednotlivých druhů občanské vybavenosti

	druh občanské vybavenosti		druh občanské vybavenosti
1	obecní úřad	**15**	občerstven, prodejna novin
2	nákupní středisko	**16**	Dům služeb
3	restaurace	**17**	Středisko zubní péče
4	hasičská zbrojnice	**18**	kavárna, potraviny
5	farní úřad	**19**	základní škola
6	kostel sv. Petra a Pavla	**20**	mateřská škola
7	knihovna, služby	**21**	kino
8	zdravotní středisko	**22**	potraviny
9	potraviny	**23**	restaurace Salajka
10	restaurace	**24**	zahradní restaurace
11	skautské středisko	**25**	potraviny (koloniál)
12	zubní ambulance, lékárna	**26**	výletní areál
13	sokolovna	**27**	sportovní hřiště
14	kadeřnictví		

Návrh územního plánu bude respektovat stávající plochy občanské vybavenosti. Výstavba nové občanské vybavenosti v obci není uvažována s výjimkou dvou malých ploch navazujících na stávající vinné sklepy západně od *Městečka* (v grafické části označeno OV 2) a konveze objektu bývalé panské sýpky na objekt služeb, případně sociální péče (OV 1).

Tab. 2: Navrhované lokality občanské vybavenosti

Označení	Plocha	Lokalita	Funkce
OV 1	0,322	u školy	služby; sociální péče
OV 2	0,013	západně od Městečka	služby
Celkem	**0,335**		

11. Ekonomický potenciál území

11.1. Základní údaje

Následující údaje jsou převzaty ze *Sčítání lidu, domů a bytů* z r. 1991.

Počet trvale bydlících obyvatel celkem (1991) 2020
Počet ekonomických (EA) obyvatel (abs.) 1043
Počet ekonomických (EA) obyvatel (v %.) 51,6
Počet EA mužů 561
Počet EA žen 482
Počet vyjíždějících EA obyvatel ze sídla (abs.) 679
Počet vyjíždějících EA obyvatel ze sídla (v %) 65,1
Počet EA v zem. a lesnictví (abs.) 264
Počet EA v zem. a lesnictví (v %) 25,3
Počet EA v průmyslu 401
Počet EA ve stavebnictví 123
Počet dělníků 486
Počet zaměstnanců 296
Počet členů ZD 210

Téměř dvě třetiny ekonomicky aktivních obyvatel (65,1 %) vyjížděly v r. 1991 za prací mimo vlastní sídelní útvar. Vyjížďka se uskutečňovala především do průmyslových závodů v okolí - Staré Město, Uherské Hradiště, Kunovice). Část těchto obyvatel byla zaměstnávána ve službách. Ekonomicky aktivní obyvatelé, kteří nevyjížděli za prací, byli zaměstnáni zejména v místních průmyslových podnicích a zemědělství, část EA obyvatel pracovalo ve službách a místních podnikatelských aktivitách. Ve výsledcích sčítání z r. 1991 ještě nebyla podchycena nezaměstnanost ekonomicky aktivního obyvatelstva. Ta se až do poloviny 90. let pohybovala okolo tří až čtyř procent. Teprve ve druhé polovině 90. let dochází k výraznějšímu nárůstu, který se pochopitelně nevyhnul ani Uherskohradišťsku. Prognóza dalšího vývoje však není optimistická, nejen proto že roste počet nezaměstnaných, ale také protože se snižuje počet volných pracovních míst.

Ekonomický potenciál území je v řešeném území představován především zemědělskou a průmyslovou výrobou v areálech Zeas a.s. Polešovice. V návrhovém období by mohlo dojít ke zvýšení počtu pracovních příležitostí v místních výrobních aktivitách a ve službách Cílem řešení bylo rozvržení a uspořádání výrobních ploch tak, aby nedocházelo ke kolizím mezi výrobní činností a obytnou funkcí okolního zastavěného území.

11.2. Zemědělská výroba

1. Historický vývoj zemědělství

Polešovice jsou starobylá obec, která od r. 1220 patřila velehradskému klášteru. Od počátku byly známy svými vinohrady, které se rozprostíraly na svazích; staly se tak typicky svahovou vinařskou obcí s viničnými tratěmi různé bonity; k proslulosti polešovických vín napomohli konvrši velehradského kláštera zaváděním nových a lepších druhů vinné révy. Styky, které měl klášter s proslulou vinařskou oblastí u Klosterneuburku, kde mu od druhé čtvrtiny 13. století patřily vinice, nebyly jistě bez vlivu na jeho vinařství; byl-li položen dobrý základ k pozdějšímu proslulému polešovickému vinařství již v předhusitské době, bylo starého data i tamní sadařství, proslulé v 16. stol. svými meruňkami a v 18. století svými hruškami. Jako vinné trati byly známy Mniška, připomínaná v r. 1465, v r. 1592 Stará hora, Nový sad, Bočky, Slinky, Krajina nad Mniškami.

Podle lánového rejstříku bylo ve vsi 17 lánů 16/64 polí, 167 měřic I. třídy, 70 měřic II. třídy, 801 měřic vinic. Podle sociální struktury bylo 5 půlláníků, 10 čtvrtláníků a 55 podruhů. Podle tereziánského katastru měly Polešovice v polovině 18. století 1 150 měřic orné půdy, 20,3 měřice zahrad, 38,4 měřice pustin, 10 měřic pastvin, 797 měřic vinohradů, 273 fůr z luk, 85 měřic lesa..

V městečku zůstával vrchnostenský dvůr o rozloze 632 měřic, 5 měřic zahrad, 13,5 měřice vinohradů (v 2. bonitní třídě) a 27 měřic v 3. bonitní třídě; poskytoval 279 fůr sena a 70 fůr otavy. Obec měla vyměřenou robotu, třemi koňmi se robotovalo 248 dní. O Jiřím se z obce odvádělo 33 zl. 9 kr., o Václavu 43 zl. 40 kr., za dříví 75 zl. 50 kr., dále se dávalo 319 slepic a 900 vajec.

Vinařství převažovalo nad zemědělstvím. Obec měla viniční tratě různé bonity; ještě v r. 1900 zde bylo 118 ha vinic; produkovala se vína většinou bílá, v příznivých letech i význačné jakosti.

Rolnická parní mlékárna byla postavena v r. 1907 pro rolníky z Polešovic, Vážan, Ořechova a Tučap, po dvou letech patřila vídeňskému spolku Mölkerei, po válce patřila mlékařskému družstvu, v roce 1928 měla 15 zaměstnanců a zpracovávala 5 970 hl mléka. V r. 1964 byla zrušena. Její budovy a sklepy převzala Zelenina, n.p., a zřídila v nich závod na výrobu vína. Vinařské družstvo po r. 1948 převzaly Vinařské závody Bzenec, dnes patřící pod Moravské vinařské závody Mikulov. Katastr měřil v roce 1900 1 311 ha; z nich připadalo 759 ha na pole, 152 ha na luka, 19 ha na zahrady, 119 ha na vinice, 79 ha na pastviny, 122 ha na lesy. V obci se chovalo 130 koní, 569 kusů dobytka a 624 vepřů.

V obci hospodařil dvůr Polešovice, patřící velkostatku Velehrad, o rozloze 237,37 ha, který byl do pozemkové reformy v nájmu cukrovaru Uherský Ostroh. Za parcelace v r. 1927 dostalo z něho 120 drobných nabyvatelů 66 ha, z části pozemků vznikla v r. 1933 Státní révová školka pod správou Moravsko-slezské země – nyní Šlechtitelská stanice. Je zaměřena na selekci a pěstování vinné révy a má 22 ha. Na zbytkovém statku o rozloze 141,36 ha hospodařil Spolek katolický podporovací na Velehradě až do r. 1948, poté přešel majetek do JZD. Do katastru obce také zasahoval dvůr Moravský Písek Galliova statku o celkové rozloze 262,50 ha. Při jeho parcelaci v roce 1925 bylo z něho přiděleno 32 polešovickým občanům 16,50. Vinařská tradice znovu oživla v r. 1909 zřízením menší vzorové vinice a ustavením státní révové školky - byl to počátek nového rozvoje vinařství.

Charakter obce zůstával až do socializace převážně zemědělský, i když neustále přibývalo dělnictva a chudiny. V r. 1922 tvořili zemědělci 67 % a dělníci 25 % z celkového počtu, ostatní byli řemeslníci a obchodníci.

V obci hospodařilo v roce 1949 na 697 zemědělských závodů, z nichž 303 bylo do 0,5 ha, 159 do 1 ha, 93 do 2 ha, 97 do 5 ha, 43 do 10 ha, 1 do 20 ha a 1 nad 50 ha. JZD I. typu bylo schváleno 20. února 1951, většinovým se stalo v roce 1959. V roce 1960 mělo 354 členů a hospodařilo na 982 ha zemědělské půdy, z toho připadalo 589 ha na půdu ornou. V roce 1976 se místní družstvo sloučilo s JZD Slovácko Vážany, JZD Kostelany a JZD Nedakonice a vzniklo tak JZD Slovácko Polešovice, které hospodaří na 2 801 ha zemědělské půdy, z čehož je 2 307 ha orné půdy. Družstvo se věnuje výrobě osiva obilovin a luskovin, pěstování vinné révy a ovoce a výrobě mléka.

2. Současný stav

V katastru obce Polešovice v současnosti hospodaří zemědělská akciová společnost ZEAS Polešovice a.s. V řešeném území se nacházejí tato zařízení zemědělské prvovýroby (zpracovatelské vinařské závody a sklepy nejsou do tohoto výčtu zahrnuty - viz dále oddíl *11.4. Průmyslová výroba.* Označení zařízení koresponduje s označením ve výkresové části.:

Tab. 1: Zařízení zemědělské prvovýroby

Z1	Zemědělské družstvo Zeas a.s. Polešovice
Z2	vinařský závod závod (Šlechtitelská stanice vinařská)
Z3	závlahové zařízení Zeas a.s. Polešovice
Z4	zpevněné polní hnojiště

Chov hospodářských zvířat ZEAS Polešovice a.s. je lokalizován na farmě živočišné výroby situované jihovýchodně od obytného území obce. Farma vytváří svou polohou (vzdáleností) vůči zastavěnému území obce solitérní útvar. Živočišná produkce zemědělské a.s. je v současnosti zaměřena na odchov a výkrm skotu s aktuálním průměrným počtem 930 ks hovězího dobytka a s výhledovou kapacitou 1680 kusů zvířat, což představuje rozsah chovu zvířat.

3. Farma ZEAS Polešovice a.s

Farma je situována jihovýchodně od Polešovic, mimo zastavěné obytné území obce. Hlavní vjezd je z komunikace místního významu ve směru na Moravský Písek, souběžně se severovýchodní hranicí areálu. Podél jihozápadní hranice vede zpevněná účelová komunikace. Ostatní území farmy navazuje na polní plochy. Areál je poměrně dobře využíván, stávající funkční (zastájené) objekty jsou v dobrém technickém stavu. Pro objekt teletníku (označený č. 8), který je v současnosti nezastájen, je zpracována projektová dokumentace rekonstrukce se změnou technologie a výhledově možnou kapacitou pro 400 ks mladého skotu. Severovýchodní část areálu byla odprodána jinému majiteli ke komerčním aktivitám - bez živočišné výroby. Podél severní a severovýchodní hranice farmy je vysazena funkční ochranná zeleň (topoly), funkční smíšená zeleň je i v areálu farmy.

Návětrná poloha- směr převládajících větrů od chovu:

- vítr od jihozápadu s četností 16% (od stájí č. 1 a 2 vůči obci)
- vítr od severu s četností 18% (od chovu mimo obytné území obce - do polí)

Stájové objekty (sOCHZ)

- ***Objekt č. 1:*** odchovna mladého dobytka, kapacita stáje 200 ks, průměrný stav 160 ks, jalovice do 8 měsíců věku, průměrná hmotnost 200 kg
- ***Objekt č. 2:*** odchovna mladého dobytka, kapacita stáje 400 ks, průměrný stav 280 ks, býčci do 8 měsíců věku, průměrná hmotnost 200 kg
- ***Objekt č. 3:*** teletník, kapacita 192 ks, průměrný stav 96 ks, telata na mléčné výživě, průměrná hmotnost 70 kg

  Technologie ustájení ve stájích 1 - 3: provoz stelivový, denní odklízení mrvy na centrální hnojiště

- ***Objekt č. 4:*** jalovice chovné, kapacita stáje 200 ks, průměrný stav 160 ks, průměrná živá hmotnost 400 kg

  Technologie ustájení: provoz stelivový, hnojiště u stáje - odvoz mrvy v pravidelných intervalech

- ***Objekt č. 5:*** 60 ks telat na mléčné výživě, do 3 měsíců věku, průměrná hmotnost 70 kg + 20 ks chovných jalovic, průměrná hmotnost 350 kg
- ***Objekt č. 6:*** 50 ks telat na mléčné výživě – odchov býčků do 250 kg živé hmotnosti + 40 ks vysokobřezích jalovic, průměrná hmotnost 500 kg

  Technologie ustájení: hluboká podestýlka, odvoz chlévské mrvy po navýšení přímo na pole

- ***Objekt č. 7:*** teletník, kapacita stáje 120 ks telat na mléčné výživě do 3 měsíců věku, průměrný stav 60 ks telat, průměrná hmotnost 70 kg

  Technologie ustájení: provoz stelivový, denní odklízení mrvy na centrální hnojiště

- ***Objekt č. 8:*** bývalý teletník - v současnosti nezastájen; kapacita stáje a plánované využití po rekonstrukci: odchov 400 ks mladého skotu do 8 měsíců věku, průměrná hmotnost 200 kg

  Technologie ustájení: provoz stelivový, denní odklízení mrvy na centrální hnojiště

Pomocné objekty živočišné výroby (pOŽV)

- sklad stelivové slámy - cca 3000q (objekt č. **9**), velkokapacitní seník (**10**), centrální kruhové hnojiště ∅ 23 m (**11**), záchytná jímka na hnojůvku a močůvku (**12**), silážní jáma zapuštěná (**13**), dva povrchové silážní žlaby + jímka na zachycení silážních šťáv (**14**), kafilerní box (**15**)

Ostatní objekty

- vrátnice, váha (**16**), náhradní zdroj elektrické energie (**17**), centrální budová – kanceláře, sociání zařízení zaměstnanců, kotelna(**18**), sklad a dílna (**19**), vodárna (**20**), vodní zdroj - studna (**21**), vodní zdroj - studna (**22**), požární nádrž (**23**), v pronájmu - bez ŽV (**24**)

Zemědělský areál nemá dosud vyhlášeno ochranné pásmo. Pro účely zpracování územního plánu bylo vypočteno OP ve 2 variantách, které jsou znázorněny v grafické části dokumentace

* **Pro současné stavy zvířat** (930 ks zvířat). Výsledné OP tvoří kružnice opsaná od emisního středu (rOP_A= **212** m)
* **Pro výhledové maximální stavy zvířat** (1680 ks zvířat). Výsledné OP tvoří kružnice opsaná od emisního středu (rOP_A= **278** m)

Na základě výpočtů a dle grafického vyjádření rozsahu OP chovu hospodářských zvířat (CHZ) lze konstatovat, že současný chov (s průměrnými stavy zvířat) i výhledový chov (s maximálními stavy zvířat) na farmě v Polešovicích neovlivní nejbližší objekt hygienické ochrany a nenaruší životní prostředí obce. **Ochranné pásmo je chovu zvířat je dostatečně vzdáleno od objektu hygienické ochrany.** Další návaznosti, tj. vyhlášení OP územním rozhodnutím a případné řešení majetkoprávních vztahů k ochrannému pásmu, spadá do kompetence příslušného stavebního úřadu.

V pásmu hygienické ochrany nelze povolit provoz a výstavbu staveb vyžadujících hygienickou ochranu (školská a dětská zařízení, obytné budovy a budovy sloužící k zdravotnickým, potravinářským, tělovýchovným a rekreačním účelům).

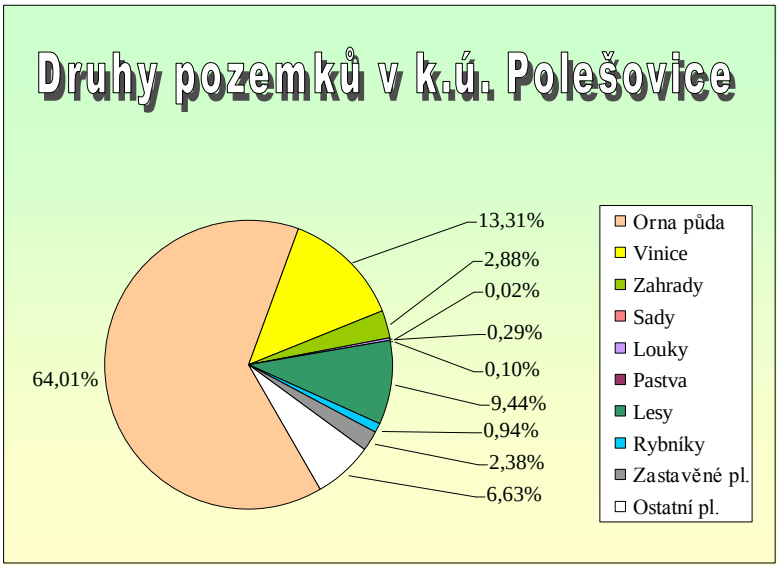
4. Zastoupení jednotlivých kultur a ploch

Převážná část řešeného území se nalézá v bezlesí, s dominantním zastoupením velkovýrobně obhospodařovaných ploch orné půdy. Významné zastoupení zde mají plochy vinic. Louky se zde, až na menší plochy trvalých travních porostů v záhumenkovém hospodářství (drobná držba) vyskytují pouze v omezené míře. Rozsáhlejší lesní segmenty se nacházejí pouze v jihovýchodní části katastru v návaznosti na lužní lesy podél řeky Moravy.

Tab. 2: Zastoupení jednotlivých ploch k 22.10.1999

Druh půdy	**Výměra v ha**
Orná půda	836,9961
Vinice	174,1482
Zahrady	37,7311
Sady	0,2572
Louky	3,8383
Pastviny	1,2950
ZPF celkem	1054,2659
Lesy	123,3996
Rybníky a ostatní vody	12,3122
Zastavěné plochy	31,1305
Ostatní plochy	86,6624
Celková výměra	**1307,7706**

Graf 1: Zastoupení jednotlivých ploch v k.ú. Polešovice

Tab. 3: Retrospektivní porovnání zastoupení jednotlivých druhů ploch ZPF v období 1900-1999

Druh půdy	1900	1971	1999
Orná půda	759	828,0952	836,9961
Vinice	118	175,3415	174,1482
Zahrady	19	32,7365	37,7311
Sady	-	0,2572	0,2572
Louky	152	6,5650	3,8383
Pastviny	79	1,6315	1,2950
ZPF celkem	1127	1044,6269	1054,2659

Z uvedeného přehledu je patrné, že v uplynulém století vzrostla výměra vinic na úkor ploch orné půdy téměř o přibližně 55 ha, naproti tomu se snížila plocha trvalých travních porostů (louky a pastviny) z 231 ha v r. 1900 na 5 ha v r. 1999 (převážně ve prospěch ploch orné půdy a zastavěných ploch).

11.3. Lesní hospodářství

1. Stávající stav

Původní organická společenstva rostlin i živočichů byla výrazně pozměněna člověkem. Podstatně ubylo kmenovin, keřové patro a bylinný porost je velmi chudý nebo schází úplně. Z jihu Dolnomoravským úvalem místně pronikají druhy stepního bezlesí. V údolní nivě intenzivně obhospodařované byly původní porosty odstraněny a místo nich vznikly kultury hlavatých vrb, topolové jasanové kmenoviny a na bezlesých místech vlhké louky, většinou však zamokřené kultury cukrovky. Hlavně v nižších polohách byly původní lesy vykáceny a místo nich se rozšířila kulturní step: pole s obilninami, krmnými plodinami, cukrovkou a brambory. Na svazích byly již ve středověku založeny vinohrady. Vyskytuje se tu i rázovitá zvířena. Druhy, které jsou původem ze stepi, zde představuje sysel a křeček. Na polích jsou hojní zajíci a bažanti, méně koroptve.

V řešeném území Polešovic se podle sumárního výpisu - viz výše, nachází 123,4 ha trvalých lesních porostů což představuje 9,44 % celkové výměry. Většina lesních porostů je soustředěna na jihovýchodním okraji řešeného území v návaznosti na řeku Moravu. Část porostů se nachází také na severním okraji katastru (Divok). Základním cílem lesního hospodářství je tvorba listnatého odolného lesa s maximální produkcí kvalitního dříví při zachování všech ostatních funkcí lesa.

Rozlehlý les náležející k Záblacanům a s ním i jejich území se v půli 13. století stal součástí území Polešovic. Je historicky připomínán již k roku 1238, nepřímo k počátku 13. století. Jaké dřeviny vytvářely jeho skladbu, je díky paleobotanickému výzkumu v hrubých rysech známo. O lese Polešovickém je zmínka např. z 1. poloviny 15. století v souvislosti s právem pastva vepřů. O existenci lesa Divoký či Divok a jeho příslušnosti k Polešovicím je zpráva k roku 1590, kdy byl tento les darován Polešovicím velehradským opatem Ekhartem ze Schwöben spolu s právem držet louky. Tento obecní les přešel po roce 1948 k státním lesům, polesí Buchlovice. Počátkem osmdesátých let hrozilo mu nebezpečí částečné likvidace pod záminkou následného zalesnění menších enkláv. Naštěstí příslušný lesní závod nedal k podobné akci svolení.

Celková rozloha lesů na katastru Polešovic činila k 1. 1. 1979 pouhých 125 ha, 52, a 21 m^2. Les Divok náleží převážně vegetačnímu stupni bukových doubrav (dub, habr, lípa, břek, buk). V keřovém patru svída, krušina, řešetlák, ptačí zob). Lužní lesík východně od „Niv“ náleží společenství jilmového luhu a lesík při „Zmolkách“ dubové jasenině (ve stromovém patru zachovalých porostů převládá dub letní s jasanem. Přimíšena bývá osika, topol bílý, šedý a černý).

Na plochách pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL) se nenacházejí žádné objekty individuální rekreace. V k.ú. Polešovice se nacházejí dvě lesnická účelová zařízení - viz následující tabulka - jejichž označení zařízení koresponduje s označením ve výkresové části dokumentace.

Tab. 4: Lesnická účelová zařízení

L1	bažantnice
L2	myslivecká chata

2. Návrh řešení

V územním plánu je navrženo zalesnění některých ploch, jimiž jsou plochy prvků územního systému ekologické stability (ÚSES) - viz kapitola č. *24. Územní systém ekologické stability*.

Řešení také navrhuje v jižní části katastru rozsáhlé plochy těžby štěrkopísků. Zde dochází ke střetu zájmů mezi ochranou přírody a zájmem o těžbu, protože **bude nutno odlesnit** lesní segment ***Kučovánky*** o výměře cca 19 ha, který je zároveň navrhován jako významný krajinný prvek navazující na pomoravní lužní lesy. Návrhem územního plánu nedojde - s výjimkou návrhu odlesnění Kučovánek - k žádnému dalšímu záboru PUPFL ani jinému dotčení trvalých lesních porostů.

Ochranné pásmo lesních porostů je 50 m od okraje lesa. V ochranném pásmu nebudou navrženy žádné stavby. Pozemky, které leží v tomto ochranném pásmu budou využívány stávajícím způsobem, tj. převážně jako zemědělský půdní fond.

11.4. Průmyslová výroba a sklady, živnosti a těžba

V katastru obce Polešovice je v současnosti největším subjektem průmyslové výroby zemědělská akciová společnost ZEAS Polešovice a.s. V řešeném území se nacházejí tato zařízení nezemědělské výroby a skladů včetně zpracovatelských vinařských závodů a sklepů, které jsou do tohoto výčtu zahrnuty. Označení zařízení koresponduje s označením ve výkresové části.:

Tab. 5: Seznam subjektů průmyslové a řemeslné výroby a skladů

plochy nezemědělské výroby a skladů	
V1	vinařský závod *Vinop a.s*
V2	zámečnictví *Stamos*
V3	vinařský závod Zeas a.s. Polešovice
V4	kovovýroba *Starinský*
V5	Zeas a.s. Polešovice
V6	stavebniny
V7	stavebniny
V8	kovovýroba *KEDO*
V9	dřevozpracující výroba - pila
V10	pekárna

Těžba nerostných surovin

Do jihovýchodní části katastrálního území zasahuje chráněné ložiskové území Nedakonice.

11.5. Návrh územního plánu

Jedním z cílů řešení bylo i funkční rozvržení ploch sídla tak, aby nedocházelo ke kolizím mezi stávající (převážně zemědělskou) výrobní činností a obytnou funkcí okolního zastavěného území. V návrhu územního plánu jsou navrženy tyto nové výrobní plochy:

1. Nově navržené plochy výroby

V řešeném území jsou nově navrženy dvě plochy určená pro průmyslovou výrobu a sklady (**V1, V2**), a to jihozápadně od obce, v návaznosti na stávající areál zemědělské výroby v lokalitě Nivy. Jedná se o pás území z východní strany vymezený stávajícím areálem průmyslové výroby firmy KEDO, z jižní strany silnicí II/427, ze západní strany zpevněnou účelovou komunikací, na severu spojnicí SZ okraje areálu fy KEDO a jižním okrajem OP VVN 110 kV.

Obr. 4 Pohled na areál farmy zemědělské výroby od severu

Plocha **V2** je navržena jako dvojúčelová, tj. jako plocha těžby a plocha průmyslové výroby a skladů. Obě plochy nejsou totožné ale z větší části se překrývají. Územím navíc prochází řada vedení inženýrských sítí (VVN, VN, VTL), které bude nezbytné respektovat včetně jejich ochranných pásem. V první etapě by mělo být vytěženo ložisko kopaného písku a provedena rekultivace po těžbě. Ve druhé etapě by měla následovat výstavba průmyslového areálu.

Tab. 6: Navrhované lokality výroby

Označení	Plocha	Lokalita
V 1	2,329	Díly - jihozápadně od obce
V 2	1,980 *	Díly - jihozápadně od obce
Celkem	**4,309**	

* plocha **V2** je zároveň součástí plochy **Vt4** s níž se překrývá v celkové výměře 5,646 ha, tzn.že celková plocha lokality V2 je **7,626** ha

2. Nově navržené plochy těžby

Speciálním druhem výroby jsou navržené plochy těžby v jižní a západní části katastrálního území.

Tab. 7: Navrhované lokality těžby

Označení	*Plocha*	Lokalita	*Etapa*
Vt 1	65,268	Kučovánky (JV okraj k.ú.)	návrh
Vt 2	13,071	Nivy (západně od farmy ŽV)	návrh
Vt 3	3,820	Zmolky (JZ okraj k.ú.)	návrh
Vt 4	8,947	Díly (JZ od obce)	návrh
Celkem	**91,106**		

Charakter jednotlivých druhů výroby je podrobně popsán v samostatné části ÚP - *Návrh regulativů územního rozvoje.*

12. Rekreace a cestovní ruch

Rekreace plní nezbytnou zdravotně preventivní funkci v životním režimu obyvatelstva. Představuje druh odpočinku nebo činnosti ve volném čase, přispívající k fyzické a psychické obnově organismu.

Rekreace je závislá na několika vzájemně spolupůsobících faktorech:

- rozsahu disponibilního volného času
- rytmu využití - denní, krátkodobá, dlouhodobá, občasná, sezónní, …
- rekreačním prostředí je preferováno prostředí biologicky vyvážené, zdravotně nezávadné, esteticky přitažlivé a bez podstatných disproporcí mezi přírodními danostmi, hospodářskými (ekonomickými) zájmy a rekreací
- dostupnosti - dosažitelnost bez nadměrných časových ztrát, která je úměrná disponibilnímu volnému času (zvlášť důležité u krátkodobé rekreace)
- formě rekreace - volný a vázaný cestovní ruch
- technické vybavenosti rekreačního prostoru (území), úrovni poskytovaných služeb ad.

Z hlediska rytmu využívání rozeznáváme:

- rekreaci každodenní - je náplní několika hodin volna po skončení zaměstnání nebo školní výuky
- rekreaci krátkodobou (víkendovou) - je náplní dnů pracovního volna (sobota, neděle, svátky)
- rekreace dlouhodobá - je náplní dovolené a školních prázdnin

1. Charakteristika řešeného území

Řešené území leží na severozápadním okraji uherskohradišťského okresu, západně od okresního města Uherské Hradiště ve vzdálenosti cca 10 km, na spojnici Starého Města s Kyjovem. Ve východozápadním směru prochází jižně od řešeného území hlavní urbanizační osa - Pomoraví (..., Kroměříž, Zlín, Uh. Hradiště, Hodonín, ...). V okrese Uherské Hradiště je tvořena zejména souměstím Staré Město, Uh. Hradiště a Kunovice. Severněji, paralelně s osou Pomoraví probíhá další urbanizovaný pás: Staré město, Nedakonice, Moravský Písek, Bzenec, Vracov, Kyjov.

Reliéf přechází od jihovýchodu k severozápadu od nivy Moravy přes nížinnou pahorkatinu (terasy nivy Moravy) Huštěnovickou, přes členitější pahorkatinu Žádovickou (její východní okraj) do ploché vrchoviny Vážanské v nejvyšších polohách se stopami zarovnaného povrchu. Nejvyšším bodem řešeného území je kóta 360,8 (u vodojemu).

Řešené území představuje rovinatou až pahorkatinatou, intenzívně zemědělsky užívanou krajinu, která je s výjimkou její severní a jihovýchodní části bezlesá. Řešené území nemá výraznější přírodní atraktivity.

Dle rajonizace cestovního ruchu (1981) náleží řešené území Polešovic do oblasti cestovního ruchu č. ***45 - Slovácko***, která byla zařazena do III. kategorie oblasti cestovního ruchu s celoroční sezónností využívání. V oblasti nejsou podmínky pro pobytovou rekreaci. Největší turistický význam bude mít pouze cykloturistická *Moravská stezka*.

2. Možnosti rekreace v řešeném území

1. Rekreace dlouhodobá

Pro tento druh rekreace nejsou v území vytvořeny žádné podmínky. V katastrálním území se nachází 14 objektů individuální rekreace, které jsou tvořeny rekreačními chalupami vyjmutými z bytového fondu. V obci se také nachází 78 domů, které nejsou trvale obydlené (ve statistice jsou uváděny jako neobydlené), z nichž je 14 vedeno jako nevyčleněné chalupy. Změnou využívání

neobývaných objektů na rekreační chalupy dochází alespoň k částečnému využití stávajícího stavebního fondu, zabraňuje se jeho znehodnocování a šetří se přírodní prostředí, které tak není zatěžováno výstavbou rekreačních objektů v jiných lokalitách. V návrhovém období je možno uvažovat s převedením i dalších domů k rekreačnímu využívání.

2. Rekreace krátkodobá - víkendová

Krátkodobou rekreaci lze provozovat ve výše uvedených objektech uváděných jako rekreační chalupy, případně v některých v domcích, které nejsou trvale obydleny.

3. Rekreace krátkodobá - každodenní

Tato forma rekreace je součástí denního režimu a zabírá přibližně 30 % ročního fondu volného času. Převažující náplní každodenní rekreace by měl být pobyt ve vhodném přírodním prostředí mimo vlastní obydlí, spojený s procházkami, sportem, koupáním, zahrádkařením a individuálními zálibami.

V řešeném území je tato rekreace uspokojována:

- neorganizovanou činností na dětských a maloplošných hřištích pro mládež
- neorganizovanou a organizovanou sportovní činností ve sportovním areálu v jihozápadní části obce, případně v nejbližším okolí obce
- na plochách veřejné zeleně
- zahrádkařením na pozemcích u rodinných domků a ve vinohradech
- formou vycházek do okolí

4. Návrh řešení

V návrhovém období by mohly být případně některé trvale neobydlené domy převedeny k rekreačnímu využití. Nejsou navrženy žádné nové rekreační nebo zahrádkářské lokality.

13. Doprava

Z hlediska silničních dopravních vztahů je obec Polešovice napojena na hlavní silniční síť tvořenou zde silnicí I/50 (D-1) prostřednictvím silnice II/427. Ve výhledu se východně od obce ve směru sever – jih uvažuje s realizací silnice R 55. Hromadná přeprava osob je zajišťována pravidelnými autobusovými linkami ČSAD Uherské Hradiště. Železniční spojení je umožněno přes železniční zastávku Nedakonice ležící na železniční trati č. 330 Přerov - Břeclav. Východně od obce je umístěné civilní mezinárodní letiště Kunovice se zpevněnou plochou. Východně od katastru obce se ve výhledu uvažuje s vybudováním vodní cesta Dunaj - Odra - Labe. Doprava dálniční ani vodní na katastru obce své zájmy nemají.

1. Silniční doprava

Katastrálním územím obce Polešovice procházející následující silnice, které jsou zařazeny do ostatní silniční sítě.

- II/427.....Uherské Hradiště - Moravský Písek
- III/4273.....Nedakonice - Boršice
- III/4275.....Boršice - Tučapy – Vážany
- III/4276..... Polešovice - Vážany - Těmice

Silnice R 55

v souladu se záměry Ředitelství silnic a dálnic České republiky (Brno) a studie „Silnice I/55, Nedakonice - Staré Město“ (Dopravoprojekt Brno, 1992) a schválenou 2. změnou ÚPN VÚC Zlínské aglometrace se ve výhledu předpokládá realizace nové rychlostní silnice R 55 v trase východně od obce podél železniční trati Přerov - Břeclav.

Silnice II/427

probíhá podél východního okraje Kyjovské pahorkatiny, na patě svahu kopce Rovina. Silnice vede od Nedakonic jihozápadním směrem v přímé s několika směrovými oblouky o dostatečném poloměru. Podélný sklon trasy nepřesahuje 3%. Silnice se obytné zástavby obce pouze dotýká. Při JV okraji obce se k ní připojuje ze severozápadu silnice III/4276. Silnice je živičná, šířky 6 - 7 m. Její trasa je stabilizovaná.

Silnice III/4273

prochází v přímé pouze v krátkém úseku při severovýchodním cípu katastru. Živičná vozovka má šířku 5,5 - 6 m. Její trasa je stabilizována.

Silnice III/4275

prochází v severojižním směru západním cípem katastru obce. Silnice zde vede v přímé ve sklonu do 5%. Živičná vozovka má šířku 5,5 - 6 m.

Silnice III/4276

začíná na jihovýchodním okraji obce na křižovatce se silnicí II/427. Trasa prochází obcí ve stoupání (v dolní části do 3%, v horní pak do 7%). Vede v přímé s několika směrový oblouky s tím, že na horním okraji obce je směrová točka. Zde silnice přechází do rovinatějšího úseku a téměř v přímé opouští katastr obce. Vozovka je živičná, v dolní části 7 m, v horní pak 6 m. V jejím průběhu dojde pouze k drobným směrovým a šířkovým úpravám.

Silniční ochranná pásma

jsou stanovena pro území mimo zastavěnou část města v souladu se zněním zákona č. 13/1997 Sb. *o pozemních komunikacích* (§ 30), z něhož vyplývá vzdálenost hranice pásma od osy silnice nebo od osy přilehlého jízdního pásu dálnice či rychlostní komunikace:

- ..rychlostní silnice R 55..... 100 m
- ..silnice II. a III. třídy ..... 15 m
- ..MK I. třídy ..... 50 m
- ..MK II.třídy ..... 15 m

Kategorie a funkční zařazení

Na základě stanoviska Ředitelství silnic a dálnic České republiky Brno se budou silnice v extravilánu upravovat v souladu s ČSN 73 6101 „Projektování silnic a dálnic“ a v intravilánu v odpovídajících kategoriích dle ČSN 73 6110 „Projektování místních komunikací“ v těchto kategoriích a funkčních třídách:

- Silnice R 55.....R 11,5/100
- Silnice II/427..... S 11,5/80..... B 1 – sběrná
- Silnice III.třídy ..... S 7,5/60..... B 1 – sběrná

Dopravní zátěž

Podkladem pro určení dopravní zátěže jsou výsledky "Celostátního sčítání dopravy na silniční síti v roce 1995", které prováděla brněnská pobočka Ředitelstvím silnic České republiky. Sčítání bylo provedeno na silnici II/427 na sčítacím stanovišti 6-4827 a silnici III/4276 (6-4838).

Pro stanovení výhledových intenzit jsou použity následující přepočtové koeficienty: T=1,29, O=1,68 a M=0,9.

Tab. 1: Roční průměrná denní intenzita za 24 hod (RPDI) v roce 2010

Silnice	Stanoviště	Rok	T	O	M	S	n_d	n_a
II/427	6-4827	1995	823	2.566	21	3.410	198	21
		2010	1.062	4.311	19	5.392	313	47
III/4276	6-4838	1995	260	521	14	795	46	7
		2010	335	875	13	1223	71	11

Použité symboly

T těžká motorová vozidla a přívěsy
O osobní a dodávkové automobily
M jednostopá motorová vozidla
S roční průměrná denní intenzita za 24 hodin
n_d průměrná denní hodinová intenzita (06 - 22 hod.)
n_n průměrná noční hodinová intenzita (22-06 hod.)

2. Místní komunikace

navazují na silnice a vytvářejí tak komunikační skelet zástavby. Jedná se o cesty ve spodní novější části obce (5 m), cestu k fotbalovému hřišti a dále kolem školy (stoupání 7%) a po odbočení doprava na náves (5 - 6 m), ulice Hřbitovní (4 m), Vinařská (3,5 m) a řada úzkých uliček ve staré zástavbě. Vozovky jsou živičné, dlážděné, panelové i pouze částečně zpevněné. Příjezd ke Šlechtitelské stanici je tvořený panelovou vozovkou (4 m). V rámci nové výstavby - za bytovkami, u školy a Čtvrtky se upraví stávající cesty nebo se vybudují cesty nové, živičné o minimální šířce 4,5 m.

3. Meziměstská hromadná autobusová doprava

je zajišťována pravidelnou autobusovou linkou ČSAD Uherské Hradiště

- 800 010 Uherské Hradiště – Ořechov – Tučapy..... (26/25 spojů)

V obci jsou umístěny tyto autobusové zastávky:

- Polešovice - Salajka .....přístřešek, zastávkový pruh
- Polešovice – Zemědělské družstvo .....přístřešek, zastávkový pruh
- Polešovice - Škola .....není přístřešek ani zastávkový pruh
- Polešovice – Obecní úřad .....přístřešek, zastávkový pruh
- Polešovice – U Marka .....není přístřešek ani zastávkový pruh

Stávající umístění autobusových zastávek v řešeném území je stabilizované, docházková vzdálenost 500 m pokrývá podstatnou část zástavby. Dle možností se na nich doplní zastávkové pruhy a přístřešky pro cestující.

4. Pěší provoz

Podél páteřní silnice a místní komunikace vedoucí kolem školy je vybudován jednostranný chodník. Na něj dále navazují pěší stezky - ke kostelu, od autobusové zastávky k fotbalovému hřišti včetně lávky přes potok, průchod za nákupním střediskem a pěšina k lokalitě Zbořisko.Kromě toho se používají vozovky místních a účelových komunikací. Tento systém je stabilizovaný. Nezbytné bude však dobudovat alespoň jednostranný chodník v celé délce silničního průtahu obcí.

5. Cyklistická doprava

Obec Polešovice má svou polohou na okraji údolí řeky Moravy dobré podmínky pro cyklistickou dopravu. Na katastru obce je na účelové komunikaci podél východní strany železnice vedena cykloturistická trasa „Moravská stezka“. Jedná se o dálkovou trasu vedoucí od hraničního přechodu do Polska (severně od města Jeseník) přes Šumperk, Olomouc, Kroměříž, Uherské Hradiště a Břeclav do Mikulova. V zájmovém území Polešovic přechází z pravého břehu řeky Moravy (od Nedakonic) na břeh levý (Uherský Ostroh). Cyklisté kromě toho využívají vozovky silnic II.a III.třídy, místních i účelových komunikací. Obcí prochází navrhovaná místní cykloturistická trasa dle „Územního generelu cykloturistických tras Střední Morava (Udimo Ostrava, 1998), a to po silnici od Nedakonic a dále na jihozápad po silnici III/4276 procházející zástavbou obce.

6. Doprava v klidu

se dělí na dva základní druhy - odstavování a parkování osobních vozidel.

a) ***Odstavování*** je umístění vozidla mimo jízdní pruhy komunikací (v místě bydliště) po dobu, kdy se vozidla nepoužívají. Součástí odstavování je garážování (umístění vozidla v krytých objektech). V obci se jedná především o garáže v rámci rodinné zástavby. Východně od hřbitova je 14 řadových garáží.

b) ***Parkování*** je umístění vozidla mimo jízdní pruhy komunikací (u objektů občanské vybavenosti, zaměstnání a bydlení). Parkování je umožněno před některými objekty občanského vybavení – zemědělské družstvo (10 stání), smíšené zboží Měšťánkovi (6), sokolovna (10), hřbitov (8), nákupní středisko (20) a autoservis (8). Další parkoviště je umístěné za bytovými domy (8). Nákladní vozidla jsou umisťována v areálech firem.

Parkoviště se doplní u fotbalového hřiště (10) a před školou (4). Kromě toho se bude parkovat na místních komunikacích tam, kde to místní podmínky umožní. V rámci nové výstavby se vybuduje dostatečný počet stání dle požadavků ČSN 73 6110 pro stupeň automobilizace 1:3,5.

7. Účelová doprava

Účelovou dopravu lze v Polešovicích rozdělit na dvě základní skupiny - polní cesty a cesty uvnitř areálů zemědělských farem. Systém účelových cest je stabilizovaný.

Polní cesty - systém zpevněných a nezpevněných cest šířky 1,5 až 3,5 m (cesta kolem pily, cesta kolem závlahové nádrže a kolem šlechtitelské stanice).

Cesty v areálech - živičné cesty uvnitř větších areálů firem.

8. Železniční doprava

Katastrálním územím Polešovic prochází dvoukolejná železniční trať č. 330 Přerov - Břeclav. Tato trať je součástí II. železničního koridoru. Trať bude upravena na traťovou rychlost do 160 km/hod

Tab. č. 2: Základní parametry

Traťový úsek Přerov – Břeclav		
trakce	elektrifikovaný stejnosměrným systém	
traťová rychlost	osobní	100 km/hod
	nákladní	80 km/hod
počet vlaků v hodinové špičce	osobní	5
	nákladní	4
	lokomotivní	8
průměrný počet vozů	osobní	5
v soupravě	nákladní	17

Ochranné pásmo dráhy

je stanoveno v souladu se zněním zákona č. 266/1997 Sb. „o drahách“ (§8 Ochranné pásmo dráhy), z něhož vyplývá vzdálenost hranice pásma od osy krajní koleje.

- dráhy celostátní a regionální (< 160 km/hod) ….. 60 m (min. 30 m od hranice obvodu dráhy)

9. Dopravní zařízení

Na katastru obce se v jižní nachází čerpací stanice pohonných hmot (ČS PHM) se 3 stanovišti. Její rozsah je dostačující a stabilizovaný.

10. Hluk z dopravy

1. Hluk ze silniční dopravy

Podkladem pro výpočet hluku ze silniční dopravy jsou použity „Metodické pokyny“, zpracované VÚVA Praha - urbanistické pracoviště Brno, v roce 1991. Nejvyšší přípustná ekvivalentní hladina hluku v prostoru L_{Aeq} je stanovena podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví ČSR č.13/1977 Sb. *„O ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací“*. Stanoví se jako součet základní hladiny hluku L_{AZ} = 50 dB(A) a korekcí přihlížejících k místním podmínkám a denní době. Pro obec Polešovice jsou stanoveny podél silnic II/427 a III/4276tyto limitní hranice:

* denní doba (06 - 22 hod) ..... 60 db(A)
* noční doba (22 - 06 hod) ..... 50 db(A)

Pro výpočet hluku se použije výpočtová rychlost 50km/hod. Hluk je počítán v zastavěném území pro pohltivý terén a rok 2010.

Tab. 3: Hluk ze silniční dopravy

									d	
	Doba	**sklon**	**n**	**F_1**	**F_2**	**F_3**	**X**	**Y**	**50**	**60**
II/427	Den	< 2	313	2,25	1,06	1	747	68,7	-	14
	Noc	< 2	47	2,25	1,06	1	112	60,5	20	8
III/4276 východ	Den	< 2	71	2,75	1,06	1	207	63,1	-	9
	Noc	< 2	11	2,75	1,06	1	32	55,0	10	-
III/4276 Střed	Den	< 4	71	2,75	1,21	1	236	63,7	-	9
	Noc	< 4	11	2,75	1,21	1	37	55,6	10,5	-
III/4276 západ	Den	6	71	2,75	1,5	1	293	64,6	-	10
	Noc	6	11	2,75	1,5	1	45	56,6	11,5	-

Použité symboly

F_1 - faktor vlivu rychlosti dopravního proudu a % podílu nákladních vozů
F_2 - faktor vlivu podélného sklonu nivelety komunikace
F_3 - faktor vlivu povrchu vozovky
X - výpočtová veličina
Y - hladina hluku ve vzdálenosti 7,5 m od osy vozovky
n - průměrná hodinová intenzita (den, noc)
d_{50} - hranice území, v němž $L_{Aeg} > 50$ dB (A)
L_{Aeg} - ekvivalentní hladina hluku

Limitní hladiny hluku nezasahují fasády domů. V případě zvýšení intenzity silniční dopravy bude zapotřebí navrhnout vhodná protihluková opatření (vhodný typ oken).

2. Hluk ze železniční dopravy

Algoritmus výpočtu:

$Y = 10\log X+40$
$X = 140.F_4.F_5.F_6.m$

Výpočet - trať 330, Přerov - Břeclav

$F_4 = 0,65$
$F_5 = 0,241.e^{(0,024v)} = 2,09$
$F_6 = 0,0375.z + 0,5 = 1,1$
$m = 70$
$X = 14.645$
$Y = 81,6$ dB(A)

Použité symboly:

v - maximální dovolená rychlost v km/hod hl. druhy vlaků
ž - počet vozů ve vlaku
m - počet vlakových souprav za 24 hodin
F_4 - faktor vlivu trakce
F_5 - faktor vlivu okamžité rychlosti
F_6 - faktor vyjadřující průměrný celkový počet vozidel ve vlaku

Z hlediska hlukových hladin ze silniční dopravy bude především v noční době nadměrným hlukem zasažena obytná zástavba podél silnice II/427 a podél silnice III/4276. S ohledem na stabilizovanou stavební čáru se předpokládá snížení hluku osazením vhodného typu oken.

14. Zásobování vodou

14.1. Současný stav

Objekty obytné zástavby i objekty občanské a technické vybavenosti obce Polešovice jsou zásobovány pitnou vodou z veřejné vodovodní sítě. Rozvodná vodovodní síť, do které je pitná voda dopravována z jímacího území Polešovice, situovaného v těsné blízkosti severovýchodní hranice k.ú., je ve správě obce Polešovice. Jímací území Polešovice sestává ze dvou vrtaných studní S6 a S7 o vydatnosti 8 - 10 l/s. Jímací území Polešovice má rozhodnutím č.j. Vod. 2326/90, ze dne 30.10.1990 stanovena pásma hygienické ochrany. PHO 1. stupně - samostatné oplocení studní S6 a S7 o rozměrech 20 x 20 m. Ochranné pásmo 2. stupně není vzhledem k místním podmínkám děleno, je stanoveno pouze PHO 2. stupně vnější, které zahrnuje území při části východní hranice k.ú. obce Polešovice. Větší část PHO 2. stupně vnější je situováno v k.ú. obce Nedakonice. V PHO 2. stupně vnější jsou situovány stávající objekty areálu ZEAS Polešovice a.s., areál Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice a část stávající obytné zástavby obce.

Z jímacího území Polešovice je pitná voda výtlačným řadem ∅ 160 dopravována do VDJ Polešovice I - 2 x 1000 m^3 (238,50/235,0). Z VDJ Polešovice I - 2 x 1000 m^3 je zásobována pitnou vodou část zastavěného území obce, situovaná pod vrstevnicí 220,0 m n.m. - I. tlakové pásmo. Pomocí čerpací stanice, situované ve VDJ Polešovice I - 2 x 1000 m^3, je výtlačným řadem ∅ 225 dopravována pitná voda do VDJ Polešovice II - 2 x 400 m^3 (295,70/290,50). Z VDJ Polešovice II - 2 x 400 m^3 je pitnou vodou zásobována část zastavěného území obce, situovaná mezi vrstevnicemi 220 m n.m. - 275 m n.m. - II. tlakové pásmo. Pomocí čerpací stanice, situované ve VDJ Polešovice II - 2 x 400 m^3 je pitnou vodou zásobována část zastavěného území obce, situovaná nad vrstevnicí 275 m n.m. - III. tlakové pásmo a výtlačným řadem ∅ 110 je pitná voda dopravována do VDJ Tučapy - 2 x 150 m^3 (362,40/359,10).

Zastavěné území obce Polešovice, které se rozprostírá ve výškách 287 - 179 m n.m. je zásobováno pitnou vodou rozvodnou vodovodní sítí ∅160 a ∅110 ve třech tlakových pásmech. I. tlakové pásmo zahrnuje území ve výškách 179 - 220 m n.m. - tlakové poměry vyhovující, max. hydrostatický tlak - 0,59 MPa. II. tlakové pásmo zahrnuje území ve výškách 275 - 220 m n.m. - tlakové poměry jsou v převážné části území (do výšky 230 m n.m.) vyhovující - max. hydrostatický tlak - 0,65 MPa. Část území II. tlakového pásma je zásobována pitnou vodou přes redukční šachtu, ve které je hydrostatický tlak snižován o 0,25 MPa. - max. hydrostatický tlak - 0,51 MPa. V dolní části území II. tlakového pásma (mezi výškami 230 - 220 m n.m. - mimo území, které je napojeno na vodovodní řad po redukci tlaku) - tlakové pásmo II.a, musí být domovní instalace nemovitostí napojeny přes redukční ventily, kterými je upravován nevyhovující hydrostatický tlak. III. tlakové pásmo zahrnuje území ve výškách 275 - 287 m n.m.

Vodovodní systém slouží i k požárním účelům.

Areály firem ZEAS Polešovice a.s. a Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice jsou zásobovány pitnou vodou z vlastních vodovodních systémů. Samostatné vodní zdroje areálů firem ZEAS Polešovice a.s. a Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice jsou situovány v těsné blízkosti severovýchodní hranice k.ú a jímacího území vodovodního systému obce Polešovice. Z jímacího území firmy ZEAS Polešovice a.s. je pitná voda výtlačným řadem ∅ 90 dopravována do čerpací stanice, situované v areálu firmy. Z této čerpací stanice je v současné době pitnou vodou zásobována i část bytové zástavby, situované podél příjezdové komunikace ke Šlechtitelské stanici vinařské a.s. Polešovice. Samostatné vodní zdroje areálů firem ZEAS Polešovice a.s. a Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice mají stanovena pouze PHO I. stupně. Ochranné pásmo 2. stupně je společné s PHO 2. stupně jímacího území Polešovice - zdroje veřejného vodovodního systému.

Areál živočišné výroby firmy ZEAS Polešovice a.s., situovaný jihovýchodně pod zastavěným územím obce Polešovice, je zásobován pitnou vodou z vlastního vodního zdroje „Nivy“ - sestávající ze dvou vrtaných studní, které jsou situovány na pozemcích areálu ZEAS Polešovice a.s.

V katastrálním území obce Polešovice se kromě pásem hygienické ochrany jímacího území Polešovice nacházejí i pásma hygienické ochrany :

- PHO 2. stupně vnější jímacího území Bzenec - jihovýchodní část katastrálního území, ze dne 18.4.1989, č.j. Vod.1298-1985/89/Ku-235,
- PHO 1. stupně, PHO 2. stupně vnitřní, PHO 2. stupně vnější jímacího území Tučapy - severní okraj katastrálního území - západně obce Tučapy, ze dne 27.11.1990, č.j. Vod.2531/90,
- část západní hranice k.ú. tvoří hranici PHO 2. stupně vnější jímacího území Vážany, ze dne 7.12.1989, č.j. Vod.1981/89.

Jihovýchodní část katastrálního území je intenzívně využívána pro rostlinnou výrobu firmy ZEAS Nedakonice a.s. Toto území je zavlažováno samostatným závlahovým systémem, který sestává z čerpací stanice závlahových vod, z výtlačného řadu DN 600, DN 700, rozdělovací závlahové nádrže a rozvodné závlahové sítě.

Čerpací stanice závlahových vod je situována na pravém břehu řeky Moravy, v k.ú. obce Nedakonice. Výtlačným řadem DN 600, DN 700, je závlahová voda z čerpací stanice dopravována do rozdělovací závlahové nádrže o objemu 7200 m^3, situované severně nad zastavěným územím obce Polešovice, ve výšce 260 m n.m. Z rozdělovací závlahové nádrže je závlahová voda dopravována gravitačně řadem DN 700, DN 600 do rozvodné závlahové sítě DN 300 - DN 150.

V katastrálním území obce Polešovice se nacházejí pozorovací vrty hydrogeologického průzkumu SVaK a.s. Uherské Hradiště a hydrologický vrt základní sítě Českého hydrometeorologického ústavu Praha VB 203, vybudovaný na základě rozhodnutí Vod.2677/90, ze dne 2.1.1991.

14.2. Výpočet potřeby pitné vody

Výpočet potřeby pitné vody je proveden dle Směrnice č.9/1973. Stávající počet obyvatel k roku 1999 - 1980 obyv., navrhovaný počet obyvatel k r. 2015, včetně urbanistické rezervy - 2205. Maximální kapacita území k r. 2015 - 2322 obyvatel.

I. Potřeba pitné vody pro obyvatelstvo :

A. Potřeba vody pro bytový fond :

Specifická potřeba pitné vody - byty s koupelnou, s lokálním ohřevem TUV - 230 l/obyv/den, je snížena dle čl. IV, odstavec 4 o 40 % (byty v RD, samostatné měření odběru vody pro každý byt) na 138 l/obyv/den.

$Q_{d\ byt.\ fondu}$ = 2322 obyv x 138 l/obyv/den = 320,44 m^3/den
$q_{d\ byt.\ fondu}$ = 3,71 l/s

B. Potřeba vody pro občanskou a technickou vybavenost

Specifická potřeba pitné vody (obec přes 1000 obyv.) - 30 l/obyv/den

$Q_{d\ vybav}$ = 2322 obyv x 30 l/obyv/den = 69,66 m^3/den
$q_{d\ vybav}$ = 0,81 l/s

Potřeba pitné vody pro obyvatelstvo obce Polešovice :

$Q_{d\ obyv}$ = $Q_{d\ byt.\ fondu}$ + $Q_{d\ vybav}$ = 320,44 m^3/den + 69,66 m^3/den = 390,10 m^3/den
$q_{d\ obyv}$ = 4,52 l/s
$Q_{m\ obyv}$ = $Q_{d\ obyv}$ x k_d = 390,10 m^3/den x 1,40 = 546,14 m^3/den
$q_{m\ obyv}$ = 6,32 l/s
$q_{h\ obyv}$ = $q_{m\ obyv}$ x k_h = 6,32 l/s x 1,80 = 11,38 l/s

II. Potřeba pitné vody pro zemědělství a průmysl :

a) z vlastních zdrojů

Areál firmy ZEAS Polešovice a.s.:

Q_d = 20 zam x 125 l/zam/den = 2,50 m^3/den
q_d = 0,03 l/s
q_h = 2,50 m^3/ hod x 0,50 = 0,35 l/s

Areál firmy ZEAS Polešovice a.s. farma ŽV:

a) zaměstnanci
Q_d = 20 zam x 125 l/zam/den = 2,50 m^3/den
q_d = 0,03 l/s
q_h = 2,50 m^3/ hod x 0,50 = 0,35 l/s

b) živočišná výroba
Dle Směrnice č.9/73 stanovíme průměrnou a maximální potřebu vody pro :

Q_d: Q_m x 25 l/den (35 l/den) = 42 m^3/den 58,80 m^3/den

Tab. 1: Maximální potřeba vody pro ŽV

	l/den	l/den	Q_d m^3/den	Q_m m^3/den
1260 ks skotu	25	35	31,50	44,10
422 ks telat	10	15	4,22	6,33
c e l k e m			35,72	50,43

Šlechtitelská stanice vinařská , spol. s r.o. :

Q_d = 7 zam x 125 l/zam/den = 0,88 m^3/den
q_d = 0,01 l/s
q_h = 0,88 m^3/ hod x 0,50 = 0,12 l/s

Tab. 2: Potřeba pitné vody pro zemědělství a průmysl z vlastních zdrojů:

	Q_d m^3/den	q_d l/s	Q_m m^3/den	q_m l/s	q_h l/s
ZEAS Polešovice a.s.	2,50	0,03	2,50	0,03	0,35
ZEAS Polešovice a.s - zaměstnanci	2,50	0,03	2,50	0,03	0,35
ZEAS Polešovice a.s - živočišná výroba	35,72	0,41	50,43	0,58	0,58
Šlechtitelská stanice vinařská	0,88	0,01	0,88	0,01	0,12
c e l k e m	41,60	0,48	56,31	0,65	1,40

b) z veřejné vodovodní sítě

103 zam. stávající + 150 zam. návrh = 253 zam.
Q_d = 253 zam x 125 l/zam/den = 31,63 m^3/den
q_d = 0,37 l/s
q_h = 31,63 m^3/ hod x 0,50 = 4,39 l/s

Tab. 3: Potřeba pitné vody pro obec Polešovice z veřejné vodovodní sítě :

	Q_d m^3/den	q_d l/s	Q_m m^3/den	q_m l/s	q_h l/s
Obyvatelstvo	390,10	4,52	546,14	6,32	11,38
zemědělství a průmysl	31,63	0,37	31,63	0,37	4,39
C e l k e m	421,73	4,89	577,77	6,69	15,77

14.3. Návrh řešení

Územní plán navrhuje zachování stávajícího systému zásobování pitnou vodou obce Polešovice - z vlastního vodovodního systému, který je ve správě obce Polešovice.

Objekty obytné zástavby i objekty občanské a technické vybavenosti obce Polešovice budou i ve výhledu zásobovány pitnou vodou z veřejné vodovodní sítě, z VDJ Polešovice I - 2 x 1000 m^3 (238,50/235,0) a z VDJ Polešovice II - 2 x 400 m^3 (295,70/290,50 ve třech tlakových pásmech.

Navrhované lokality zástavby B1, B2 a B22 budou zásobovány pitnou vodou ze stávajícího vodovodního řadu III. tlakového pásma.

Navrhované lokality zástavby B3, B4, B7, B8, B9, B10, B11 a B16 budou zásobovány pitnou vodou ze stávajících vodovodních řadů II. tlakového pásma.

Navrhované lokality zástavby B5, B6, B17 a B18 budou zásobovány pitnou vodou z navrhovaných vodovodních řadů II. tlakového pásma.

Navrhované lokality zástavby B13 a B15 budou zásobovány pitnou vodou ze stávajících vodovodních řadů II. tlakového pásma, s napojením domovních instalací nemovitostí přes redukční ventily ke snížení tlaku.

Navrhované lokalit zástavby B12, B 23 a B 24 budou zásobovány pitnou vodou z navrhovaných vodovodních řadů II. tlakového pásma, s napojením domovních instalací nemovitostí přes redukční ventily ke snížení tlaku.

Navrhované lokality zástavby B14, B19 a B20 budou zásobovány pitnou vodou ze stávajících vodovodních řadů I. tlakového pásma.

Navrhované lokality zástavby B21 a B25 budou zásobovány pitnou vodou navrhovaných vodovodních řadů I. tlakového pásma.

Část bytové zástavby, situované podél příjezdové komunikace ke Šlechtitelské stanici vinařské a.s. Polešovice, která je v současné době zásobována pitnou vodou z vodovodního systému firmy ZEAS Polešovice a.s., bude přepojena na veřejný vodovodní systém.

Vodovodní systém bude i ve výhledu sloužit i k požárním účelům.

Areály firem ZEAS Polešovice a.s. a Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice zůstanou i ve výhledu zásobovány pitnou vodou z vlastních vodovodních systémů.

15. Odkanalizování

15.1. Současný stav

V obci Polešovice je v současné době vybudována kanalizační síť, odvádějící odpadní vody od obyvatelstva, průmyslové výroby i občanské vybavenosti obce do čistírny odpadních vod, situované jihovýchodně pod zastavěným územím obce Polešovice. Kanalizační síť, která pokrývá převážnou část zastavěného území obce, je vybudována jako kanalizace jednotná. Do kanalizační sítě je v současné době zaústěno 98 % obyvatelstva. Kanalizační síť, která nebyla ještě uvedena do trvalého užívání, je obcí Polešovice provozována ve zkušebním provozu.

Stav původní kanalizační sítě obce Polešovice, byl v rámci výstavby komplexního kanalizačního systému obce Polešovice hydrotechnicky i po stavební stránce posouzen. Část původní kanalizační sítě, která byla technicky i kapacitně vyhovující, byla v rámci výstavby komplexního kanalizačního systému využita, zbývající část kanalizační sítě byla rekonstruována, doplněna o nové kanalizační stoky a objekty na stokové síti.

Hlavní kmenová stoka „A“ DN 500, DN 400 a DN 300, kterou jsou odpadní vody z obce Polešovice odváděny do ČOV, je vedena po pravém břehu Polešovického potoka, před křížením se silnicí II/427 stoka „A“ Polešovický potok podchází, kříží silnici II/427 a je vedena podél silnice III/4276. Stoka „A“ sleduje trasu Polešovického potoka až na konec ulice Maruša II, kde se vrací k silnici III/4276 a je vedena až k západnímu okraji zastavěného území obce směrem na Vážany. Na kanalizační síti jsou vybudovány tři odlehčovací komory, z toho na hlavní kmenové stoce „A“ jsou vybudovány odlehčovací komory OK1 a OK2. Recipientem odlehčovacích komor je Polešovický potok.

ČOV Polešovice, je situována na pravém břehu Polešovického potoka, jihovýchodně pod zastavěným územím obce Polešovice. Čistírna odpadních vod je vybudována jako mechanicko - biologická ČOV, s kapacitou Q_d = 426 m^3/den (včetně vod balastních), znečištění 124 kg BSK_5/den, NL 137 kg/den pro 2100 EO. Recipientem ČOV je Polešovický potok.

Areály firem ZEAS Polešovice a.s. a Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice jsou odkanalizovány do veřejné kanalizační sítě. Areál živočišné výroby firmy ZEAS Polešovice a.s., situovaný jihovýchodně pod zastavěným územím obce Polešovice, je odkanalizován vlastním kanalizačním systémem s jímkami na vyvážení.

Zastavěné území obce Polešovice je chráněno systémem záchytných příkopů „Vodonča“. Přívalové dešťové vody, které jsou odváděny záchytnými příkopy, vybudovanými nad severní částí zastavěného území, jsou odváděny jednak dešťovou kanalizací DN 800, DN 600, vyústěnou do zatrubněného úseku Polešovického potoka, jednak jsou svedeny volně do terénu, spádovaného do povodí Dlouhé řeky. Přívalové dešťové vody, které jsou odváděny záchytným příkopem, vybudovaným nad severozápadní částí zastavěného území, jsou odváděny dešťovou kanalizací, vyústěnou do otevřeného úseku Polešovického potoka.

15.2. Hydrotechnické výpočty

a) dešťové odpadní vody

$Q = \psi . A . i$
kde ψ - odtokový součinitel pro různé kategorie zastavění
ψ = 0,20 - 0,70 pro zastavěné plochy dle spádu
A - plocha v ha
i - intenzita směrodatného 15 min. deště s periodicitou n = 1
i = 120 l/s/ha

b) splaškové odpadní vody

Množství splaškových odpadních vod koresponduje s potřebou pitné vody, uvedenou v kapitole - *14. Zásobování vodou*. Do celkového množství splaškových odpadních vod nejsou zahrnuty splaškové odpadní vody areálu živočišné výroby firmy ZEAS Polešovice a.s., které zneškodňují splaškové odpadní vody spolu s odpadními vodami z živočišné výroby - jsou jímány v jímkách na vyvážení.

Průměrný denní přítok městských splaškových odpadních vod

$Q_{24,m}$ = 390,10 m^3/den
= 4,52 l/s
= 16,25 m^3/hod

Průměrný denní přítok průmyslových splaškových odpadních vod

$Q_{24,p}$ = 35,01 m^3/den
= 0,41 l/s

Průměrný bezdeštný denní přítok

$Q_{24} = Q_{24,m} + Q_{24,p} + Q_B$ = 390,10 m^3/den + 35,01 m^3/den + 425,11 m^3/den x 0,10 =
= 467,62 m^3/den
= 5,42 l/s
= 19,48 m^3/hod

Maximální bezdeštný denní přítok

$Q_d = Q_{24,m} \times k_d + Q_{24,p} \times k_{d,p} + Q_B$ =
= 390,10 m^3/den x 1,40 + 35,01 m^3/den + 42,51 m^3/den = 623,66 m^3/den
= 7,22 l/s
= 25,99 m^3/hod

Znečistění splaškových odpadních vod

počet EO = 2322 obyv + 130 zam stávajících + 150 zam. výhled = 2462 EO
Q_{24} = 467,62 m^3/den

2462 EO x 60 g BSK_5/obyv/den = 147,72 kg BSK_5/den
2462 EO x 55 g NL/obyv/den = 135,41 kg NL/den
2462 EO x 125 g RL/obyv/den = 307,75 kg RL/den

Koncentrace znečistění splaškových odpadních vod

316 mg BSK_5/l
290 mg NL/l
658 mg RL/l

15.3. Návrh řešení

Územní plán navrhuje zachování současného jednotného systému odkanalizování obce Polešovice s čištěním odpadních vod v čistírně odpadních vod.

Navrhované lokality zástavby B1, B2, B7. B8, B9, B10, B11, B12, B14, B15, B19, B20, B21 a B22 budou odkanalizovány do stávajících stok jednotné kanalizace.

Navrhované lokality zástavby B3, B4, B5, B6, B16, B17, B18, B23, B24 a B25 budou odkanalizovány do navrhovaných stok jednotné kanalizace.

Stávající systémem záchytných příkopů „Vodonča“, kterým je chráněno zastavěné území proti extravilánovým přívalovým vodám, bude doplněn o navrhovaný záchytný příkop v jihozápadním okraji zastavěného území obce, kterým bude chráněna stávající zástavba a navrhované lokality zástavby B16, B17 a B18. Extravilánové přívalové vody z jihozápadního okraje zastavěného území obce, zachycené navrhovaným záchytným příkopem budou přes lapač splavenin a zaústěny do navrhované dešťové kanalizace a odváděny mimo zastavěné území obce.

Areály firem ZEAS Polešovice a.s. a Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice zůstanou i ve výhledu odkanalizovány do veřejné kanalizační sítě. Areál živočišné výroby firmy ZEAS Polešovice a.s., situovaný jihovýchodně pod zastavěným územím obce Polešovice zůstane i ve výhledu odkanalizován vlastním kanalizačním systémem s jímkami na vyvážení.

Systém odkanalizování navrhovaného areálu výroby V1 bude řešen v dalších stupních projektové dokumentace, na základě požadavků investora.

PHO ČOV je navrhováno 100 m od souvislé obytné zástavby. Po vyčerpání kapacity ČOV, vybudované pro 2100 EO, kdy bude napojeno 2462 EO (2322 obyv + 130 zam stávajících + 150 zam. výhled) bude provedena intenzifikace ČOV.

16. Vodní toky a nádrže

1. Současný stav

Hlavním recipientem katastrálního území obce Polešovice je Polešovický potok, do jehož povodí je spádována převážná část katastrálního území obce. Severozápadní část katastrálního území obce je spádována do povodí Medlovického potoka s rozvodnicí povodí nad obcemi Tučapy a Vážany. Severní část katastrálního území obce je spádována do povodí Dlouhé řeky. Recipientem Dlouhé řeky i Polešovického potoka je pravostranné odlehčovací rameno řeky Moravy, Medlovický potok je pravostranným přítokem Dlouhé řeky. Horní část Polešovického potoka sestává ze dvou částí. Horní část Polešovického potoka, protékající středem zastavěného území obce, která je z převážné části zatrubněna, je ve správě Lesů ČR Brno, středisko Bojkovice. Horní část Polešovického potoka, obtékající zastavěné území obce jihozápadně a jihovýchodně, která se v jižní části zastavěného území stéká s úsekem Polešovického potoka ve správě Lesů ČR Brno, středisko Bojkovice, je spolu s dolní částí Polešovického potoka ve správě SMS Brno, pracoviště Uh. Hradiště. Část Polešovického potoka je v úseku hřiště a při průtoku dolní částí zastavěného území obce zatrubněna.

- Kladíkovský potok, který je pravostranným přítokem Polešovického potoka a který tvoří část jihozápadní hranice k.ú. je ve správě SMS Brno, pracoviště Uh. Hradiště.
- Bezejmenný pravostranný přítok Dlouhé řeky, který protéká SV částí k.ú. a bezejmenný pravostrannný přítok Medlovického potoka, který tvoří část severní hranice k.ú. jsou ve správě SMS Brno, pracoviště Uh. Hradiště.
- Jihovýchodním okrajem k.ú. obce Polešovice protéká Shnilý potok, pravostranný přítok Polešovického potoka, který je ve správě Lesů ČR Brno, středisko Bojkovice.
- V jihovýchodním okraji k.ú. obce Polešovice se nacházejí i meliorační odpady, které jsou majetkem Pozemkového fondu, ve správě SMS Brno, pracoviště Uh. Hradiště.

V červenci 1997, kdy na území Moravy došlo ke katastrofální povodni, byla zaplavena jihovýchodní část katastrálního území. Hranice zátopy je dokumentována ve výkresové části.

Správci jednotlivých toků neuvažují ani ve výhledu s žádnými úpravami, vyjma běžné údržby.

Jihovýchodní část katastrálního území se nachází v pravobřežním území CHOPAV - *Kvartér řeky Moravy*. Hranice CHOPAV je vedena podél trati ČD Staré Město - Moravský Písek.

Vodní tok Morávka je v celé délce, tj. mezi odstavným ramenem a Odlehčovacím ramenem obvodem suchého podlru. Dle zpracovaného *Generelu protipovodňových opatření* byl přes řeku Morávku navržen přelivný rozdělovací objekt.

2. Návrh řešení

- Územní plán navrhuje na Polešovickém potoce, v úseku nad hřištěm, vybudování boční pravobřežní vodní nádrže. Tato nádrž bude součástí protipovodňové ochrany obce Polešovice a zároveň i protipovodňové ochrany obce Moravský Písek, která je ohrožována Polešovickým potokem při průtoku větším Q_5 = 4 m^3/s). Navrhovanou nádrží budou zadrženy extravilánové vody z části k.ú. obce Polešovice. Tato nádrž nebude využívána k intenzívnímu chovu ryb, nýbrž bude pouze splňovat a poskytovat podmínky přirozeného prostředí pro původní rostlinné a živočišné druhy.
- V návaznosti na navrhovaný urbanistický rozvoj obce je navrženo zatrubnění úseku Polešovického potoka v délce cca 150 m.

* provedení revitalizace nejvíce poškozených úseků vodních toků, včetně vytvoření a doplnění chybějících liniových prvků podél vodotečí, které jsou prvky lokálního ÚSES; u levostranného bezejmenného přítoku Polešovického potoka a levostranného bezejmenného přítoku Dlouhé řeky je možno, v rámci vymezených biokoridorů ÚSES a koryt potoků budovat malé vodní nádrže jako součást protierozních opatření.

17. Zásobování elektrickou energií

Základním výchozím podkladem jsou mapové podklady správce energetických sítí - Jihomoravské energetiky, a.s. - POS Uherské Hradiště spolu s podklady o stavu sítí.

17.1. Současný stav

Sítě 110 kV

Přes katastr obce prochází prochází vedení VVN 110 kV. Jedná se o dvojité vedení VVN 545 a VVN 547, postavené na ocelových mřížových stožárech.

Sítě VN 22 kV

Celková energetická soustava obce Polešovice je napájena z vedení VN 50 a VN 55 VN 50 Vedení napájí především trafostanice v severní části obce a zemědělsko průmyslový areál v části Nivy. Venkovní část vedení včetně přípojek VN pro trafostanice je postaveno převážně na betonových sloupech, vodiče Alfe.

Vedení **VN 55** napájí především trafostanice v jižní části obce a kabelovou síť v této části. Dispoziční provedení umožňuje vzájemné propojení s VN 50. Venkovní část hlavního vedení je postavena převážně na dřevěných patkovaných sloupech, vodiče Alfe. Přípojky k trafostanicím jsou již postaveny na betonových sloupech, vodiče AlFe. Vedení je napájeno z rozvodny 110/22 kV Uherské Hradiště. Vzhledem k rozsáhlosti katastru obce je tento ještě v západní části křižován VN 55 v západní části.

Transformační stanice 22/0.4 kV

Distribuční síť NN obce a velcí odběratelé jsou zásobeni následujícími trafostanicemi :

Tab. 1: Trafostanice v k.ú. Polešovice

označení	konstrukce	trafo	stav
Polešovice Kovoděl	Bts 630	400 kVA	vyhovuje
Polešovice Salajka	Bts 400	400 kVA	vyhovuje
Polešovice U hřiště	Bts 250	250 kVA	vyhovuje
Polešovice Škola	Bts 630	630 kVA	vyhovuje
Polešovice Pila	Bts 250	160 kVA	vyhovuje
Polešovice Zbořisko	Bts 630	630 kVA	vyhovuje
Polešovice Vážanská	Bts 400	250 kVA	vyhovuje
Polešovice Drahy	Bts 630	630 kVA	vyhovuje
Polešovice ZD	Bts 630	400 kVA	vyhovuje
Polešovice Šlechtit.sta	Bts 250	160 kVA	vyhovuje
Polešovice Vodojem	Bts 400	250 kVA	vyhovuje
Polešovice Závlahy I	Bts 630	630 kVA	vyhovuje
Polešovice Závlahy II	Bts 250	160 kVA	vyhovuje
Polešovice Závlahy	Bts 630	630 kVA	vyhovuje
Polešovice Bolena	Bts 250	160 kVA	vyhovuje
Polešovice ZD Nivy	Bts 630	400 kVA	vyhovuje

Mimo výše uvedené trafostanice do katastru obce - i když mimo zástavbu částečně zasahuje trafostanice Moravský Písek - Závlahy.

Distribuční síť NN 0.4 kV

Distribuční síť nízkého napětí v obci je jak venkovního tak i kabelového provedení. Kabelových rozvodů NN se využívá k vyvedení výkonu z trafostanic, pro napájení odběrných míst s většími nároky na elektrickou energii a ucelenými odběry - např. bytové domy, řadová zástavba RD, výrobní objekty, náměstí apod. Převážná část sítě NN v obci je venkovního provedení. Vzhledem k rozsáhlosti sítě NN v obci se rekonstrukce prováděla a provádí po částech se zaměřením na postupnou kabelizaci především středu obce. V místech nové zástavby, která nebyla kabelizována, je venkovní síť postavena na betonových stožárech. V ostatních částech jsou hlavně využity střešníky případně konzoly umístěné na objektech. Vodiče jsou převážně v provedení AlFe a v některých částech i jako samonosné závěsné kabely. Odběrná místa jsou v kabelové síti napojena odvody z rozpojovacích a jistících kabelových skříní. Z venkovní sítě jsou odběrná místa napojeny samostatnými přípojkami nebo svody z konzol či střešníků.

Odběratelé

Spektrum odběrů respektive charakter odběrů je velmi široký. Odběratelé s většími nároky na dodávku elektrické energie jak do velikosti odebíraného výkonu tak i do množství spotřebované elektrické energie jsou napájeni samostatnými trafostanicemi - např. Pila, Kovoděl (KEDO), areál farmy ZD.

Ostatní odběrná místa jsou v kabelové síti napojena odvody z rozpojovacích a jistících kabelových skříní případně samostatnými vývody z trafostanic. Z venkovní sítě jsou odběrná místa napojena samostatnými přípojkami nebo svody z konzol či střešníků. Z hlediska velikosti odběrů jsou významné odběry s využitím elektrické energie pro vytápění.

Veřejné osvětlení

Rozvod VO je částečně kabelového provedení se samostatnými stožáry, ale hlavně využívá rozvody venkovní sítě NN a svítidla jsou umístěna na podpěrných bodech sítě.

Další zařízení využívající podpěrné body sítě

Mimo již výše uvedeného rozvodu veřejného osvětlení využívají podpěrných bodů sítě místní rozhlas a omezeně rozvody SPT Telecom. Další rozšiřování těchto zařízení je vázáno na souhlas majitele energetických rozvodů.

17.2. Návrh řešení

1. Výchozí podklady

Související energie

Zemní plyn je hlavním topným mediem v obci. Vzhledem k značnému rozšíření elektrovytápění objektů v obci před provedením plynofikace je stále významný podíl „elektrotepla“ na zatížení obce. Nově realizované RD budou řešit vytápění především plynem v návaznosti na rozvody plynu.

Současný stav bytového fondu

Počet bytových jednotek 731
Počet RD 552

Návrh nárůstu nových b.j. (RD)

Navrhované RD 101
Výhledově uvažované RD 0

Tab. 2. Stávající zástavba obce

Charakteristika odběru	**počet**	**P soud.**
stávající byty - současný odběr	731	2200 kW
stávající byty - předpokládaný nárůst		700 kW
Celkem stávající byty		**2900 kW**
ostatní objekty v obci - stávající odběr		350 kW
ostatní objekty v obci - předpokládaný nárůst		50 kW
Obec celkem		**3300 kW**

Tab. 3. Navržená a výhledově uvažovaná výstavba

Charakteristika odběru	**počet**	**P soud.**
navrhované RD	101	300 kW
ostatní objekty		30 kW
Celkem výhled		**330 kW**

Tab. 4. Celková rekapitulace

Charakteristika odběru	**počet**	**P soud.**
potřeba elektrického výkonu – stávající zástavby		3300 kW
potřeba elektrického. výkonu – výhledové zástavby		330 kW
Celkem výhledová potřeba obce		**3630 kW**

Z výše uvedených tabulek vyplývá, že pro stávající zástavbu obce je současný transformační výkon v podstatě vyčerpaný a je třeba uvažovat s jeho nárůstem. Potřebný nárůst transformačního výkonu lze pokrýt přezbrojením stávajících trafostanic až do jejich konstrukčního výkonu a pro zvýšení kvality dodávky se vybuduje nová trafostanice v části *Čtvrtky*, z níž bude kabelem VN napájena další navržená trafostanice *Městečko* v centru obce. Zajištění elektrické energie pro nově uvažované lokality výstavby RD bude řešeno v návaznosti celkové elektrifikace obce.

2. Pro ucelené lokality výstavby je navrženo následující:

Návrhové lokality výstavby RD

Lokalita B1

V této lokalitě výstavby (**1** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno ze stávající sítě NN - dostavba ve stavební proluce.

Lokalita B2

V této lokalitě výstavby (**1** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno ze stávající sítě NN - dostavba ve stavební proluce.

Lokalita B3

V této lokalitě výstavby (**1** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno ze stávající sítě NN - dostavba ve stavební proluce. Navržený RD je nutno umístit tak, aby bylo respektováno vedení VN 22 kV a trafostanice včetně ochranných pásem dle zákona 222/1994 Sb.

Lokalita B4

V této lokalitě výstavby (cca **2** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno ze stávající sítě NN - dostavba ve stavební proluce.

Lokalita B5

V této lokalitě výstavby (cca **4** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno z nově vybudovaných rozvodů NN, které budou napájeny z trafostanice **Vážanská**. Trafostanice bude přezbrojena na výkon 400 kVA.

Lokalita B6

V této lokalitě výstavby (cca **4** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno z nově vybudovaných rozvodů NN, které budou napájeny z trafostanice **Kulturní dům.**

Lokalita B7

V této lokalitě výstavby (cca **2** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno ze stávající sítě NN - dostavba ve stavební proluce.

Lokalita B8

V této lokalitě výstavby (**1** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno ze stávající sítě NN - dostavba ve stavební proluce.

Lokalita B9

V této lokalitě výstavby (**1** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno ze stávající sítě NN - dostavba ve stavební proluce.

Lokalita B10

V této lokalitě výstavby (**1** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno rozšířením sítě NN.

Lokalita B11

V této lokalitě výstavby (cca **2** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno z nově vybudovaných rozvodů NN, které budou napájeny z trafostanice **Vodojem**. Rozmístnění RD musí respektovat stávající vedení VN 22 kV včetně ochranného pásma.

Lokalita B12

V této lokalitě výstavby (cca **2** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno rozšířením stávající sítě NN s tím, že v návaznosti bude vybudována trafostanice **U hřbitova**, která zajistí dostatečný transformační výkon pro tuto lokalitu. Rozmístnění RD musí být v souladu s trasou nového vedení VN 22 kV pro trafostanici U hřbitova.

Lokalita B14

V této lokalitě výstavby (cca **7** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno vybudováním nových rozvodů NN napájených z nové trafostanice **Městečko** a propojených na trafostanici **Škola.**

Lokalita B15

V této lokalitě výstavby (cca **7** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno vybudováním nových rozvodů NN napájených z nové trafostanice **Městečko** a propojených na trafostanici **Škola.**

Lokality B16, B 17, B18

V těchto navazujících lokalitách výstavby cca **15** RD (B16-4, B17-7, B18-4) bude zajištění elektrické energie řešeno vybudováním nových rozvodů NN napájených z nové trafostanice **Čtvrtky.**

Lokalita B19

V této lokalitě výstavby (cca **6** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno vybudováním nových rozvodů NN napájených z trafostanice **Škola** a propojených na trafostanici **U hřiště.** Navržené RD je nutno umístit tak, aby bylo respektováno vedení VN 22 kV včetně ochranných pásem dle zákona 222/1994 Sb.

Lokalita B20

V této lokalitě výstavby (**1** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno ze stávající sítě NN - dostavba ve stavební proluce.

Lokalita B21

V této lokalitě výstavby (cca **9** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno vybudováním nových rozvodů NN napájených z trafostanice **Drahy.** Navržené RD je nutno umístit tak, aby bylo respektováno vedení VN 22 kV včetně ochranných pásem dle zákona 222/1994 Sb.

Lokalita B22

V této lokalitě výstavby (cca **2** RD) bude zajištění elektrické energie řešeno ze stávající sítě NN - dostavba ve stavební proluce.

Lokalita B23

Zajištění elektrické energie v této lokalitě výstavby (cca **6** RD) bude řešeno vybudováním nových rozvodů NN napájených z nové trafostanice **Čtvrtky** a propojené na kabelové rozvody NN vybudované v rámci lokality B17, B18.

Lokalita B24

Zajištění elektrické energie v této lokalitě výstavby (cca **6** RD) bude řešeno vybudováním nových rozvodů NN napájených z nové trafostanice **Čtvrtky** a propojené na kabelové rozvody NN vybudované v rámci lokality B17, B18.

Lokalita B25

Zajištění elektrické energie v této výhledové lokalitě výstavby RD (cca **16** RD) -bude řešeno vybudováním nových rozvodů NN napájených z trafostanice **U hřiště.** Trafostanice bude přezbrojena na výkon 400 kVA. Navržené RD je nutno umístit tak, aby bylo respektováno vedení VN 22 kV včetně ochranných pásem dle zákona 222/1994 Sb. Pro uvolnění lokality je navržena přeložka vedení VN zásobující trafostanici U hřiště a přemístění trafostanice.

3. Rozvoj podnikatelské sféry

Energetická soustava obce je navržena především na pokrytí požadavku současné zástavby a uvažované výstavby RD. Proto je nutno každý požadavek na elektrický výkon pro podnikatelskou činnost samostatně projednat s provozovatelem této soustavy. Soustředěním výrobně podnikatelské sféry do areálů stávajících zemědělsko průmyslových areálů a okolí vyvstane při vyšších nárocích na odběr elektrické energie nutnost přezbrojit stávající trafostanice na vyšší výkony případně vybudovat nové trafostanice. Navržené areály respektive vnitřní dispozice a činnost v těchto areálech musí respektovat vedení VN 22 kV a VVN 110 kV včetně ochranných pásem dle zákona 222/1994 Sb. Navržené lokality pro těžbu písků a štěrkopísků a také činnost v těchto lokalitách musí respektovat vedení VVN 110 kV a 22 kV včetně ochranných pásem dle zákona 222/1994 Sb.

4. Související problémy s energetickými rozvody

Vedení VVN 110 kV

Trasa vedení VVN 110 kV je stabilizována a není uvažováno s její změnou. Vedení je nutno respektovat v souladu se zákonem 222/94 Sb.

Vedení VN 22 kV

Trasy vedení VN pro trafostanice v obci včetně hlavních vedení jsou stabilizovány a není uvažováno s jejich změnami. Případná rekonstrukce hlavního vedení je uvažována ve stávajícím koridoru vedení. Přípojka VN pro novou trafostanici Městečko bude provedena kabelem VN. Situování nově uvažovaných RD řešit tak, aby nedošlo ke kolizi s vedením VN respektive, aby bylo dodrženo ochranné pásmo dle zákona 222/94 Sb. Vedení je nutno respektovat dle zákona 222/94 Sb. včetně ochranného pásma.

Trafostanice VN/NN

Rozmístění stávajících trafostanic v obci je vyhovující a s výjimkou trafostanice U školy není uvažováno s jejich přemístěním. Výstavba nově navržených trafostanic bude realizována v návaznosti na zabezpečení požadovaného příkonu ze strany odběratelů elektrické energie. Navržená trafostanice Městečko bude kioskového provedení s kabelovým přívodem VN 22kV.

Distribuční síť NN

Rekonstruovaná síť NN v obci je v technicky vyhovujícím stavu. Vzhledem ke skutečnosti, že dodavatel elektrické energie je povinen zabezpečit všem odběratelům smluvně dohodnutý výkon tzv. rezervovaný příkon není v současnosti již možné celoplošné zvyšování zatížení mimo projednaných lokalit. Při realizaci plošné výstavbu RD je vhodné uvažovat s kabelovými rozvody NN pro RD. Existenci a trasy kabelových rozvodů je třeba respektovat dle zákona 222/94 Sb.

Přeložky

Všechny případné přeložky energetických zařízení budou řešeny v souladu se zákonem 222/94 Sb. Přeložku zajišťuje majitel energetického zařízení na náklady vyvolavatele přeložky či úpravy zařízení. U sítí VN 22 kV se uvažuje s úpravou trasy venkovního vedení pro uvolnění území k výstavbě RD v lokalitě B25. Bližší specifikace trasy bude obsažena v samostatné studii zpracované k této lokalitě.

5. Závěr

Jednotlivá energetická opatření budou realizována postupně v návaznosti na důležitost a na požadavky ze strany odběratelů. Vzhledem ke specifikaci energetického zařízení budou nové energetické zařízení investičně zastřešeny majitelem a provozovatelem distribuční sítě v obci - JME, a.s. s příspěvkem od nových odběratelů nebo od odběratelů zvyšujících své požadavky na příkon. Výše příspěvku bude v souladu se zákonem 222/94 Sb. a navazujících vyhlášek MPO např.169/1995, 191/1998 Sb.V návaznosti na zák. 222/1994 Sb. a další legislativu ČR je třeba pohlížet na energetická zařízení jak stávající tak i nově uvažovaná jako na zařízení budovaném v rámci veřejného zájmu.

18. Zásobování plynem

1. Současný stav

Katastrálním územím obce Polešovice prochází VTL plynovody a to jihovýchodně zastavěného území směrem severovýchod - jihozápad VTL plynovod Boršice - Moravský Písek DN 200/PN 40 a jihozápadně zastavěného území směrem jihovýchod - severozápad VTL plynovod Polešovice - Vážany DN 150/PN 40. Ochranné pásmo VTL plynovodů DN 200 a DN 150 je 4 m, bezpečnostní pásmo - 20 m oboustranně od vnějšího líce plynovodního potrubí.

Obec Polešovice je v současné době plně plynofikována. Zemní plyn je do obce přiváděn VTL plynovodní přípojkou DN 80/PN 40, napojenou na VTL plynovod Boršice - Moravský Písek DN 200/PN 40. Regulační stanice 1500/2/1 - 440 je situována na jihovýchodní okraji zastavěného území obce. STL rozvodná plynovodní síť ∅ 110, ∅ 90 a ∅ 63 je provozována pod tlakem 0,30 MPa. Ochranné pásmo VTL plynovodní přípojky DN 80/PN 40 je 4 m, bezpečnostní pásmo je 15 m, ochranné pásmo regulační stanice je 10 m.

2. Výpočet potřeby plynu

Výchozí počet b.j. z r. 1999 - 655 b.j. - trvale obydlených. Celkový počet bytů v území, včetně neobydlených, k r. 2015 - celkem - 774 b.j. Výpočet potřeby plynu je proveden v souladu s Generelem plynofikace obce Polešovice - INTOS spol. s r.o. Uh. Hradiště - 1993 a upřesněn dle současnosti. Výhledově je uvažováno s 90 % plynofikací bytového fondu (774 b.j. x 0,90 = 697 b.j.) v kategorii:

A - vaření - 0,70 m^3/hod (200 m^3/rok) - 30 %
B - vaření + ohřev TUV - 1,80 m^3/hod (750 m^3/rok) - 5 %
C - vaření + ohřev TUV + otop - 2,60 m^3/hod (3000 m^3/rok) - 65 %

a) potřeba plynu pro bytový fond

697 b.j. x 0,30 x 0,70 m^3/hod = 146,37 m^3/hod
697 b.j. x 0,05 x 1,80 m^3/hod = 62,73 m^3/hod
697 b.j. x 0,65 x 2,60 m^3/hod = 1177,93 m^3/hod
c e l k e m 1387,03 m^3/hod

697 b.j. x 0,30 x 200 m^3/rok = 41 820 m^3/rok
697 b.j. x 0,05 x 750 m^3/rok = 26 138 m^3/rok
697 b.j. x 0,65 x 3000 m^3/rok = 1 359 150 m^3/rok
c e l k e m 1 427 108 m^3/rok

b) potřeba plynu pro maloodběr

Tab. 1: Potřeba plynu pro maloodběr

	m^3/hod	m^3/rok
restaurace Salajka	9	26 000
Kedo spol. s r.o	25	50 000
Šlechtitelská stanice vinařská a.s.	35	60 000
Jednota	6	15 000
kino	15	18 000
kulturní dům	35	58 000
mateřská škola	18	46 000

Tab. 1: Potřeba plynu pro maloodběr - pokračování

	m^3/hod	m^3/rok
základní škola vč. jídelny	35	96 000
Sokolovna	25	50 000
obecní úřad + nákupní středisko	38	96 000
restaurace	25	58 000
služby	18	46 000
zdravotní středisko I.	20	40 000
zdravotní středisko II.	6	15 000
sportovní areál	15	12 000
areál ZEAS - velkokapacitní teletník	22	51 000
c e l k e m	347	737 000

c) potřeba plynu pro velkoodběr

Tab. 2: Ptřeba plynu pro velkoodběr

	m^3/hod	m^3/rok
areál ZEAS Polešovice a.s.	206	350 000
Dům služeb	108	186 000
kostel + fara	114	195 000
c e l k e m	428	731 000

Tab. 3: Celková potřeba plynu pro obec Polešovice

2162 m^3/hod	2 895 108 m^3/rok

3. Návrh řešení

Územní plán navrhuje zachování současného systému zásobování obce Polešovice zemním plynem - ze STL rozvodné plynovodní sítě.

Navrhované lokality zástavby B1, B2, B3, B4, B5, B7, B8, B9, B10, B12, část lokality B14, B20, B21 a B22 budou zásobovány zemním plynem, napojením na stávající STL rozvodnou plynovodní síť.

Navrhované lokality zástavby B6, B11, část lokality B14, B15, B16, B17, B18, B19, B23, B24 a B25 budou zásobovány zemním plynem, napojením na navrhované STL plynovodní řady.

Systém zásobování zemním plynem navrhovaných areálů výroby V1 a V2 bude řešen v dalších stupních projektové dokumentace, na základě požadavků investora.

19. Zásobování teplem

Bytová a občanská zástavba se vyskytuje ve dvou hlavních formách. Individuální bytová výstavba (IBV) je realizována jako řadová nebo izolovaná. Hromadná bytová výstavba se vyskytuje jako jednotlivé vícebytové objekty zejména v lokalitě Drahy. Součástí této bytové zástavby nejsou prostory občanské vybavenosti (OV).

IBV je teplofikovaná různě jak z hlediska otopných systémů (lokální, ústřední), tak z hlediska použitých energií. Stará IBV používá k vytápění převážně lokální topidla. Ve většině domů lze využívat všechny druhy dostupných energií tj. pevná paliva, kapalná paliva, plyn a elektřinu. Podíl používání jednotlivých energií nelze stanovit, neboť se průběžně mění v závislosti na modernizaci domácností, technických možnostech domů i na cenové dostupnosti energií.

Novější IBV je již teplofikovaná moderními způsoby, které umožňují efektivně zužitkovat použité energie. Energeticky jsou domy orientovány ve většině případů na zemní plyn a elektřinu. Hromadná výstavba je vytápěna zemním plynem. Příprava jídel je pak orientovaná na plynové nebo elektrické spotřebiče v závislosti na technickém vybavení domů.

Průmyslová výroba se v koncentrované podobě nachází pouze v areálu bývalého dvora v jižní části obce – ZEAS a.s. Teplofikace je realizována z vlastních tepelných zdrojů. Dalším větším průmyslových podnikem je kovovýroba ve firmě KEDO na jižním okraji obce a areál zemědělské výroby ZEAS a.s. jihozápadně od obce. Uvedené podniky mají své vlastní topné zdroje.

Pro obec je zpracován generel zásobování zemním plynem a zemní plyn je hlavním topným mediem v obci. Vzhledem k značnému rozšíření elektrovytápění objektů v obci před provedením plynofikace je stále významný podíl „elektrotepla“ na zatížení obce. Nově realizované RD budou řešit vytápění především plynem v návaznosti na rozvody plynu. Výhledově je uvažováno s 90 % plynofikací bytového fondu. Část domácností, případně i některá výrobní zařízení, by mohla k vytápění používat i dřevoplyn, vznikající rozkladem biomasy (dřevěné štěpky, sláma, seno apod.).

20. Spoje a zařízení spojů

1. Telekomunikace

Polešovice jsou začleněny do UTO 632 Uherské Hradiště, MTO Polešovice, která je na UTO 632 napojena pomocí úložného kabelu. V roce 1996 byla v Polešovicích provedena rekonstrukce telefonní sítě formou kabelizace rozvodů, původní analogová ústředna byla zrušena a nahrazena novou digitální ústřednou umístěnou v samostatném objektu čp. 743 v blízkosti Městečka. Na tuto ústřednu jsou napojeni telefonní účastníci Polešovic, Nedakonic, Tučap, Vážan a Ořechova. V obci byly instalovány veřejné telefonní automaty.

Do zpracovaných mapových podkladů byly telekomunikační kabely zakresleny orientačně. Proto tyto materiály nemohou být využity pro potřeby územních nebo stavebních řízení. Pro jednotlivé akce musí být vždy vyžádáno samostatné vyjádření ze strany SPT Telecom a.s.

2. Dálkové kabely

Dle vyjádření SPT Telecom a.s. prochází obcí trasa dálkového optického telekomunikačního kabelu. Trasa vede podél silnice III/4276 ve směru od Vážan, prochází obcí Polešovice přes digitální ústřednu, dále pokračuje podél silnice III/4276 až na jižní okraj obce, kde se lomí a pokračuje východním směrem podél silnice II/427 za hranice k.ú.

3. Zařízení místního rozhlasu a rozhlas po drátě

V Polešovicích je provozován místní rozhlas. Ústředna je umístěna v objektu obecního úřadu.

4. Radioreléové trasy

Vzdušným prostorem obce Polešovice neprochází žádná radioreléová trasa. Podle informací Českých radiokomunikací Praha jsou v oblasti přijímatelny tyto rozhlasové stanice s celostátní působností: ČRO1 – Radiožurnál, ČRO2 – Praha, ČRO3 – Vltava, ČRO R - Regina.

5. Televizní signál

Na základě sdělení Českých radiokomunikací Praha lze v dané oblasti přijímat následující signály TV vysílačů základní sítě.

Tab. 1: Přehled TV vysílačů základní sítě

vysílač	televizní stanice	kanál
Brno - Kojál	ČT 1	29. kanál
Brno - Kojál	ČT 2	46. kanál
Brno - Kojál	NOVA	9. kanál
Zlín - Tlustá hora	ČT 1	22. kanál
Zlín - Tlustá hora	ČT 2	51. kanál
Zlín - Tlustá hora	NOVA	41. kanál

Skutečné přijímání signálů lze určit jen na základě měření pokrytí. Je-li oblast televizním signálem pokryta nedostatečně, stává se iniciátorem dokrývání buď Česká televize nebo držitel licence pro nezávislé vysílání. V Polešovicích není instalována kabelová televize. V katastru obce Polešovice se severně nad obcí nachází na pozemku parc. č. 5300/1 televizní převaděč s kruhovým ochranným pásmem 30 m.

21. Nakládání s odpady

1. Likvidace odpadů

V obci Polešovice je prováděn sběr TKO a to do popelnicových nádob 110 l. Pravidelný svoz 1 x za dva týdny je zajišťován firmou OTR s r.o. na řízenou skládku Těmice.

Sběr separovaného odpadu - skla je prováděn do 12 ks kontejnerů, které jsou odváženy Sběrnými surovinami Uh. Hradiště. Sběr železa, který je v současné době provozován v areálu Domu služeb, je prováděn firmou Jančík.

Nebezpečný odpad není na území obce skládkován, je 2 x ročně (květen, listopad) odvážen firmou OTR s r.o.

Jihozápadně zastavěného území, v místní trati Slínky, je v současné době obcí Polešovice provozován sběrný dvůr, sloužící k ukládání vytěžené zeminy a jako dočasná deponie stavební sutě, určené k dalšímu využití a jako dočasná deponie neskladného odpadu, následně odváženého na řízenou skládku Těmice. ÚPN navrhuje do lokality sběrného dvora přemístit i sběr železa, provozovaný v současné době v areálu Domě služeb.

2. Výpočet množství TKO

Q_d = 0,55 kg/obyv/den x 2322 obyv = 1277,10 kg/den
1,277 t : 0,80 t/m^3 = 1,60 m^3/den

Q_r = Q_d x 365 dnů = 1277,10 kg/den x 365 = 466,14 t/rok
1,60 m^3/den x 365 dnů = 584 m^3/rok

Stávající počet odpadových nádob o objemu 110 l by měl být v návrhovém období zvýšen tak, aby byl zabezpečen specifický objem 25 l/obyv./týden pro jednu domácnost, tzn. aby každá domácnost měla jednu odpadovou nádobu.

22. Ochranná pásma a limity využití území

1. Výstavba a infrastruktura

a) Silniční

jsou stanovena pro území mimo zastavěnou část města v souladu se zněním Silničního zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích“ (§ 30 Silniční ochranná pásma) z něhož vyplývá vzdálenost hranice pásma od osy silnice nebo od osy přilehlého jízdního pásu dálnice či rychlostní komunikace:

- rychlostní silnice R 55..... 100 m
- silnice II. a III. třídy ..... 15 m
- MK II.třídy ..... 15 m
- v grafické části je také vyznačen chráněný koridor výhledové trasy silnice I/55 v šíři 600 m

b) Ochranné pásmo dráhy

je stanoveno v souladu se zněním zákona č. 266/1997 Sb. „o drahách“ (§8 Ochranné pásmo dráhy), z něhož vyplývá vzdálenost hranice pásma od osy krajní koleje.

- dráhy celostátní a regionální (< 160 km/hod) ….. 60 m (min. 30 m od hranice obvodu dráhy)

c) Vzdušné vedení VVN a VN

Ochranné pásmo elektrického venkovního vedení, jímž je ochrana energetického díla, ochrana osob a majetku, je vymezeno svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení a činí pro zařízení zřizované před 31.12.1994 dle zákona č.79/1975 Sb. od krajního vodiče vedení na každou stranu:

* ..... pro velmi vysoké napětí 110 KV ..... 15 m
* ..... pro vysoké napětí 22 KV 10 m

U venkovních vedení realizovaných po 31.12.1994 se ve smyslu zákona č. 222/1994 Sb. snižuje velikost ochranných pásem pro pro 110 kV na 12 m, pro 22 kV na 7 m. Ochranné pásmo elektrického vedení u venkovních trafostanic je shodné s ochranným pásmem venkovního vedení VN 22 kV, tj. 10 m, resp. 7 m. Ve výkresové části je zakresleno i požární ochranné pásmo trafostanic, vymezené opsanou kružnicí (se středem tvořeném vlastní trafostanicí) o poloměru 10 m.

d) Plynovodní sítě

Ochranným pásmem, jímž je ochrana zařízení plynárenských sítí s ohledem na spolehlivost a bezpečnost jejich provozu, se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení vymezený vodorovnou vzdáleností od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na obrys, které činí:

- u plynovodů do DN 200 ..... 4m
- u plynovodů nad DN 200 do DN 500 ..... 8m

Bezpečnostním pásmem, pro zamezení nebo zmírnění účinků případných havárií plynovodních zařízení a ochrana života, zdraví a majetku osob, se rozumí prostor vymezený vodorovnou vzdáleností od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na obrys, které činí:

vysokotlaké plynovody do DN 100 ..... 15 m
vysokotlaké plynovody do DN 250 ..... 20 m
vysokotlaké plynovody nad DN 250 ..... 40 m

regulační stanice vysokotlaké ..... 10 m

e) Telekomunikace

- ***Dálkové kabely***. Důvodem stanovení limitu je zajištění plynulosti a bezpečnosti provozu telekomunikačních kabelů a zařízení. V ochranném pásmu je zakázáno: zřizovat stavby, umísťovat jiná podobná zařízení nebo skládky materiálu a provádět jiné činnosti, které by znemožňovaly nebo znesnadňovaly přístup ke kabelům a ostatním zařízením anebo které by mohly ohrozit plynulost a bezpečnost jejich provozu. Zároveň je zakázáno bez souhlasu organizace, v jejíž zprávě je chráněný kabel, provádět zemní práce, které by mohly ohrozit kabely a zařízení a plynulost a bezpečnosti jejich provozu.Ochranné pásmo bylo stanoveno: 1,5 m od osy kabelu na každou stranu- 3,0 m do hloubky - 3,0 m do výšky od terénu.
- ***Televizní převaděč.*** V katastru obce Polešovice se severně nad obcí nachází na pozemku parc. č. 5300/1 televizní převaděč s kruhovým ochranným pásmem 30 m.

f) Pásma hygienické ochrany

- ***Areály zemědělské výroby***

Zemědělský areál nemá dosud vyhlášeno ochranné pásmo. Pro účely zpracování územního plánu bylo vypočteno OP ve 2 variantách, které jsou znázorněny v grafické části dokumentace

  - **Pro současné stavy zvířat** (930 ks zvířat). Výsledné OP tvoří kružnice opsaná od emisního středu (rOP_A= **212** m)
  - **Pro výhledové maximální stavy zvířat** (1680 ks zvířat). Výsledné OP tvoří kružnice opsaná od emisního středu (rOP_A= **278** m)

- ***PHO hřbitovů***
- **veřejný hřbitov** - nemá vyhlášeno ochranné pásmo, OP není navrhováno

- ***PHO čistírny odpadních vod***
- Územní plán navrhuje PHO stávající ČOV pro 2100 EO **100 m** od ČOV

2. Vytváření a ochrana zdravých životních podmínek

a) Ochranná pásma vodních zdrojů

- Jihovýchodní část katastrálního území se nachází v pravobřežním území CHOPAV - Kvartér řeky Moravy. Hranice CHOPAV - Kvartér řeky Moravy je vedena podél trati ČD Staré Město - Moravský Písek. CHOPAV- *Kvartér řeky Moravy* vyhlášený Nařízením vlády č. 85/1981 Sb. Jedná se o území, které svými přírodními podmínkami tvoří významnou přirozenou akumulaci povrchových a podzemních vod a má charakter chráněné vodohospodářské oblasti.

Zdroje vody určené pro hromadné zásobování obyvatelstva vodou musí být chráněny ochrannými pásmy, přičemž se jedná o ochranu vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti. Stanovují se pásma hygienické ochrany 1, 2. (s rozlišením 2a - vnitřní a 2b - vnější) a 3. stupně

- Jímací území Polešovice sestává ze dvou vrtaných studní S6 a S7 o vydatnosti 8 - 10 l/s. Jímací území Polešovice má rozhodnutím č.j. Vod. 2326/90, ze dne 30.10.1990 stanovena pásma hygienické ochrany. PHO 1. stupně - samostatné oplocení studen S6 a S7 o rozměrech 20 x 20 m. Ochranné pásmo 2. stupně není vzhledem k místním podmínkám děleno, je stanoveno pouze PHO 2. stupně vnější, které zahrnuje území při části východní hranice k.ú. obce Polešovice. Větší část PHO 2. stupně vnější je situováno v k.ú. obce Nedakonice. V PHO 2. stupně vnější jsou situovány stávající objekty areálu ZEAS Polešovice a.s., areál Šlechtitelské stanice vinařské a.s. Polešovice a část stávající obytné zástavby obceb)

V katastrálním území obce Polešovice se kromě pásem hygienické ochrany jímacího území Polešovice nacházejí i další pásma hygienické ochrany :

- PHO 2. stupně vnější jímacího území Bzenec - jihovýchodní část katastrálního území, ze dne 18.4.1989, č.j. Vod.1298-1985/89/Ku-235,
- PHO 1. stupně, PHO 2. stupně vnitřní, PHO 2. stupně vnější jímacího území Tučapy - severní okraj katastrálního území - západně obce Tučapy, ze dne 27.11.1990, č.j. Vod.2531/90,
- část západní hranice k.ú. tvoří hranici PHO 2. stupně vnější jímacího území Vážany, ze dne 7.12.1989, č.j. Vod.1981/89.

b) Ochranná pásma vodních toků a zátopová území

- Ochranné pásmo vodních toků je mimo zastavěné území - 10 m (vyhláška MLVH ČSR č. 19/1978 Sb.). V zastavěném území je nutno zachovat oboustranný volný manipulační pruh v šíři 6 m.
- V červenci 1997, kdy na území Moravy došlo ke katastrofální povodni, byla zaplavena jihovýchodní část katastrálního území. Hranice zátopy je dokumentována ve výkresové části.

c) Radonové riziko

Jižní část řešeného území (aluvium Moravy) náleží do 1. kategorie radonového rizika (nízké riziko), pahorkatinná část katastru včetně zastavěného území obce se nachází ve 2. kategorii radonového rizika (střední riziko).

3. Ochrana přírody a krajiny

a) Ochranné pásmo lesa

Ochranné pásmo lesních porostů činí 50 m od okraje lesa a jeho účelem je zachování produkčních a mimoprodukčních funkcí lesa.

b) ÚSES

Ve výkrese *ÚSES a limity využití území včetně stanovených zátopových území* je vyznačeno ochranné pásmo (zóna) nadregionálního biokoridoru.

c) Přírodní rezervace Kolébky

Na pravém břehu řeky Moravy, mezi Nedakonicemi a Uherským Ostrohem se nachází komplex lužního lesa o výměře 430 ha. Skládá se přibližně ze čtyř částí, lesů Kolébky, Podhrudy, Roubanice a Předměstského lesa Nejcennější část. lesa Kolébky na k.ú. Polešovice, o výměře 95,86 ha, byla vyhlášena Nařízením Okresního úřadu Uherské Hradiště č.5/1998 ze dne 22. 4. 1998 jako přírodní rezervace Kolébky.

d) Ložisková území nerostných surovin

- Do jihovýchodní části katastrálního území zasahuje chráněné ložiskové území Nedakonice.
- V řešeném území byly navrženy další 4 lokality určené pro těžbu nerostných surovin

Tab. 1. Navrhované lokality těžby

Označení	*Plocha*	Lokalita	*Etapa*
Vt 1	65,268	Kučovánky (JV okraj k.ú.)*	návrh
Vt 2	13,071	Nivy (západně od farmy ŽV)	návrh
Vt 3	3,820	Zmolky (JZ okraj k.ú.)	návrh
Vt 4	10,504	Díly (JZ od obce)	návrh

Celkem	**92,663**		

* část navržené plochy je zároveň součástí CHLÚ Nedakonice

4. Péče o památky

a) Památkově chráněné objekty

V návrhu územního plánu musí být plně respektovány objekty a plochy, které byly vyhlášeny jako *památkově chráněné objekty* a jsou součástí Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek ČR a *objekty v památkovém zájmu.* Všechny výše uvedené památky jsou taxativně uvedeny v Textové části.

b) Archeologické lokality

Polešovicko je bohaté na archeologické nálezy, takže je možno celé řešené území kvalifikovat jako území archeologického zájmu, na němž se vyskytují doložené i předpokládané archeologické lokality. Je pravděpodobné, že při stavebních výkopových pracích na takém území může dojít k narušení archeologických nálezů.

Vzhledem k zájmům archeologické památkové péče je nezbytně nutné, aby zahájení všech stavebních zemních prací na doložených archeologických lokalitách bylo podmíněno - v souladu s § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb. - uzavřením smlouvy o provedení záchranného archeologického výzkumu mezi investorem a organizací mající oprávnění k provádění těchto výzkumů (Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, Ústav archeologické památkové péče Brno ad.)

V případě terénních prací v ostatních částech polešovického katastru je nutno oznámit termín zahájení rozsáhlejších výkopových prací (včetně liniových) a hlášení případných archeologických nálezů - dle § 23 odst. 2 zák. č. 20/1987 Sb. a § 127 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb. *o územním plánování a stavebním řádu* (§ 37, 39, 127), ve znění pozdějších předpisů a v úplném znění zákona č. 197/1998 Sb. - Slováckému muzeu v Uherském Hradišti. Pokud by došlo k narušení objektů s archeologickými nálezy, je investor povinen umožnit záchranný archeologický výzkum (formou průzkumu, dokumentace terénní situace) ve smyslu výše uvedených zákonných ustanovení.

5. Zvláštní požadavky

a) Požadavky vyplývající ze zájmů obrany státu a civilní obrany

- Podle směrnic pro technická opatření civilní obrany musí dopravní síť v obcích zaručovat nezavalitelnost tras pro průjezd hlavními směry, popřípadě po obvodě obce.

23. Zeleň

Zeleň je jedinou a nezastupitelnou složkou životního prostředí, která toto prostředí nenarušuje a která zajišťuje existenci a regeneraci jiných složek. Zeleň můžeme rozdělit do dvou základních druhů:

- neurbanizovaná (přírodní, vnější, krajinná) zeleň
- urbanizovaná (vnitřní, městská) zeleň, která se nachází ve vlastním sídle nebo v jeho bezprostředním okolí

Neurbanizovaná zeleň

Dnešní přírodní zeleň je výsledkem dlouhodobého antropogenního působení. Původní přirozená společenstva se, až na dílčí segmenty, téměř nevyskytují, protože je člověk svou činností z převážné míry rozrušil a nahradil je polními a lesními kulturami. Dnešní společenstva jsou tedy jen odrazem geobiocenóz původního přirozeného lesa, případně lesostepí. Neurbanizovanou (vnější krajinnou) zeleň můžeme rozdělit na dílčí kategorie:

- trvalé lesní porosty
- náletová zeleň na neobdělávaných plochách zemědělského půdního fondu a na ostatních plochách
- polní remízky uměle založené
- protierozní zelené pásy (meze, zatravněné extenzívní průlehy apod.)
- ochranné pásy stromové zeleně – větrolamy
- založené prvky ÚSES (biocentra, biokoridory, některé interakční prvky)
- břehové a doprovodné porosty podél vodních toků a ploch
- zeleň podél komunikací (silnic)
- zeleň nezpevněných polních cest

Pro přehlednost byla neurbanizovaná zeleň v následujícím textu zredukována do dvou kategorií: trvalé lesní porosty a krajinná zeleň. Problematika ÚSES je popsána v kapitole *24. Územní systém ekologické stability*.

Urbanizovaná zeleň

Zeleň v sídlech má významný vliv na snižování a vyrovnávání teploty vzduchu, zvyšování relativní vlhkosti vzduchu, podstatné snižování a usměrňování pohyblivosti vzduchu, tlumení účinků inverze a také vytváření náhradních ekologických stanovišť pro faunu žijící v zastavěném území obcí a měst. K základním bioklimatickým účinkům se řadí celá řada dalších vlivů (psychologický, estetický, ochranný, …). Velmi důležité jsou hygienické účinky, zejména produkce kyslíku, filtrace prachu a snižování sekundární prašnosti, útlum hluku a v neposlední řadě i snižování některých emisních plynů z ovzduší (např. SO_2). Urbanizovanou (vnitřní, městskou) zeleň můžeme rozdělit na dílčí druhy:

- veřejná zeleň - parky
- rekreační lesy, lesy zvláštního určení, příměstské lesoparky
- vyhrazená zeleň - zeleň u občanské vybavenosti
- zeleň hřbitovů
- obytná zeleň
- zahrádkové osady
- zahrady a záhumenky navazující přímo na obytnou zástavbu
- zeleň u výrobních areálů (průmyslová i zemědělská výroba, technologické a průmyslové parky, skladové areály ad.)
- stromořadí
- liniová zeleň podél komunikací a vodních toků v zastavěné části sídla

Pro přehlednost byla urbanizovaná zeleň v následujícím textu zredukována do čtyř kategorií: veřejná zeleň, vyhrazená zeleň, obytná zeleň, užitková zeleň a liniová zeleň.

Současné krajina je výslednicí dlouhodobého antropogenního působení nejen agrárního, ale také průmyslového. Bývalé nivní louky a přilehlá pahorkatina je prakticky odlesněna a zorněna. Značné plochy zabírají vinice a plochy vlastního sídla s přilehlými zahradami a záhumenky. Převažuje agrární krajina s ostrůvky malých polních lesíků, břehovými porosty vodotečí a silně redukovanou doprovodnou zelení komunikací. Trvalé travní porosty se sady se vyskytují v minimálním rozsahu.

23.1. Urbanizovaná zeleň

1 Veřejná zeleň, parky

Jako veřejná zeleň je pojímána zeleň na volných, nezastavěných prostranstvích, patřících obci, v Polešovicích se jedná především o prostor Městečka. Podrobné vyhodnocení jednotlivých lokalit by mělo být provedeno formou pasportu ve vegetačním období.

2. Vyhrazená zeleň

Jako plochy vyhrazené zeleně jsou pojímány plochy zeleně u občanské vybavenosti a plochy hřbitovů. Největšími plochami vyhrazené zeleně v řešeném území jsou: sportovní areál na kopanou, venkovní výletní areál, školské areály. Pozemky objektů občanské vybavenosti jsou osázeny převážně okrasnou zelení a jsou vesměs pravidelně ošetřovány a udržovány na náklad správců objektů. Zcela specifické plochy tvoří oplocená pásma hygienické ochrany vodních zdrojů.

Pro zjednodušení byly do této skupiny zeleně začleněny i výrobní areály. Zemědělská výroba je lokalizována jihovýchodně od obce. Podél severní a severovýchodní hranice farmy je vysazena funkční ochranná zeleň (topoly), funkční smíšená zeleň je i v areálu farmy.

Ve středu obce je v místě bývalého dvora lokalizován největší výrobní závod ZEAS a.s. Polešovice, který má minimální zastoupení vnitroareálové zeleně. Pouze z jižní strany (vně areálu) je výraznější pás izolační zeleně. Do budoucna by mělo dojít alespoň u části nezpevněných a nezastavěných ploch k jejich zatravnění a kombinovanému osázení keřovou a stromovou zelení.

U nově navrhovaného výrobního areálu bude nutno provést postupnou výsadbu izolační zeleně stromového a keřového charakteru.

3. Obytná zeleň

Obytná zeleň se v řešeném území vyskytuje ve dvou základních formách

- sídlištní - na sídlištích hromadné obytné zástavby, mezi jednotlivými obytnými objekty
- individuální - zeleň v individuální výstavbě rodinných domků - obytné zahrady

Ošetřování zeleně je velmi rozdílné a je většinou závislé na jednotlivých vlastnících objektů. U individuální výstavby se často setkáváme také s předzahrádkami, spoluvytvářejícími uliční prostor, které mohou být oplocené nebo vez oplocení (závisí na druhu, charakteru, stáří zástavby a místní tradici. Preferovány jsou oplocené předzahrádky.

4. Užitková zeleň

Individuální užitková zeleň zahrnuje plochy zahrad, sadů a záhumenků a zejména vinic, které se nacházejí v přímé návaznosti na zastavěné plochy v obci. Tato zeleň je velmi dobře udržována a ošetřována a tvoří důležitý přechodový prvek mezi urbanistickými plochami a obdělávanou zemědělskou půdou. Užitková zeleň má i důležitý krajinotvorný význam, protože přesně definuje území sídelního útvaru v zemědělsky využívané krajině. V návrhovém období by mohlo dojít ke zvýšení výměr užitkové zeleně na plochách přiléhajících k zastavěnému území obce nebo na plochách

zemědělského půdního fondu, které však nejsou využívány pro intenzívní zemědělskou výrobu. Soukromé zahrady, využívané převážně pro pěstování vinné révy, dosud tvoří značný podíl ploch v zastavěném území . Ve výhledu se jejich podíl zřejmě bude postupně zmenšovat ve prospěch bytové zástavby.

Obr. 5 Vinohrady v drobné držbě na západním okraji obce

5. liniová zeleň

Liniová zeleň se v řešeném území nachází podél komunikací a vodních toků.

Liniová zeleň podél komunikací v zastavěné části obce se v současnosti v řešeném území nachází zejména ve formě pozůstatků původních alejí. Tato stromořadí oddělují formou zelených pásů pěší provoz od komunikací. Přestárlé a odumírající stromy na plochách veřejné zeleně by měla být, zejména z bezpečnostních důvodů, postupně nahrazovány novými výsadbami. Liniová zeleň v nezastavěné části katastru prakticky chybí nebo byla v minulosti zredukována na minimum.

Liniová zeleň podél vodních toků. je mimo řeku Moravu zastoupena pouze v omezené míře, a to zejména podél *Polešovického potoka* a meliorační odpadů. V budoucnu by měla být tato zeleň zachována a dále rozšiřována, a to hlavně v návaznosti na navržený generel lokálního ÚSES.

23.2. Neurbanizovaná zeleň

1. Trvalé lesní porosty - pozemky určené k plnění funkcí lesa

V řešeném území Polešovic se podle sumárního výpisu za katastrální území, nachází 123,4 ha trvalých lesních porostů což představuje 9,44 % celkové výměry. Většina lesních porostů je soustředěna na jihovýchodním okraji řešeného území v návaznosti na řeku Moravu. Část porostů se nachází také na severním okraji katastru (Divok). Základním cílem lesního hospodářství je tvorba listnatého odolného lesa s maximální produkcí kvalitního dříví při zachování všech ostatních funkcí lesa.

Rozlehlý les náležející k Záblacanům a s ním i jejich území se v půli 13. století stal součástí území Polešovic. Je historicky připomínán již k roku 1238, nepřímo k počátku 13. století. Jaké dřeviny vytvářely jeho skladbu, je díky paleobotanickému výzkumu v hrubých rysech známo. O lese Polešovickém je zmínka např. z 1. poloviny 15. století v souvislosti s právem pastva vepřů. O existenci lesa Divoký či Divok a jeho příslušnosti k Polešovicím je zpráva k roku 1590, kdy byl tento

les darován Polešovicím velehradským opatem Ekhartem ze Schwöben spolu s právem držet louky. Tento obecní les přešel po roce 1948 k státním lesům, polesí Buchlovice. Počátkem osmdesátých let hrozilo mu nebezpečí částečné likvidace pod záminkou následného zalesnění menších enkláv. Naštěstí příslušný lesní závod nedal k podobné akci svolení. V údolní nivě mezi „Torštotem“ a hradlem „Salajka“ se nacházel remízek smíšeného porostu. Spolu se stromovou a keřovou vegetací lemující přilehlý nárazový inundační břeh byl koncem roku 1975 zlikvidován ve prospěch budoucí polnosti.

Celková rozloha lesů na katastru Polešovic činila k 1. 1. 1979 pouhých 125 ha, 52, a 21 m^2. Les Divok náleží převážně vegetačnímu stupni bukových doubrav (dub, habr, lípa, břek, buk). V keřovém patru svída, krušina, řešetlák, ptačí zob). Lužní lesík východně od „Niv“ náleží společenství jilmového luhu a lesík při „Zmolkách“ dubové jasenině (ve stromovém patru zachovalých porostů převládá dub letní s jasanem. Přimíšena bývá osika, topol bílý, šedý a černý).

Lesní komplex Kolébky – Předměstský les*

Na pravém břehu řeky Moravy, mezi Nedakonicemi a Uherským Ostrohem se nachází komplex lužního lesa o výměře 430 ha. Skládá se přibližně ze čtyř částí, lesů Kolébky (někdy také Nedakonického), Podhrudy, Roubanice a Předměstského lesa. Přibližně na polovinu dělí komplex protékající pokračování Dlouhé řeky, zde však pod názvem Morávka nebo Mrtvé rameno, i když se o rameno v žádném případě nejedná. Jižním okrajem komplexu pak protéká odlehčovací koryto Moravy, tzv. Nová Morava. Dle lesnické klasifikace se jedná o jilmové luky, dubové jaseniny a topolovo-vrbové olšiny. Dřevinnou skladbu pak tvoří zejména dub letní (Quercus robur), jasan ztepilý (Fraxinus excelsior) a úzkolistý (Fraxinus angustifolia), jilm habrolistý (Ulmus carpinifolia) a vaz (Ulmus laevis), habr obecný (Carpinus betulus), alše lepkavá (Alnus glutinosa), javor babyka (Acer campestre), lípa srdčitá (Tilia cordata) a topol bílý (Populus alba). Při severním okraji je část porostu tvořena kříženci topolu (Populus + euroamericana). V keřovém patru je zatoupen bez černý (Sambucus nigra) a svída krvavá (Swida sanguinea). V bylinném patru pak roste česnek medvědí (Allium ursinum), popenec břečťanolistý (Glechoma hederacea), plicník lékařský (Pulmonaria officinalis), lepnice hajní (Poa nemoralis), vraní oko čtyřlisté (Paris quadrifolia), kosatec žlutý (Iris pseudacorus), kostival hliznatý (Symphytum tuberosum), ostružník ježiník (Rubus caesinus) postupně převládá svízel pžítula (Galium aparine a kopřiva dvoudomá (Urtica dioica). Z vzácnějších druhů zde roste kruštík polabský (Epipactis albensis) v lese Podhrudy, historicky i vstavač bledý (Orchis pallens), který však nověji nebyl potvrzen.

Celý komplex lesa je protkán průlehy po původních korytech Moravy a Dlouhé řeky, které se zejména v jarních měsících zavodňují. V tuto dobu se v nich vyskytuje pestré složení zooplanktonu, v němž jsou nápadné zejména žábronožky sněžní (Syphonophanes grubii). Obojživelníci jsou zastoupeni skokanem hnědým (Rana temporaria), ropuchou obecnou a zelenou (Bufo bufo a B. viridis), plazi užovkou obojkovou (Natrix natrix). Hojně je zastoupena ptačí složka, kde ze zajímavějších druhů hnízdí např. strakapoud prostřední (Dendroropus medius), lejsek šedý (Muscicapa striata), žluva hajní (Oriolus oriolus), slavík obecný (Luscinia megarhynchos), z dravců pak luňák hnědý (Milvus migrans). Zajímavý je i četný výstkyt datla černého (Dryocopus martius).

Ze savců stojí za zmínku od roku 1994 registrovaný pravidelný výskyt bobra evropského (Castor fiber) v řece Moravě před počátkem napojení odlehčovacího koryta Nové Moravy. Po povodni v roce 1997 pak jeho další posun proti toku o cca 2 km na průtočné rameno Obloučí na severním okraji komplexu lesa v k.ú. Nedakonice.

* převzato z článku: *Mokřady Hradišťského příkopu IV - Lesní komplex Kolébky - Předměstský les* (Hrabec J., in Veronica 1/1998, Brno 1998)

Nejcennější část lesa Kolébky o výměře 95,86 ha byla vyhlášena Nařízením Okresního úřadu Uherské Hradiště č.5/1998 ze dne 22. 4. 1998 jako ***přírodní rezervace Kolébky.***

Na plochách pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL) se nenacházejí žádné objekty individuální rekreace. V k.ú. Polešovice se nacházejí dvě lesnická účelová zařízení bažantnice západně od obce a myslivecká chata na JZ okraji PR Kolébky.

V územním plánu je navrženo zalesnění některých ploch, jimiž jsou plochy prvků územního systému ekologické stability (ÚSES) - viz kapitola č. *24. Územní systém ekologické stability*.

Řešení také navrhuje v jižní části katastru rozsáhlé plochy těžby štěrkopísků. Zde dochází ke střetu zájmů mezi ochranou přírody a zájmem o těžbu, protože **bude nutno odlesnit** lesní segment ***Kučovánky*** o výměře cca 19 ha, který je zároveň navrhován jako významný krajinný prvek navazující na pomoravní lužní lesy. Návrhem územního plánu nedojde - s výjimkou návrhu odlesnění Kučovánek - k žádnému dalšímu záboru PUPFL ani jinému dotčení trvalých lesních porostů.

Obr. 6 Letecký snímek jižní části katastru - vlevo nahoře lesík Kučovánky

Ochranné pásmo lesních porostů je 50 m od okraje lesa. V ochranném pásmu nebudou navrženy žádné stavby. Pozemky, které leží v tomto ochranném pásmu budou využívány stávajícím způsobem, tj. převážně jako zemědělský půdní fond.

2. Krajinná zeleň

Do prvků a ploch krajinné zeleně byly zařazeny: náletová zeleň na neobdělávaných plochách zemědělského půdního fondu a na ostatních plochách, polní remízky uměle založené, protierozní zelené pásy (meze, zatravněné extenzívní průlehy apod.), ochranné pásy stromové zeleně – větrolamy, břehové a doprovodné porosty podél vodních toků a ploch ve volné krajině, liniová zeleň podél komunikací (silnic) a zeleň nezpevněných polních cest.

Původní organická společenstva rostlin i živočichů byla výrazně pozměněna člověkem. Podstatně ubylo kmenovin, keřové patro a bylinný porost je velmi chudý nebo schází úplně. Z jihu Dolnomoravským úvalem místně pronikají druhy stepního bezlesí. V údolní nivě intenzivně obhospodařované byly původní porosty odstraněny a místo nich vznikly kultury hlavatých vrb, topolové jasanové kmenoviny a na bezlesých místech vlhké louky, většinou však zamokřené kultury cukrovky. Hlavně v nižších polohách byly původní lesy vykáceny a místo nich se rozšířila kulturní step: pole s obilninami, krmnými plodinami, cukrovkou a brambory. Na svazích byly již ve středověku založeny vinohrady. Vyskytuje se tu i rázovitá zvířena. Druhy, které jsou původem ze stepi, zde představuje sysel a křeček. Na polích jsou hojní zajíci a bažanti, méně koroptve.

Současné druhové složení krajinné zeleně je následující: topol, javor jasanolistý, jasan ztepilý, habr, jilm, olše lepkavá,vrba, dub letní a červený, lípa, ořech vlašský, akát. Z křovinného patra hloh, slivoň, trnka, ptačí zob, brslen bradavičnatý, svída krvavá, růže šípková, bez černý, chebdí, kustovnice. Rozptýlená trvalá zeleň není rovnoměrně rozptýlená. Vedle ozeleněného intravilánu Polešovic jsou rozsáhlé plochy intenzivní zemědělské krajiny bez zeleně Trvalé travní porosty se sady

se vyskytují pouze v minimálním rozsahu. Zvláštností a vzácností je v Polešovicích několik ojedinělých ovocných stromů – oskeruší, jejichž dřevo v minulosti sloužilo k výrobě lisů.

Lesní porosty, zemědělsky obhospodařované plochy, vlastní sídelní útvar a krajinná zeleň formují celkový výraz a charakter krajiny. Převážná část řešeného území byla odlesněna a je výslednicí dlouhodobého antropogenního působení, zejména nejprve ryze agrárního, později i průmyslového. Dnes ve volné krajině převažuje agrární krajina s ostrůvky malých polních lesíků, břehovými porosty vodotečí a doprovodnou zelení komunikací. Příznivější stav je v jižní části území, kde se nachází okraj rozsáhlého komplexu lužního lesa se zastoupeních kvalitních listnatých lesů. Nejdůležitějšími prvky krajinné zeleně mimo lesní porosty jsou plochy remízků a náletové zeleně, které vznikly většinou na problematicky obdělávatelných nebo nevhodných plochách a svazích. Původní kultury jako byly louky či pastvy byly potlačeny a v průběhu několika desítek let dokázaly tyto porosty částečně změnit výraz zemědělsky obhospodařované krajiny. Na druhé straně však v průběhu kolektivizace zanikla spousta krajinné zeleně, která měla výrazně protierozní charakter - mezní porosty, aleje, stromořadí, větrolamy, apod.. Největší škody byly ale způsobeny zcelováním pozemků v 70. a 80. letech, které se provádělo na základě Souhrnných pozemkových úprav nebo HTÚ. Výše uvedené remízky se stávají významnými ekologickými prvky v celé krajině, protože se vyznačují přirozenou skladbou dřevin a porostů, umožňující život celé řady rostlinných a živočišných druhů a jejich vzájemnou migraci, která byla právě zemědělskými úpravami a chemizací zemědělství značně narušena.

Bývalé ostřicové polešovické louky rozkládající se dříve 1 km východně od Polešovic v nadmořské výšce 179 m, a mokřina podél železniční trati Nedakonice-Moravský Písek, byly od roku 1954 odvodňovány a rozorávány. Z přebohaté květeny těchto luk bylo tak mnoho druhů neodvratně zničeno.

V návrhu ÚPN je navrženo spojité propojení jednotlivých krajinných segmentů do uceleného systému - územní systém ekologické stability (ÚSES) a návrh na doplnění a vytvoření interakčních prvků (liniová zeleň).

Podrobnější popis krajinné zeleně je součástí následující kapitoly č. *24. Územní systém ekologické stability.*

24. Územní systém ekologické stability

24.1. Ekologická stabilita

Ekologická stabilita představuje schopnost krajiny samovolnými vnitřními mechanismy vyrovnávat rušivé vlivy vnějších faktorů bez trvalého narušení přírodních mechanismů, tzn., že se systém brání změnám během působení cizího činitele zvenčí (odolnost - rezistence) nebo se vrací po skončeném působení cizího činitele (faktoru) k normálu (pružnost - resilience). Protože potenciálními nositeli ekologické stability krajiny jsou přirozené ekosystémy, racionální využívání krajiny nejen nevylučuje, ale nutně zahrnuje jejich trvalou existenci. Hlavními cíli jsou :

- zachování genofondu
- příznivý vliv na okolní krajinu
- možnost optimálního využití krajiny

Při zabezpečování ekologické stability je mj. nutno vycházet z

- relativně ekologicky stabilních prvků krajiny - chráněná území
- regionální kostry ekologické stability
- prostorově významných krajinných společenstev flóry
- evidence rozptýlené zeleně
- relativně hodnotných prvků lesních, travních a vodních společenstev
- koeficientu ekologické stability území

Dále je nutno zabezpečit nepřekračování limitního zatěžování stabilních prvků v krajině. Základní podklad vyjadřující dlouhodobý charakter ekologické stability území je možno vyjadřovat použitím „koeficientu ekologické stability“ - KES, který je poměrem relativně biologicky stabilních prvků přírody k prvkům relativně nestabilním. Stupnice výsledných hodnot indikuje intenzitu využívání území a porušení přírodních struktur.

Pro zjištění hodnoty KES je nutno provést klasifikaci jednotlivých ploch v celém katastru, která zároveň vyjadřuje aktuální stav krajinných ekosystémů (plošných prvků) a ekotonů (liniových prvků) z hlediska jejich významu pro ekologickou stabilitu. Tento význam je dán především mírou jejich ekologické stability a používá se při něm šestistupňová typologická klasifikace, v níž ekologická stabilita ekosystémů je v obráceném poměru k stupni jejich přirozenosti:

0 - plochy ekologicky výrazně nestabilní, bez přirozených ekologických vazeb
1 - plochy ekologicky velmi málo stabilní
2 - plochy ekologicky málo stabilní
3 - plochy ekologicky středně stabilní
4 - plochy ekologicky velmi stabilní
5 - plochy ekologicky nejstabilnější

24.2. Ekologická charakteristika řešeného území

Reliéf řešeného území přechází od jihovýchodu k severozápadu od nivy Moravy přes nížinnou pahorkatinu (terasy nivy Moravy) Huštěnovickou, přes členitější pahorkatinu Žádovickou (její východní okraj) do ploché vrchoviny Vážanské v nejvyšších polohách se stopami zarovnaného povrchu. Současné krajina je výslednicí dlouhodobého agrárního antropogenního.

Pahorkatina vybíhající z nivy řeky je prakticky odlesněna a zorněna. Značné plochy zabírají také plochy vinic a záhumenní zeleně. Převažuje tedy agrární krajina s ostrůvky malých polních lesíků, silně redukovanými břehovými porosty vodotečí a doprovodnou zelení komunikací. Trvalé travní

porosty se sady se vyskytují pouze v minimálním rozsahu. Příznivější stav je v jižní části území, kde se nacházejí lesy navazující na rozsáhlý komplex lužních lesu nivy Moravy.

Podstatných změn, a to v negativním smyslu, doznal vodní režim krajiny. Zatímco s předchozích staletích se s vodou zacházelo velmi hospodárně a byla vybudována řada zařízení k jejímu zadržování, byly v posledních desetiletích vodní toky regulovány a na značné ploše půdy byly realizovány velkoplošné meliorace, v nivě Moravy také rozsáhlé závlahy.

Řešené území je nutno z hlediska ekologické stability rozdělit do několika částí. V jeho jihovýchodní části se nacházejí lesní porosty, které jsou nejdůležitějším ekologicko - stabilizujícími prvky v území, které se vyznačují vysokým stupněm ekologické stability (4 - 5).

Důležitými krajinnými a ekologicky významnými segmenty jsou menší prostorově izolované remízky. Tyto segmenty se vyznačují vysokou ekologickou stabilitou (3-4) a mají velký význam i z krajinářského hlediska, protože jsou jedinými oživujícími prvky v území s intenzívně využívanými plochami orné půdy.

Zemědělská půda je málo stabilní prvek (převážně orná půda, dlouhé nepřerušované délky svahů, vodní a větrná eroze, apod.), zvláště vzhledem ke konfiguraci terénu a rozsáhlosti ploch. Ekologická stabilita těchto ploch je 1 - 0.

Další část krajiny tvoří vlastní zástavba Polešovic, která sestává jednak z kompaktní zástavby s minimem vnitřní zeleně (v centrální části, ekologická stabilita 1 - 0) a dílem i s volnější zástavby s velkými zahradami, které přechází do záhumenní zeleně (zahrady, vinohrady, orná půda v drobné držbě, ekologická stabilita 1 - 2). Tyto zahrady, sady a záhumenky vytvářejí ochranný filtr mezi velkovýrobně obhospodařovanými pozemky a plochami osídlení.

Řešené území můžeme charakterizovat jako nestálý, krátkodobý ekosystém (téměř než dvě třetiny tvoří agrocenózy a 13 % vinice) s nutným přísunem dodatkové energie. Koeficient ekologické stability, tj. poměr mezi relativně trvalými ekosystémy (lesy, TTP, sady, vodní plochy) a umělými, krátkodobými ekosystémy (orná půda, zastavěné plochy) je 0,13. V katastrálním území mají dominantní zastoupení velkovýrobně obhospodařované plochy orné půdy (64 % výměry k.ú.). Louky a pastviny (trvalé travní porosty - TTP) zde zaujímají necelá 0,004% celkové výměry.

Z hlediska ochrany a vytváření přirozeného genofondu krajiny nejsou, výjimkou jihovýchodní části a severní části katastru, příliš dobré podmínky, především v důsledku intenzivního zemědělského využívání pozemků, které zatím neumožňuje vytvoření spojité sítě jednotlivých krajinných segmentů zeleně a jejich propojení s navazujícími ekologicky stabilními lesními společenstvy

V dalším postupu prací bude proto nezbytné hledat cesty ke zvýšení diverzity krajiny, protierozní ochraně, posílení retenčních schopností území a rovněž alternativní formy využití zemědělského půdního fondu. Všechna tyto opatření, pokud budou navržena racionálně, se příznivě projeví i ve zvýšení ekologické stability území a harmonizaci krajinného rázu.

24.3. Kostra ekologické stability

Kostra ekologické stability je vytvářena stávající existující soustavou relativně ekologicky stabilních segmentů, bez ohledu na jejich funkční vztahy v prostoru a čase. Jedná se o ekologicky nejstabilnější společenstva, vzniklá v daném území vlivem antropogenních tlaků. Základem při tvorbě kostry ekologické stability jsou ekologicky významné segmenty krajiny, které představují relativně stabilní ekosystémy, vyznačující se trvalostí bioty a ekologickými podmínkami, které umožňují existenci druhů přirozeného genofondu, odpovídajícímu stavu využívání okolní krajiny (území).

Jedná se o:

- Ekologicky významné krajinné prvky (EVKP)
- Ekologicky významné krajinné celky (EVKC)
- Biocentra - ekologicky významné segmenty krajiny s regionálním významem
- Biokoridory - ekologicky významné segmenty krajiny, umožňující migraci bioty s regionálním významem

Dalšími součástmi při vymezování kostry ekologické stability bývají:

- maloplošná chráněná území (Přírodní památky)
- kontaktní zóny ochrany I. stupně (odstupňované zóny zájmu ochrany přírody na ZPF a LPF)
- lesní porosty - významné semenné porosty
- významná lesní společenstva
- prvky rozptýlené zeleně v krajině
- hodnotná vodní společenstva
- chráněné stromy a jejich skupiny

Pro vymezení kostry ekologické stability v krajině bylo provedeno zhodnocení aktuálního stavu jejích ekosystémů (plošných prvků), ekotonů a liniových prvků, z hlediska jejich významu pro ekologickou stabilitu. Tento význam je dán především mírou jejich ekologické stability.

V řešeném území lze vymezit kostru ekologické stability takto:

- lužní lesy nivy řeky Moravy - *Předměstský les* [vyhlášena přírodní rezervace *Kolébky*], *Kučovánky* [navrhovaný jako VKP], Zmolky [navrhovaný jako VKP],
- vodní plocha Jezírko [navrhovaná jako VKP]
- mezní porosty - např. nad vinič ními tratěmi *Nové Hory*, *Sedlejšky*, *Pekla, Přední Růženy* [navrhovaný VKP *Stará hora*], *Střední Grejty* ad.
- extenzívní plochy záhumenků [navrhovaný VKP *Sedlcké*]
- břehové doprovodné zeleně melioračních odpadů a svodnic (např. *Šurálky* nebo navrhovaný VKP *Žleby* na západním okraji katastru)
- lesní segment *Divok* na severním okraji katastru [navrhovaný jako VKP]

24.4. Příčiny narušení ekologické rovnováhy

Z terénních průzkumů vyplynulo, že katastrální území Polešovice je silně poškozováno vodní, ale i **větrnou erozí**. Polešovickem vanou severním, severozápadním, jižním a jihovýchodním směrem výsušné větry způsobující zde větrnou erozi. Její rozsah a příčiny nebyly údajně žádným výzkumným ústavem objektivně posouzeny. K deflaci tu dochází v jarních a zimních měsících.

Poslední velká deflace půdy nastala v dubnu roku 1976, kdy byly zničeny nejen některé hospodářské plodiny, ale kdy došlo k odnosu ornice v nebývalém rozsahu až na mateční substrát v honu nad silnicí Nedakonice - Polešovice na severovýchodě Polešovicka. Odnosy prachových částic ornice vytvořily mohutné návěje na silnici a zcela zaplnily přilehlé příkopy. Došlo k přesunům mnoha set kubíků zemědělské půdy. Hlavními příčinami byly důsledky dlouhodobého nesprávného hospodaření se zemědělskou půdou obecně: odstranění mezí s drny a porosty, remízků a dalších porostů včetně solitérů, sjednocování dílčích ploch do rozlehlých honů, orba po spádnici podporujícími vodní erozi, nadmíra chemických hnojiv působících na sprašnost ornice atd.

K dalším příčinám deflací na Polešovicku přispívá nedostatek zimních či podzimních srážek, naprostý nedostatek vegetačního krytu a delší období suchých severních – jižních větrů odnášejících snadno uvolněné půdní částice. Z přehledu větrných poměrů vyplývá, že nejčetnější větry nejsou nejnebezpečnější pro erozi zdejší půdy. Škodlivé jsou větry směru sever - jih, případně jihovýchod a jihozápad. Jihovýchodní jsou přitom tlumeny komplexy lužních lesů podél řeky Moravy. Mezi větry tohoto směru patří i větry fénové. Toto proudění je tu již slabé, je částečně kryto okrajem Kyjovské

pahorkatiny. Fény, tyto přepadavé větry vanoucí od jihu a jihovýchodu především na jaře, působí erozně velmi výrazně zejména ve východní části okresu Uherské Hradiště.

Hlavní příčinou masivního rozvoje **vodní eroze** je nadměrná délka nepřerušeného svahu a rovněž pěstování erozně rizikových plodin na velkých celcích. Podle metodiky č. 11/83 a typizační směrnice Ochrana zemědělské půd před erozí je maximální roční přípustná ztráta půdy 4t/ha.

Obr. 7 Erozně ohrožené pozemky v severovýchodní části katastru

Ztráty půdy při současném způsobu hospodaření však dosahují 3 až 5 násobku limitní hodnoty, a to zejména u širokořádkových plodin (výpočet podle Smith- Wischmeierovy univerzální rovnice ztráty půdy), což se projevilo v posledních desetiletích výrazným ztenčením humusového horizontu. Je třeba si uvědomit, že pouze při hodnotách smyvu půdy menším než 1t/ha/rok je úbytek půdy hrazen přirozeným půdotvorným procesem. S rostoucí hodnotou smyvu pak dochází k trvalému poškození půdy. Vzhledem k tomu, že hodnota 4t/ha/rok, která je všeobecně pokládána za limitní pro dlouhodobé udržitelné hospodaření na zemědělské půdě, je v katastru významně překračována, **doporučuje se komplexní řešení ochrany půdy před erozí.** V první etapě se doporučuje realizovat opatření, která nevyžadují řešení majetkoprávních vztahů (rozdělení dlouhých svahů, dočasné zatravnění, agrotechnická protierozní opatření aj.).

24.5. Biogeografické poměry

Dle nového Biogeografického členění České republiky (Culek a kol., 1996) biogeograficky patří řešené území do provincie středoevropských listnatých lesů, do podprovincie západokarpatské a leží na styku biogeografických regionů ***hodonínského*** (4.4) a ***žďánicko-litenčického*** (3.1). Z jihu zde zasahuje (v nivě řeky Moravy) ***dyjsko-moravský*** bioregion (4.5)

1. Charakteristiky bioregionů

Žďánicko-litenčický bioregion (3.1)

Poloha a základní údaje. bioregion leží ve středu jižní Moravy, zabírá severní část geomorfologického celku Žďánický les, severní okraj celku Kyjovská pohorkatina a celek Litenčická pahorkatina. Bioregion obepíná téměř ze všech stran Chřibský bioregion (3.2) a má plochu 928 km^2. Bioregion je tvořen nízkou teplou pahorkatinou na měkkých vápnitých sedimentech. Bioregion tvoří přechod mezi typickými částmi západokarpatské a severopanonské podprovincie. Vyskytuje se zde

řada mezních karpatských a panonských prvků, zvláště nelesní flóra je bohatá, s řadou různých migroelementů a floroelementů, převážně kontinentálních. Dominuje zde 3. dubovo-bukový vegetační stupeň, reprezentovaný v nejvyšších částech bohatými západokarpatskými bučinami nižších poloh. Na jižních svazích a v nižších polohách se vyskytuje 2. bukovo-dubový stupeň, odpovídající dubohabřinám. Nereprezentativní je severní část, tvořená jednotvárnějším územím bez větší účasti teplomilné bioty. V současnosti jsou zastoupeny velké komplexy dubohabrových a bukových lesů, v bezlesí převažuje orná půda, časté jsou sady.

Biota: Bioregion zahrnuje zčásti termofytikum a leží v částech fytogeografických podokresů 20a. Bučovická pahoraktina (východní polovina), 20b. Hustopečská pahorkatina (výše položené kraje) a 21a. Hanácká pahoraktina (jižní okraj). Z mezofytika zabírá fytogeografické podokresy 77a. Ždánický les, 77b. Litenčické vrchy a jihovýchodní okraj fytogeografického podokresu 77c. Chřiby. Vegetační stupně (Skalický): kolinní až suprakolinní. Potenciální vegetaci tvoří v nižších polohách dubohabřiny Carici pilosae-Carpinetum, které jsou pouze na nejextrémnějších stanovištích nahrazeny teplomilnými doubravami ze svazu Quercion petraeae (zejména Potentillo albae-Quercetum), vyjímečně i šípákovými doubravami ze svazu Quercion pubescenti-petraeae (Sorbo torminalis-Quercetum). V nejvyšších polohách jsou bučiny (Carici pilosae-Fagetum). V údolích kolem potoků lze předpokládat luhy asociace Pruno-Fraxinetum. V plochých depresích jsou ojediněle i bažinné olšiny (Alnetion glutinosae). Primární bezlesí pravděpodobně chybělo. Podstatnou součástí přirozené náhradní vegetace jsou xerotermní travinobylinné porosty, náležející převážně svazu Cirsio-Brachypodion pinnati, na ně často navazují lemová společenstva svazu Geranion sanguinei a křoviny Prunion spinosae, vzácněji i Prunion fruticosae. Výjimečně na kyselých substrátech v jižním podhůří Chřibů byl zaznamenán výskyt vegetace svazu Koelerio-Phleion phleoidis. Vlhké louky jsou vzácné, s vegetací svazu Calthion i Molinion, dříve řídce i Caricion davallianae.

Kontrasty. Hranice vůči Prostějovskému bioregionu (1.11) jsou velmi nevýrazné, podmíněné geomorfologicky a předpokládanou převahou karpatských prvků v původní biotě. Hranice vůči Hustopečskému bioregionu (4.3) je nevýrazná, biotická, vůči bioregionům Dyjsko-moravskému (4.5) a Kojetínskému (3.11) je výrazná, daná podstatně nižším a plošším reliéfem i odlišnou biotou. Flóra a vegetace plynule navazuje na Hustopečský bioregion (4.3), od něhož se liší zejména absencí panonských dubohabřin (Primulo veris-Carpinetum), menším podílem teplomilných doubrav a typicky vyvinutými bučinami v nejvyšších polohách. V náhradní vegetaci chybějí náročnější společenstva svazu Festucion valesiacae a v jejich flóře nenajdeme mnohé panonské prvky, jako kosatec nízký (Iris pumila), koulenku prodlouženou (Globularia punctata), sinokvět měkký (Jurinea mollis) či třezalku sličnou (Hypericum elegans), v luční vegetaci tvořily kontrast druhy slatinných luk, např. tuřice Davallovy (Vignea davalliana), t. latnatá (V. paniculata), ostřice lemovaná (Carex hostiana) nebo tolije bahenní (Parnassia palustris). Chřibský bioregion (3.2) se odlišuje převahou bučin, v jejichž druhové skladbě se objevují i submontánní druhy, např. růže alpská (Rosa pendulina), vrbina hajní (Lysimachia nemorum), rozrazil horský (Veronica montana), ječmenka lesní (Hordelymus europaeus). V náhradní vegetaci Chřibů vesměs chybějí náročnější xerotermní druhy i společenstva. Vůči bioregionům Pomoraví - Kojetínskému (3.11) a Dyjsko-moravskému (4.5) - tvoří kontrast absence vegetace podsvazu Ulmenion.

Současný stav krajiny. Osídlení v nižších částech bioregionu je velmi staré, od 7. tisíciletí před n.l., avšak nejvyšší partie nebyly nikdy odlesněné. V lesích z větší části zůstala zachována přirozená druhová skladba. Lesy mají často formu pařezin, zčásti však došlo k přeměně na lignikultury stanovištně nepůvodních dřevin. V nižších polohách jsou rozsáhlé polní kultury, přirozená náhradní vegetace je vesměs zachována jen na prudších svazích.

Hodonínský bioregion (4.4)

Poloha a základní údaje. Bioregion leží na východě jižní Moravy, zabírá malou střední část geomorfologického celku Dolnomoravský úval. Plocha bioregionu je 223 km^2. Bioregion zahrnuje kyselé váté písky s vlhkými depresemi. Biota je řazena do 1. dubového i 2. bukovo-dubového vegetačního stupně, vegetaci tvoří acidofilní a teplomilné doubravy s ostrovy olšin a slatin. Z biogeografického hlediska je bioregion velmi extrémní. Charakteristická je bohatá biota na píscích,

která se projevuje jako mozaika teplomilných panonských druhů s četnými glaciálními i postglaciálními relikty subatlantského i boreálního charakteru. Nereprezentativní část je tvořena výchozy vápnitých neogenních jílů se subxerofilními doubravami a dubohabrovými háji. V současnosti převažují kulturní bory, hodnotné jsou zbytky doubrav, slatin i mokřady a rybníky.

Biota. Bioregion leží v termofytiku ve střední části fytogeografického podokresu 18b. Dolnomoravský úval. Vegetační stupně (Skalický): planární až kolinní. Potenciálně se zde vyskytují acidofilní doubravy (Genisto germanicae-Quercion), na mělčích vrstvách písku endemické teplomilné doubravy z panonského svazu Aceri tatarici-Quercion (Carici fritschii-Quercetum), maloplošně na vlhčích místech a s větším podílem hlinitých částic v půdě háje (Primulo veris-Carpinetum). Na vlhčích písčitých místech je vegetace svazu Alnion glutinosae (Carici elongatae-Alnetum), resp. Betulion pubescentis. Alespoň lokálně bylo v minulosti na organogenních substrátech vyvinuto primární bezlesí (komplex mokřadní a rašeliništní vegetace). Masív Náklo v minulosti kryly panonské doubravy (zřejmě Quercetum pubescenti-roboris ze svazu Aceri tatarici- Quercion, okrajově i Corno-Quercetum ze svazu Quercion pubescenti-petraeae) a háje (Primulo-Carpinetum). Náhradní vegetace na otevřených písčinách náleží do svazu Corynephorion, s tranzity do svazu Festucion vaginatae. Na slatinných a rašelinných místech jsou vyvinuta společenstva svazů Magnocaricion elatae, Calthion a dosud výjimečně i Caricion davallianae. V masívu Nákla je zachována přirozená náhradní vegetace svazu Cirsio-Brachypodion pinnati, okrajově snad i Festucion valesiacae.

Kontrasty. Hranice bioregionu jsou výrazné, dané rozšířením kyselých vátých písků a jim odpovídající bioty. Kontrastem vůči okolním jednotkám je zastoupení rašelinných druhů, např. druhů rodu rašeliník (Sphagnum) a v minulosti rosnatky okrouhlolisté (Drosera rotundifolia). Podobný charakter má Záhorská nížina (oddělená nivou Moravy),kde jsou však vyvinuty ještě větší kontrasty mezi xerofilní a rašeliništní flórou; teplomilné doubravy hodonínského typu tam však recentně víceméně chybějí. Pahorkatina Nákla má exklávní charakter, tranzitní mezi bioregiony Hustopečským (4.3) a Hluckým (3.3). Od sousedního Dyjsko-moravského bioregionu (4.5) se Hodonínský odlišuje absencí lužních lesů (Ulmenion) a jejich náhradní vegetace (Cnidion venosi) a plošným rozšířením specifických typů doubrav na píscích.

Současný stav krajiny. Osídlení v minulosti bylo minimální, pouze na okrajích eolického reliéfu. Značná část lesů byla v historii degradována pastvou, těžbou hrabanky a kácením, místy se ve středověku vytvořily aktivní přesypy písků. Na počátku 19. století započalo zejména v severní části rozsáhlé zalesňování borovicí. Současná vegetace je oproti potenciální do značné míry změněna. Přirozená lesní vegetace zůstala zachována především v jihozápadní části území, acidofilní doubravy v severovýchodní části byly zcela nahrazeny borovými monokulturami. V nivě Kyjovky byly vybudovány rybníky.

Dyjsko-moravský bioregion (4.5)

Poloha a základní údaje. Bioregion leží na jihu jižní Moravy, zabírá široké nivy – osy geomorfologických celků Dyjsko-svratecký a Dolnomoravský úval. Směrem k jihu bioregion přesahuje do Rakouska a na Slovensko, v České republice má plochu 605 km^2. Bioregion je tvořen širokými říčními nivami, náležejícími do 1. vegetačního stupně, s jasným vztahem k panonské provincii. Území bylo od pravěku osídleno a v dnešní nivě ležela významná centra Velké Moravy, přesto se zde zachovaly lužní pralesy a rozsáhlé nivní louky. I přes narušení vodního režimu vodohospodářskými úpravami zde má řada druhů a společenstev nejreprezentativnější zastoupení v rámci celé České republiky. Mnoho jihovýchodních prvků zde má hranici svého areálu, např. jasan úzkolistý. Biodiverzita je vysoká, obohacená splavenými druhy. Fauna řeky Moravy, i přes úpravy a znečištění, má široké spektrum organismů černomořského povodí. Netypické části bioregionu leží ve vyšších částech širokých niv v blízkosti vrchovin, odkud přitékají jejich řeky (např. niva Svratky pod Brnem, Dyje pod Znojmem). V těchto částech chybí některé typické teplomilné druhy a sestupují sem druhy vrchovin. V současnosti mají lužní lesy a orná půda vyrovnané zastoupení, luk je málo, hojné jsou vodní plochy, místy malé hodnoty (Nové Mlýny).

Biota. Bioregion se rozkládá v termofytiku ve fytogeografickém okrese 18. Jihomoravský úval (s vyjímkou některých výběžků a oblastí písků na Bzenecku a Valticku). Vegetační stupně (Skalický): planární. Potenciálně převládají lužní lesy. Tvrdý luh je tvořen vegetací podsvazu Ulmenion, zejména asociacemi Ficario-Ulmetum campestris a Fraxino panonicae-Ulmetum, které zřídka na nejvyšších místech aluvia přecházejí do typů blízkých panonskému Primulo veris-Carpinetum a snad až k teplomilným doubravám. V depresích se často objevuje Salici-Populetum ze svazu Salicion albae. Primární bezlesí je vyvinuto na mokřadech (vnitrozemská delta, mrtvá ramena) s katénou vegetace svazu Phragmition communis, Caricion gracilis, které přecházejí ve vodě v různé typy vegetace, náležející svazům Hydrocharition, Nymphaeion albae, Potamion lucentis, Potamion pusilli a Batriachion aquatilis. V současnosti lesy a primární bezlesí pokrývají zhruba pětinu plochy. Na části bezlesí jsou vyvinuty přirozené luční porosty, náležející zejména svazům Cnidion venosi, Alopecurion pratensis, ojediněle Veronico longifoliae-Lysimachion vulgaris. Na nejvyšších místech nivy (hrúdy) jsou ostrůvky xerofilní luční vegetace, náležející zřejmě svazu Festucion valesiacae nebo Koelerio-Phleion phleoidis.

Kontrasty. Hranice bioregionu jsou výrazné, dané rozšířením širokých, původně zaplavovaných niv s odpovídající biotou. Hranice vůči Kojetínskému bioregionu (3.11) je dána geomorfologicky, klimaticky a floristicky. Od sousedních bioregionů se Dyjsko-moravský odlišuje zejména výskytem katény přirozené i náhradní vegetace zaplavované nivy. Prakticky zde chybí lesní vegetace na humolitech (svaz Alnion glutinosae) a komplex vegetace halofilní. Xerofilní flóra a vegetace je plošně i druhově značně ochuzená, chybějí typy hlubších půd, na rozdíl od jader bioregionů Mikulovského (4.2) a Hustopečského (4.3) je zastoupen větší podíl acidofytů, které reprezentují např. trávnička obecná (Armeria vulgaris) a smldník olešníkovitý (Peucedanum oreoselinum). Od Kojetínského bioregionu se Dyjsko-moravský bioregion liší absencí většiny horských druhů, např. kerblíku lesklého (Anthriscus nitida) a krtičníku žláznatého (Scrophularia scopolii) a plošným rozšířením luční vegetace svazu Cnidion venosi.

Současný stav krajiny. Osídlení bylo v pravěku velmi husté, od středověku (počátek ničivých povodní a intenzivního ukládání povodňových hlín) je zredukované pouze na okraje inundačních pásem. Donedávna byly nivy bohatě zalesněné převažující přirozenou lesní vegetací, střídající se s loukami s přirozenou druhovou skladbou a s mokřady. V posledním století byl ráz bioty značně narušen rozsáhlými vodohospodářskými úpravami (regulace řek, výstavba přehradní nádrže).

2. Geobiocenologická typizace

Obraz původního rostlinného krytu je dán především jeho geografickou polohou. V rekonstruovaném vegetačním krytu převládá druhý vegetační stupeň s přechodem do stupně prvního.

Člověk svou činností původní porosty z převážné míry rozrušil a nahradil je polními a lesními kulturami. Dnešní společenstva jsou tedy jen odrazem geobiocenóz původního přirozeného lesa.

Hlavními potenciálními společenstvy v řešeném území jsou:

- **1 BC (3) - 4** : Ulmi-fraxineta carpini inf. (habrojilmové jaseniny n.st.)
- **1 B 3** : Querceta petraeae typica (typické doubravy)
- **2 B 3** : Fagi-querceta typica (typické bukové doubravy)
- **2 BC (3) - 4** : Ulmi-fraxineta carpini sup. (habrojilmové jaseniny v.st.)

Z trofických řad převládá řada B (většinou normální hydrická řada), v nivě Moravy BC (zamokřená až mokrá hydrická řada).

24.6. Lokální územní systém ekologické stability

Základním podkladem pro tvorbu ÚSES v zájmovém území byl návrh ***Generelu regionálního ÚSES*** (Löw a spol., 1992) a ***ÚTP nadregionální a regionální ÚSES*** (Společnost pro životní prostředí, spol. s r.o., Brno, 1996). Z hlediska širších vztahů probíhá jižně od řešeného území - v široké nivě řeky Moravy - hlavní nadregionální osa Pomoraví, zde reprezentovaná nadregionálním biokoridorem (K 142 – *Chropyňský luh – Soutok* s vloženými regionálními biocentry *Chropyňský luh, Filena, Pod Dubovou*, …, *Kunovický les[1828] , Zápověď[106], Předměstský les, [83]* …). V prostoru Přeměstského lesa křižuje tento NRBK trasa regionálního biokoridoru s vloženými regionálními biocentry *Kolébky [82], Předměstský les [83], Nedakonice [107], Boršice [108],…*

Obr. 8 Komplex lužního lesa v jižní části katastru

Na výše uvedený regionální ÚSES (v měřítku 1:50000) hierarchicky navazuje lokální ÚSES. Lokální ÚSES má v celém systému ekologické stability specifické postavení. Stabilizačním působením biocenter, biokoridorů a interakčních prvků na okolní ekologicky méně stabilní území zabezpečuje provázanost a funkčnost celého ÚSES. Tato síť ekologicky stabilizujících segmentů krajiny je základním kamenem vyšších systémů a zároveň plní i funkci genetické zásobárny ke spontánnímu uchovávání regionálního genofondu volně žijících organismů.

V roce 1993 byl zpracován *Generel místního územního systému ekologické stability v k.ú. Ořechov, Polešovice, Tučapy, Vážany, Zlechov, Staré Město u Uh. Hradiště* (Löw a spol., Brno, 12/1993)). V roce 1998 zpracovala firma TERRAprojekt *Okresní generel ÚSES okresu Uherské Hradiště.* Tento generel částečně zpochybnil výše uvedené řešení ÚSES zapracované a navrhl vlastní řešení, které bylo na základě požadavku zapracováno do Územního plánu obce Polešovice.

Přibližně ve směru od jihozápadu k severovýchodu podél řeky Moravy prochází úvalem biokoridor lužních a vodních společenstev nadregionálního významu, který je hlavní osou systému ekologické stability krajiny v tomto území . V jeho trase jsou vložena regionální a lokální biocentra zachytávající kvalitní lesní celky a stará ramena Moravy. Nadregionální biokoridor Moravy se řešeného území dotýká pouze v nejvýchodnějším cípu, v prostoru funkčního RBC *Předměstský les* (k.ú. Polešovice), odkud pokračuje podél Morávky jihozápadním směrem.

V jižní části k.ú. Polešovice byla vymezena trasa nadregionálního biokoridoru „*Předměstský les – Nedakonice"* s vloženými chybějícími lokálními biocentry *Na kanále* a *U trati*. Severním směrem od LBC *Na kanále* vybíhá trasa lokálních biokoridorů s vloženými chybějícími lokálními biocentry *Nivy, Slínky* a *Břesty* (toto LBC leží převážně na k.ú. Vážany). V prostoru tohoto chybějícího LBC *Břesty* se

stýkají další trasy biokoridorů přicházejících se sousedních katastrů Vážany a Ořechov. V řešeném území k.ú. Polešovice vybíhá z LBC *Břesty* trasa částečně funkčního lokálního biokoridoru „*Břesty – Sedlcké"*. V prostoru LBC *Sedlcké*, vymezeném v extenzívních sadech a lukách nad Polešovicemi, se biokoridor rozbíhá dvěma směry. Jedna linie „*Sedlcké - Stará hora*" navazuje na biokoridor od Boršic, vedená po mezích oddělujících vinice a ornou půdu. LBC *Stará Hora* částečně leží i na k.ú. Boršice. Druhá linie „*Sedlcké - Divoky*" vede nejprve po plochách orné půdy potom po lesních porostech. Od LBC *Divoky* je trasa vymezena na ekotonu lesního segmentu Divok směrem ke Stříbrnicím až do LBC *Nad Medlovickým* potokem, které leží v k.ú. Stříbrnice.

Navržené řešení generelu lokálního ÚSES v je zapracováno do výkresů 02, 09 a 10.

Tab. 1: Minimálně nutné plochy biocenter

typ společenstva	lokální biocentrum	regionální biocentrum
Lesní		
1. dubový VS a luhy	3 ha	50 ha
2. bukodubový	3 ha	40 ha
3. dubobukový	3 ha	30 ha
4. bukový	3 ha	20 ha
5. jedlobukový	3 ha	20 ha
6. smrkojedlobukový	3 ha	30 ha
7. smrkový	3 ha	40 ha
8. klečový	3 ha	40 ha
Vodní		
vod běhutýc	více než 100 m	1 - 20 km
vod stojatých	1 ha	100 ha
Mokřady v nivách		
1. dubový VS a luhy	3 ha	10 ha
2. bukodubový	3 ha	10 ha
3. dubobukový	3 ha	10 ha
4. bukový	3 ha	10 ha
5. jedlobukový	3 ha	20 ha
6. smrkojedlobukový	3 ha	30 ha
7. smrkový	3 ha	50 ha
8. klečový	3 ha	40 ha
Luční		
v nivách	3 ha	50 ha
ostatní	3 ha	30 ha
Stepní lada	3 ha	20 ha
Skalní společenstva	0,5 ha	10 ha

Tab. 2: Maximální přípustné délky jednoduchého biokoridoru

typ společenstva	lokální biokoridor	regionální biokoridor
Lesní společenstva	2000 m	700 m
Mokřady	2000 m	1000 m
Luční společenstva v nivách		
1. dubový VS a luhy	1000 m	400 m
2. bukodubový	1000 m	400 m
3. dubobukový	1000 m	400 m
4. bukový	1000 m	400 m
5. jedlobukový	2000 m	700 m
6. smrkojedlobukový	2000 m	700 m
7. smrkový	2000 m	700 m
8. klečový	2000 m	700 m

Tab. 2. Maximální přípustné délky jednoduchého biokoridoru - pokračování

typ společenstva	lokální biokoridor	regionální biokoridor
Stepní lada		
1. dubový VS a luhy	2000 m	400 m
2. bukodubový	2000 m	400 m
3. dubobukový	2000 m	700 m
4. bukový	2000 m	700 m

Zdánlivý paradox, že přípustná délka regionálního koridoru je menší než u lokálního, je nutno řešit použitím tzv. složeného biokoridoru: do regionálního biokoridoru neúměrné délky vkládáme po 400 až 1000 m (podle přípustné délky jednoduchého koridoru) menší biocentra lokálního významu. Tím se možná délka funkčně způsobilého regionálního biokoridoru podstatně zvětšuje. Délka složeného biokoridoru se může prodloužit až na 5 až 8 km.

Tab. 3. Minimální nutná šířka jednoduchého biokoridoru

typ společenstva	lokální biokoridor	regionální biokoridor
Lesní společenstva	15 m	40 m
Mokřady	20 m	40 m
Luční společenstva	20 m	50 m
Stepní lada	10 m	20 m

Podmínky realizace lokálního ÚSES

Vlastní realizace lokálního ÚSES je složitý, dlouhodobý a náročný proces postupné přeměny kulturní krajiny. Celý proces je třeba rozdělit na několik rovin a etap:

- **1.etapa:** ochrana a údržba stávajících funkčních prvků ÚSES. Obnova jejich stávajícího složení ve prospěch přirozené druhové skladby.
- **2. etapa:** postupná obnova těch prvků ÚSES, které v krajině již existují, ale nemají odpovídající stav. Jedná se hlavně o doplnění a obnovu břehových porostů vodních toků a ploch, obnovu vegetace na mezích a terénních hranách a ostatních neobhospodařovaných plochách. Dále postupná obnova druhové skladby lesních porostů v těch porostních skupinách, které jsou navrženy jako prvky ÚSES.
- **3. etapa:** zakládání prvků ÚSES formou výsadby nových porostů (stromů,keřů i trvalých travních porostů)

Jednotlivé etapy se mohou vzájemně prolínat s ohledem na místní podmínky a potřeby. Např. výsadba prvků s protierozní a protihlukovou funkcí bude mít zřejmě v mnoha případech prioritu.

ÚSES je zařazen do závazné části územního plánu, jeho ochrana a tvorba je ve smyslu ustanovení §4 odst. 1 zákona č. 114/1992Sb. veřejným zájmem. Při realizaci proto bude nutné k tomuto faktu přihlížet. Jednotlivé prvky ÚSES by měly být realizovány na základě odborné dokumentace, (nutná je rovněž koordinace s pozemkovým úřadem při zpracování komplexních pozemkových úprav), která zohlední všechny požadavky na charakter, složení a prostorové parametry prvků ÚSES.

25. Vyhodnocení krajinného rázu

25.1. Základní údaje

Zákon č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny vymezuje v §12 krajinný ráz *jako přírodní, kulturní a historickou charakteristiku určitého místa nebo oblasti* a jeho ochranu provádí formou ochrany významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině. K ochraně krajinného rázu mohou být zřizovány přírodní parky. Krajinný ráz je soubor projevů přírodních faktorů definovaný obvodovým (horizont. reliéf) a strukturním (mozaika pokryvu) měřítkem. Vztahuje se vždy ke konkrétnímu místu (území) a je určen bodovými (dominanty), lineárními (reliéfy, koridory, apod.) a plošnými (plošky) tvary skládajícími krajinnou mozaiku. Podstatou krajinného rázu je určitý charakteristický prostorový vzor, daný především jeho heterogenitou (rozmanitostí).

Z hlediska krajinně-ekologického (geoekologického) je (dle Formana a Gordona) krajinný ráz dán těmito znaky a vlastnostmi

- typy přítomných ekosystémů a jejich souborů (shluků) v dané krajině
- povahou toků (interakcí) mezi těmito ekosystémy
- geomorfologií dané krajiny
- režimem přirozeného i antropogenního narušování (disturbance) dané krajiny a
- poměrnou četností jednotlivých typů ekosystémů v dané krajině přítomných.

Z estetického (případně architektonického) hlediska (dle Schulze)krajinný ráz vyplývá z těchto vlastností krajiny:

- rozlehlost (prostorová dimenze) krajiny,
- terénní utváření (reliéf) krajiny, zvláště pokud jde o její vertikální rozměr,
- textura (utváření neživé složky krajiny), barevnost a vegetace krajiny,
- přítomnost a projevy vodního prvku v krajině a
- scénické působení oblohy v dané krajině.

Při zpracování územního plánu obce Polešovice bylo využito metodické doporučení „Hodnocení krajinného rázu a jeho uplatňování ve veřejné správě“ zpracované ing.Míchalem (AOPK Praha, 1999), které konkretizuje znění zákona č. 114/92 Sb. a respektuje navazující obecně závazné předpisy. Krajina je definována jako „část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů s civilizačními prvky“. Ze složek krajiny uvedených v definici je reliéf (až na výjimky) výtvorem přírodních procesů, ekosystémy zpravidla výsledkem interakcí člověka a přírody, civilizační prvky výtvorem lidských generací. Při začlenění institutu ochrany krajinného rázu do územně – plánovací dokumentace je třeba jako první krok vymezit krajinný prostor (území řešené v rámci ÚPO Polešovice) a následně pak dílčí krajinné prostory - místa krajinného rázu.

V dotčeném prostoru byly identifikovány přírodní, estetické, historické a další hodnoty, spoluurčující krajinný ráz a to dle charakteristik ve smyslu §12 zákona 114/1992 Sb. jako jsou:

- relativně zachovalé přirozené ekosystémy malého rozsahu
- lokality chráněných nebo existenčně ohrožených druhů živočichů nebo rostlin
- terénní útvary a geologické jevy významné z hlediska krajinného rázu
- lesy ochranné a lesy zvláštního určení
- významné solitérní dřeviny nebo skupiny včetně vybraných břehových porostů a stromořadí
- významné prvky kostry ekologické stability (VKP)
- významné plochy typického a stanovištně vhodného hospodářského způsobu využívání (zaužívaná drobná držba, pastviny s doprovodnými dřevinami, pásová parcelace půdy)

V zájmovém území nebyl doposud registrován žádný významný krajinný prvek (VKP), návrh těchto prvků je součástí lokálního územního systému ekologické stability. Jedná se o následující navržené **VKP**:

1. *Kučovánky* - menší segment lužního lesa v jižní části k.ú.
2. Zmolky - menší segment lužního lesa v jižní části k.ú.
3. *Jezírko* - malá vodní plocha severně od železniční trati
4. *Stará hora* - mezní porosty mezi viničními tratěmi Přední a Zadní Růženy
5. *Sedlcké* - extenzívní plochy sadů a záhumenků
6. *Žleby* - doprovodná zeleň melioračního odpadu na západním okraji katastru)
7. *Divok* - lesní segment na severním okraji katastru

V řešeném území byla vyhlášena **přírodní rezervace Kolébky** (podrobně viz *kapitola 22.2. Neurbanizovaná zeleň*).

25.2. Obraz obce

Obrazem sídla (města nebo vesnice) je míněn celkový výraz obce, dojem, kterým sídlo působí jako identický celek spjatý s konkrétním místem. Zde je nutno rozlišovat dvě roviny vnímání: vnější a vnitřní. Celek – tj. celkový výraz, např. působení z dálkových pohledů nebo zasazení do krajinného rámce a detail, resp. detaily, ze kterých je teprve následně složen výsledný obraz.

A. Významné prvky kompozice

- dominanty solitérní (vertikální – s jehlovým efektem))
- dominanty sdružené, spojité, kontinuální (horizontální – s hradbovým efektem))
  - dominanty vhodné (kladné)
  - dominanty rušivé (nevhodné, záporné)
  - problematické až neutrální)
- významné pohledové osy
- místa jedinečných pohledů a průhledů z území města na vzdálené dominanty

A.1 Dominanty

a) Jako kladné dominanty byly vymezeny:

- farní kostel Sv. Petra a Pavla
- mateřská a základní škola u bývalé panské sýpky

b) záporné dominanty nebyly vymezeny

c) jako problematické až neutrální dominanty byly označeny:

- vícepodlažní bytová zástavba v části Drahy, která se nepříznivě projevuje zejména při pohledech z východu

A.2. Pohledové osy a místa jedinečných pohledů a průhledů

- Nejvýznamnějším prvkem, který se uplatňuje z východu, jihu i západu je nadřazený krajinný horizont severně nad obcí, který je lemovaný viničními tratěmi
- Nejvýznamnějším krajinným prvkem, který se uplatňuje ze severu je bližší komplex lužního lesa (počínající již na jižním okraji katastru) a vzdálený nadřazený krajinný horizont hlavního hřebene Bílých Karpat

B. Liniové prvky a plochy technického vybavení

- hlavní (determinující) silniční trasy a směry - silnice II. třídy ve směru na Moravský Písek - Staré Město
- doplňující (podružné) silniční trasy a směry (směr Vážany, Tučapy, Boršice)
- významné zemědělské a účelové komunikace zajišťující prostupnost krajiny hlavní pěší trasy
- značené pěší turistické stezky
- cyklistické trasy (cykloturistické stezky)
- vzdušné elektrické vedení VN a VVN
- železniční trať

C. Ochrana kulturních hodnot

- památkově chráněné objekty
- významné plochy městské (urbanizované) zeleně

D. Celkové shrnutí

Pro hodnocení celkového výrazu (obrazu) Polešovic byla vytipována tři stanoviště reprezentovaná základními světovými stranami a příjezdovými komunikacemi.

pohled ze severu

Na horizontu v pozadí dominantně vystupuje hlavní hřeben Bílých Karpat. Panorama obce je prostorově zhuštěné - vzhledem k protáhlé podélné ose zástavby ve směru SZ - JV- obdobně jako při pohledu z jihu. Z nízkopodlažní zástavby výrazně vystupuje objekt kostela, velmi dobře se projevuje obytná zástavba zasazená do užitkové zeleně zahrad a záhumenků. Proti horizontu vystupuje objekt základní školy a liniová topolová výsadba podél školského areálu. Za hranicí obce se jakoby uprostřed polí vymezuje ostrůvek areálu farmy zemědělské výroby.

Obr. 9 Pohled na jihozápadní část Polešovic od severu

pohled z jihozápadu (od Moravského Písku)

Na horizontu vystupuje Vážanská vrchovina, panorama obce je vnímáno v užším záběru; proti pozadí vyniká farní kostel, významně se uplatňuje i objekty základní a mateřské školy a liniová topolová výsadba podél školského areálu . Nízká zástavba v popředí tvoří přechodový prvek mezi obcí a zemědělskou krajinou.

***pohled z jihovýchodu** (od Nedakonic):*

Na horizontu se opět významně projevuje krajinný horizont Vážanské vrchoviny, zde typický rozsáhlými plochami viničních tratí; proti pozadí vyniká farní kostel, významněji, nepříliš vhodně, se uplatňuje vícepodlažní bytová zástavba v části Drahy, ale chybí nízká zástavba lemovaná zahradami a záhumenní zelení.

25.3. Návrh krajinných úprav

Ochrana obrazu města je v návrhu řešení zajišťována ve formě regulativů (výšková zonace, návrh izolační zeleně, návrh krajinných úprav - viz dále).

1. Východiska

Návrh krajinných úprav vychází z daných přírodních a geografických podmínek, dále z rozborů a hodnocení krajinného rázu, potřeb ochrany přírody a krajiny, způsobu a formy využití půdního fondu a dalších aspektů. Prioritním cílem je zvýšení ekologické stability území, uchování, popř. obnova krajinného rázu a současně i vytvoření podmínek pro racionální využití zemědělského a lesního půdního fond. Většina navržených opatření má polyfunkční charakter, přičemž byly řešeny nejen vazby: sídlo - krajina, ale i krajina - krajina.

2. Hlavní cíle navržených opatření

- vymezení prostorových parametrů pro realizaci prvků územního systému ekologické stability
- zpomalení, resp. potlačení degradace půdního fondu (vodní a větrná eroze, kontaminace, diferenciace intenzity využití půdního fondu
- optimalizace vodního režimu krajiny a zvýšení retenčních schopností území
- podpora biodiverzity krajiny (ochrana stávajících biotopů, vytvoření prostoru pro zakládání a obnovu nových biotopů)
- zachování a tvorba krajinného rázu
- zvýšení prostupnosti krajiny a jejího rekreačního potenciálu

a) Orná půda

A. Intenzivní zemědělská půda

Zahrnuje geneticky nejúrodnější pozemky s příznivými fyzikálními, biologickými a chemickými vlastnostmi využitelné k racionální intenzivní zemědělské velkovýrobě.

B. Intenzivní zemědělská půda s omezením

- B.l.Intenzita hospodaření (zejména aplikace pesticidů) je omezena respektováním zásad platných pro (PHO)
- B.2. Intenzita hospodaření je limitována erozí. Erozní ohrožení pozemků lze minimalizovat realizací organizačních a agrotechnických opatření.

C. Extenzivní zemědělská půda

Půdně stanovištní podmínky, popř. tvar, velikost pozemku předurčují tyto plochy k extenzivnímu využití. Náleží zde i erozně silně ohrožené pozemky, u nichž je erozní ohrožení nutno eliminovat realizací technických protierozních opatření (obnova mezí, záchytné průlehy apod.) při využití v kultuře role.

b) Trvalé travní porosty

A. Intenzivní

V řešeném území se aktuálně nevyskytují, při restrukturalizaci využití zemědělského půdního fondu mohou být tyto produktivní vícesečné porosty zakládány na plochách stávající intenzivní orné půdy.

B. Extenzivní

Tato kategorie zahrnuje veškeré trvalé travní porosty (přírodě blízké, polopřirozené i uměle zakládané s cílenou produkcí travní hmoty), které jsou aktuálně využívány extenzivním způsobem. Travní porosty jsou víceúčelové, podle převažující funkce je lze rozdělit na:

- B.1. Krajinotvorné - lokalizované na svazích a tvořící přechod mezi lesem a ornou půdou. Náleží zde i pro danou oblast charakteristické louky a pastviny s rozptýlenou zelení.
- B.2. Půdo-ochranné - zatravněné svažité, erozně ohrožené plochy, přirozené svodnice a protierozní záchytné pásy.
- B.3. Vodo-ochranné - zatravnění PHO, v cílené podobě též zatravnění části nivy vodních toků a meliorančních kanálů
- B.4. Ostatní - travní porosty zvláštního účelu (letiště, zatravněné náspy, aj.).

c) Krajinná zeleň

A. Liniová

- A.1.Žleby se zapojenou zelení představují zvláště významný krajinotvorný prvek, vesměs jsou vymezeny jako součást ÚSES
- A.2. Břehové porosty jsou tvořeny dřevinnou i keřovou složkou, u značné části vodotečí a meliorančních kanálů absentují nebo jsou tvořeny pouze jedním patrem.
- A.3. Aleje tvoří doprovodnou zeleň místních komunikací a některých polních cest.
- A.4. Větrolamy - v řešeném území (zejména v jeho rovinaté části(chybí)
- A.5. Meze - až na drobné zbytky v řešeném území rovněž chybí

B. Rozptýlená zeleň

- B.1. Skupinová - vesměs převažují náletové a krátkověké dřeviny.
- B.2. Solitérní
- B.3. Remízy - vesměs ekologicky středně stabilní, vyšší podíl nepůvodních dřevin.

C. Užitková

Užitková - hospodářská - zeleň je významná zejména jako prstenec obklopující zástavbu, zabezpečuje komunikaci mezi zelení v zástavbě a volnou krajinou.

3. Návrhy krajinotvorných opatření

Protierozní opatření

Katastrální území Polešovice je silně poškozováno vodní, ale i větrnou erozí. Hlavní příčinou masivního rozvoje eroze je nadměrná délka nepřerušeného svahu a rovněž pěstování erozně rizikových plodin na velkých celcích. Podle metodiky č. 11/83 a typizační směrnice Ochrana zemědělské půd před erozí je maximální roční přípustná ztráta půdy 4t/ha. Ztráty půdy při současném způsobu hospodaření však dosahují 3 - 5 násobku limitní hodnoty a to zejména u širokořádkových plodin (výpočet podle Smith- Wischmeierovy univerzální rovnice ztráty půdy), což se projevilo v posledních desetiletích výrazným ztenčením humusového horizontu. (Pozn. Pouze při hodnotách

smyvu půdy menším než 1t/ha/rok je úbytek půdy hrazen přirozeným půdotvorným procesem. S rostoucí hodnotou smyvu pak dochází k trvalému poškození půdy).

Vzhledem k tomu, že hodnota 4t/ha/rok, která je všeobecně pokládána za limitní pro dlouhodobé udržitelné hospodaření na zemědělské půdě, je v katastru významně překračována, doporučuje se komplexní řešení ochrany půdy před erozí. V první etapě se doporučuje realizovat opatření, která nevyžadují řešení majetkoprávních vztahů (rozdělení dlouhých svahů, dočasné zatravnění, agrotechnická protierozní opatření aj.).

A. Opatření proti vodní erozi

- A.1. Obnova polních cest, v zaužívaných trasách s doprovodným záchytným příkopem.
- A.2. Obnova mezí - zejména na erozně nejohroženějších plochách
- A.3. Retenční nádrž - zachycení splavenin nad zastavěným územím
- A.4. Organizační a agrotechnická opatřen - vzhledem k vysokému podílu erozně ohrožených půd a stupni stávajícího poškození pozemků erozí se doporučuje zpracovat pasport erozní ohroženosti pozemků, v němž bude stanovena maximální možná délka nepřerušeného svahu při respektování maximálně povoleného smyvu ornice 4t/ha/rok (resp. 1t/ha/rok pro pozemky nad zástavbou).
- Obdobným způsobem by měla být zpracována pasportizace erozní ohroženosti vinič ních tratí, s návrhem šetrné agrotechniky, případně zatravnění, respektive střídavého zatravnění.

B. Opatření proti větrné erozi

- B.l. Alejové výsadby na okrajích velkých celků - doporučuje se vymezení stabilních hranic pozemkových parcel osázením dřevinami (zejména přírodní druhy).
- B.2. Obnova dříve zaužívaných polních cest s doprovodnou zelení

C. Opatření ke zvýšení retenční kapacity území

- **A.** Revitalizace malých vodních toků a melioračních odpadů - vymezení ochranného pásu v šířce 5 - 15m k zatravnění(první etapa) a posléze obnově břehových porostů.
- **B.** Obnova mokřadů, tůněk a vybudování malých vodních nádrží v rámci ploch ÚSES, rekultivací apod.
- **C.** Protierozní opatření - viz výše.
- Opatření ke zvýšení retenční kapacity území představují současně zvýšení ochrany sídel před povodněmi.

C. Opatření ke zlepšení a obnově krajinného rázu

Veškerá výše uvedená opatření se příznivě promítají do krajinného rázu řešeného území. K doplňujícím opatřením patří zejména:

- výsadba vícevrstevné zeleně kolem průmyslových areálů, farem
- doplnění prstence drobné držby a zeleně v návaznosti na sídlo
- výsadba tradiční krajinotvorné zeleně u kapliček, křížů apod.

4. Návrh regulativů

Na základě výše uvedeného rozboru byly navrženy základní principy organizace, využívání a ochrany krajiny, které byly následně zapracovány do regulativů, které jsou závaznou částí územního plánu. V grafické části jsou navrhované úpravy vyjádřeny ve výkresu č. *10 - Návrh krajinných úprav a opatření na ZPF*.

a) Plochy s převažující ekostabilizační funkcí:

Zahrnují skladebné prvky ÚSES, prvky kostry ekologické stability a významné krajinné prvky (údolní nivy). Tyto plochy slouží pro zachování a obnovu přírodních, ekostabilizačních a krajinných hodnot.

Návrh regulativů:

- zákaz používání biocidů mimo stavy ohrožení
- zákaz změn zemědělských kultur mimo zatravnění či zalesnění
- zákaz rozšiřování ploch bezlesí
- zákaz holosečné formy lesního hospodaření
- zákaz rušení dochovaných typických znaků krajinného rázu
- zákaz terénních úprav mimo potřeby ochrany přírody
- zákaz pro přírodu nepříznivých změn hydrologického režimu
- zákaz povrchové těžby nerostných surovin
- zákaz výstavby všech objektů a zařízení
- zákaz zřizování zdrojů ohrožení životního prostředí
- zákaz provozování skládek odpadů
- zákaz vnášení geograficky nepůvodních druhů a povinnost jejich likvidace
- zákaz hnojení a jiného umělého obohacování živinami
- zákaz hlučných provozů a činností
- zákaz oplocování větších pozemkových celků

b) Plochy s převažující krajinotvornou funkcí

Zahrnují převážně extenzivní plochy zemědělské půdy (včetně sadů, vinic apod.) s doprovodnou skupinovou, liniovou a rozptýlenou zelení. Tyto plochy významným podílem ovlivňují krajinný ráz a přispívají ke zvýšení ekologické stability území.

Návrh regulativů:

- zákaz změn nerespektující typické znaky krajinného rázu
- zákaz činností zhoršující erozi a statickou stabilitu území
- zákaz terénních úprav území mimo potřeby ochrany přírody
- zákaz pro přírodu nepříznivých změn hydrologického režimu
- zákaz povrchové těžby nerostných surovin
- zákaz výstavby všech objektů a zařízení mimo plochy vymezené k zástavbě územním plánem
- zákaz zřizování zdrojů ohrožení životního prostředí
- zákaz provozování skládek odpadů
- zákaz vnášení geograficky nepůvodních druhů a povinnost jejich likvidace
- zákaz rušení cest a zcelování pozemků
- zákaz oplocování větších pozemkových celků

c) Plochy s převažující produkční funkcí

Zahrnují intenzivní zemědělskou půdu využívanou k produkci zemědělských plodin převážně velkovýrobními technologiemi.

Návrh regulativů:

- zákaz hnojení a aplikace pesticidů nad rámec nad rámec limitů pro PHO
- zákaz změn zemědělských kultur mimo zatravnění či zalesnění
- zákaz činností zhoršující erozi a statickou stabilitu území

- zákaz změn nerespektujících typické znaky krajinného rázu
- zákaz pro přírodu nepříznivých změn hydrologického režimu
- zákaz oplocování větších pozemkových celků
- zákaz výstavby mimo provozní objekty nezbytné pro využití daného území
- zákaz zřizování zdrojů ohrožení životního prostředí
- zákaz provozování skládek odpadů
- zákaz rušení cest

26. Ochrana životního prostředí

Životním prostředím je vše, co vytváří podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho kvalita je dána proporcionálním stavem mezi biotickými a abiotickými prvky krajiny, jejichž hlavními složkami jsou ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie. Optimální podmínky využívání území by měly směřovat hlavně k jeho ekologické stabilitě, únosnému zatížení území, trvale udržitelnému rozvoji, ochraně přírodních zdrojů, k zamezování znečišťování a poškozování životního prostředí a k jeho ochraně. životního prostředí

1. Čistota ovzduší

Polešovice jsou plynofikovány, což přispělo ke zlepšení čistoty ovzduší. Přesto i nadále u části zástavby přetrvávají lokální topeniště na tuhá paliva. Dalším zdrojem znečistění ovzduší je farma živočišné výroby. Negativní vlivy z vytápění by měly být řešeny převedením převážné většiny stávajících zdrojů, užívajících l vytápění pevná paliva (včetně výtopen), na zemní plyn.

Pro zlepšení kvality ovzduší u bodových zdrojů znečištění ovzduší jimiž jsou výrobní areály a pro zamezení výskytu eventuálních hygienických závad bude nutno na ochranu životního prostředí učinit následující opatření:

- technická opatření vylučující možnost havarijního znečištění půdy, podzemních a povrchových vod
- ochranná provozní opatření, např. zákaz manipulace s výkaly za nepříznivé meteorologické situace
- situování vhodných bariérových objektů mezi objekty chovu zvířat a OHO
- výsadba izolačních pásů smíšené zeleně kolem chovu zvířat a průmyslových areálů
- dodržování organizace hygieny provozu aj.

V pásmech hygienické ochrany nelze umisťovat provozy a výstavbu staveb vyžadujících hygienickou ochranu (školská a dětská zařízení, obytné budovy a budovy sloužící k zdravotnickým, potravinářským, tělovýchovným a rekreačním účelům).

2. Ochrana proti hluku

- v zastavěné části řešeného území bude nutné také navrhnout opatření ke snížení vlivu hluku z dopravy na obytnou zástavbu
- železniční doprava nepředstavuje v řešeném území žádný problém

3. Ochrana proti radonu

Všechny horniny obsahují stopová množství radioaktivního uranu (^{238}U). Uran se přirozeným radioaktivním rozpadem mění na radium (^{226}Ra). Následujícím členem rozpadové řady je radon (^{222}Rn). Je to bezbarvý plyn, bez chuti a bez zápachu, nepostižitelný lidskými smysly. Takto vznikající plyn je uvolňován ze zrn minerálů do intergranulárních prostor v půdě. Odtud může pronikat do objektů, zejména do jejich sklepních a přízemních částí vlivem teplotních a tlakových gradientů mezi půdním vzduchem a vzduchem uvnitř objektů. Lidský organismus může být ovlivněn radonem pocházejícím ze tří hlavních zdrojů: jsou to půdní vzduch, pozemní vody a stavební hmoty. První dva zdroje úzce souvisejí s geologickým prostředím. Kromě primárního obsahu uranu v horninách a jejich zvětralinovém plášti má na výslednou objemovou aktivitu radonu vliv řada dalších faktorů. Mezi ně patří např. pórovitost, propustnost hornin, zrnitost, půdní vlhkost, tektonické porušení, ale i řada klimatických a meteorologických faktorů, které způsobují dlouhodobé a krátkodobé variace objemové aktivity radonu ve studovaném prostředí.

Podle odvozené mapy radonového rizika v měř. 1:200 000 (zpracovatelé Ústřední ústav geologický Praha, Uranový průzkum Liberec, Geofyzika Praha a Přírodovědecká fakulta UK Praha) náleží jižní část řešeného území (aluvium Moravy) náleží do 1. kategorie radonového rizika (nízké riziko), pahorkatinná část katastru včetně zastavěného území obce se nachází ve 2. kategorii radonového rizika (střední riziko). Podrobné posouzení radonové rizikovosti v jednotlivých lokalitách vyžaduje přímá měření objemové aktivity radonu v detailním měřítku, pro jednotlivé lokality a stavby. Údaje z mapy slouží pouze k vymezení rizikových oblastí, nikoli však jako přímý a jediný podklad pro detailní interpretaci radonového rizika na jednotlivých stavebních plochách.

4. Ochrana vod

Pro zlepšení kvality vodních toků a ploch bude třeba provést tato navržená opatření:

- důsledné odvádění splaškových na čistírnu odpadních vod
- vyloučení vypouštění odpadních vod do vodotečí
- provedení revitalizace nejvíce poškozených úseků vodních toků, včetně vytvoření chybějících liniových prvků podél vodotečí, které jsou prvky lokálního územního systému ekologické stability nebo součástí doprovodné břehové zeleně
- nepřipouštět likvidaci liniové ani plošné doprovodné zeleně, která zvyšuje samočisticí schopnost vodních toků
- respektování ochranných pásem vodních zdrojů, zvláště ve vztahu k intenzivními zemědělské výrobě (hnojení)
- západně od obce je v návaznosti na stávající sportovní areál navrhováno vybudování malé vodní nádrže pro rekreační, případně rybochovné účely

5. Ochrana přírody

Pro zajišťování důsledné ochrany přírody je třeba vycházet ze zákona č. 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny. V řešeném území je nezbytné:

- jednoznačné vymezení lokálního územního systému ekologické stability, ochrana jeho stávajících prvků (biocentra a biokoridory) a zakládání a vytváření nových prvků (návrh řešení je podrobně popsán v kapitole *24. Územní systém ekologické stability*)
- celkové zvyšování ekologické stability území, a to zejména na plochách, které jsou využívány pro intenzívní zemědělskou výrobu
- intenzifikační zásahy do zemědělského půdního fondu je nutno řešit s ohledem na ekologickou rovnováhu prostředí a charakter celého území
- provádět důslednou ochranu dřevin a zeleně rostoucí mimo les, nepřipouštět likvidaci náletových remízků, břehové a doprovodné zeleně, mezních porostů apod.
- zabraňovat větrné erozi zakládáním chybějících prvků ÚSES a výsadbou větrolamů
- protierozní opatření a účelové komunikace budou podrobně řešeny v komplexních pozemkových úpravách
- veškeré zásahy a investiční záměry mimo souvisle zastavěné území předkládat k posouzení orgánům ochrany životního prostředí
- likvidaci komunálního odpadu realizovat organizovaným svozem na centrální skládku v rámci svozové oblasti a nakládání s nebezpečným odpadem řešit v souladu s obecně závaznou vyhláškou
- respektovat stávající ochranná pásma, zvláště s ohledem na nově umisťovanou bytovou výstavbu

27. Příloha CO

Příloha se zabývá úkrytem civilního obyvatelstva, vyčíslením ploch potřebných pro ukrytí, vyplývajících z navrhovaného nárůstu počtu obyvatel do r. 2015.

Pro stávající stav je zpracován plán ukrytí obyvatelstva, který je uložen na Obecním úřadě v Polešovicích. V návrhovém období je třeba zajistit ukrytí všech obyvatel, tj. 100 % ukrytí, přičemž obyvatelé v rodinných domcích si ukrytí řeší sami. Proto nové požadované nároky na plochy úkrytů se týkají jen osob bydlících v bytových domech, v občanské vybavenosti a v plochách komerčních aktivit. Ukrytí obyvatelstva je třeba v převážné míře zajistit ve sklepních prostorech stávajících i nových budovách. Tyto objekty musí vždy splňovat podmínku ochranného součinitele stavby K_o = min. 50. V případě, že nebude řešen suterén tato podmínka není splněna a je třeba při podrobnější dokumentaci zajistit jiný způsob ukrytí.

Stálé protiradiační úkryty jsou dvouúčelově využívané prostory stavebních objektů, splňujících nejen společenské požadavky v době míru, ale i potřeby zabezpečení ochrany osob proti účinkům radiačního zamoření a ozáření z radioaktivního spadu. Poskytují rovněž ochranu proti účinkům světelného záření při jaderném výbuchu, částečně ochranu proti ničivým účinkům tlakové vlny a částečně ochranu proti některým otravným látkám. Potřebná plocha úkrytu vychází z požadavku 0,7 m^2 plochy na osobu (1 m^2 pro děti do 7 let, těhotné a kojící matky a 0,5 m^2 pro dospělou osobu). V případě zpracování Doložky CO je nutno vyhodnotit hlavní disproporce v kapacitách v rámci povolené dostupnosti.

Nárůst obyvatelstva v Polešovicích je vztažen ke sčítání lidu z roku 1991 (2020 obyvatel) a aktuálnímu počtu obyvatel k 15.12.2000 (2012 obyvatel.). Výhled počtu obyvatel do r. 2015 by měl činit 2100 obyvatel. Celková kapacita území v Polešovicích t.j. veškerý bytový fond včetně neobydlených domů a potenciálních stavenišť (plošných rezerv pro bytovou výstavbu) je při předpokládaném průměrném počtu 3,00 obyvatel na 1 byt v roce 2015, cca **2322** obyvatel. Z toho vyplývá, že navržené plošné rezervy dostatečně pokryjí potřebu řešeného území včetně urbanistické rezervy pro nepředvídatelný rozvoj.. Pro tento počet osob je nutno zajistit potřebné prostory ukrytí, a to zajištěním možností ukrytí ve sklepních prostorech stávajících budov a rovněž v prostorech navrhovaných objektů.

Tab. 1: Přehled ploch potřebných pro ukrytí

Základní sídelní jednotka	Polešovice
Počet obyvatel v r. 2000	2012 obyv
Nárůst počtu obyvatel do r. 2015	88 obyv
Potřebná plocha pro ukrytí pro nárůst obyvatel do r. 2015	62 m^2
Celkem počet obyvatel v r. 2015	2100 obyv.
Celková plocha pro ukrytí v r. 2015	1470 m^2
Celková maximální kapacita území	2322 obyv
Potřebná plocha pro ukrytí pro celkovou maximální kapacitu území	1626 m^2

Návrh zástavby na nových plochách i u nově navrhovaných komunikací vycházel z předpisu CO-1-9/č . Umístění navržených silnic i místních komunikací zajišťuje jejich nezavalitelnost při rozrušení okolní zástavby ve smyslu vzorce [(V1 + V2) : 2] + 6 m, kde V1 + V2 je průměrná výška budov po střešní římsu v m (u jednostranné zástavby se připočítávají pouze 3 m).

V případě, že budou v řešeném území budovány větší výrobní areály, bude nutno vybudovat únikové trasy pro případ vzniku mimořádných událostí. U výrobních činností, při nichž budou používány nebezpečné látky nebo může vzniknout bezprostřední ohrožení okolí, bude nezbytně nutné zpracovat havarijní plány.

Obecní úřad Polešovice zhodnotí bilanci a dá pokyny popř. doporučí akceptovat zařazení úkrytových ploch do podrobnější územně plánovací dokumentace. Platí tyto regulativy:

- u individuální zástavby je v maximální možné míře nutno zajistit budování suterénů, stejně tak i u obytných budov
- u školských zařízení je nutno zajistit ukrytí žáků ve školách (úkrytové prostory jsou součástí těchto objektů)
- u výrobních aktivit zajišťují možnosti úkryty jednotlivé podniky v závislosti na počtu zaměstananců
- Zvláštní zařízení CO jsou předmětem řešení Doložky CO.

Poznámky: